

สสค.สาร

www.cabinet.thai.gov.go.th

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ปีที่ 18 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม 2553 | ISSN 1513-3591

NEW LOOK
ISSUE

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีถาม นายรัฐมนตรีตอบ
ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองกับข้าราชการประจำ
69 ปี แห่งการขึ้นปีใหม่แบบสากล
อ่านใจคนได้ใจใน 1 นาที
แม่ฮ่องสอน

HIGHLIGHT

ราชกิจจานุเบกษา

06

ความสัมพันธ์ระหว่าง
นิกการเมืองกับ
ข้าราชการประจำ

24

ประเทศไทยเคยเปลี่ยน
วันปีใหม่มากแล้ว 4 ครั้ง

55

อ่านไหนก็ได้ใน 1 นาที

สารบัญ

CONTENTS

ปีที่ 18 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม 2553

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตาม นายกรัฐมนตรีฉบับ	1
บทความพิเศษ : เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างนิกการเมืองกับข้าราชการประจำ	6
ปิดฝุ่นมติ กรม. : เจาะลึกที่มาของ "69 ปีแห่งการขึ้นปีใหม่แบบสากล" ปี 2483 คณะรัฐมนตรีไฟเขียวเปลี่ยนวันปีใหม่ไทยจาก 1 เมษายน เป็น 1 มกราคม	21
รู้ไว้ใช่ว่า...? : ประเทศไทยเคยเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่มากแล้ว 4 ครั้ง	24
สาระน่ารู้จากมติคณะรัฐมนตรี : การอวยพรวันขึ้นปีใหม่ และวันหยุดชดเชยของทางราชการ	25
CABINET dot THAIGOV : รายงานแสดงผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี	27
เรื่องเล่าชาวอาลักษณ์ : ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามราชประเพณี	28
สรุปผลการตัดสินในของคณะรัฐมนตรีที่สำคัญ	37
นวัตกรรมรอบโลก : RollTop คอมพิวเตอร์ม้วนได้	43
Benchmarking ครั้งแรกในสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	44
เรื่องสำคัญที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา	50
ท่องถิ่นควรรู้ : คุณสมบัติและลักษณะ-ต้องห้ามการเป็นผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา 12 [8] และ [9] แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457	52
หิ้วหนังสือ : อ่านไหนก็ได้ใน 1 นาที : You Can Read Anyone	55
ไปไหนไปกัน : จังหวัดแม่ฮ่องสอน	56
รัก ภาษาไทย : การอ่านชื่อจังหวัดในประเทศไทยที่ลงท้ายด้วยคำว่า "บุรี"	57
แสวงสอปัญหา : ขณะให้ทานเป็นกุศลตลอดหรือเปล่า?	58

ขอคุยด้วย

สสค.สาร ฉบับเดือนมกราคม 2553 นี้คงแปลกตาท่านผู้อ่าน เพราะนอกจากรูปโฉมที่เปลี่ยนไปแล้ว เนื้อหาสาระก็เข้มข้นขึ้นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งฉบับนี้มีบทสัมภาษณ์นายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรี "สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตาม นายกรัฐมนตรีฉบับ" บทความพิเศษ "ความสัมพันธ์ระหว่างนิกการเมืองกับข้าราชการประจำ" โดยท่านอนันต์ อนันตกุล อดีตเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและปลัดกระทรวงมหาดไทย ศอสิมันต์ปิดฝุ่นมติ กรม. เจาะลึกที่มาของ "69 ปี แห่งการขึ้นปีใหม่แบบสากล" และคอลัมน์ที่น่าสนใจอีกมากมาย

สสค.สาร ฉบับที่ทำเป็นฉบับพิเศษ ตามเล่มที่อยู่ในมือท่านผู้อ่านนี้ มีกำหนดจะจัดทำทุก 3 เดือน คือ มกราคม เมษายน กรกฎาคม และตุลาคม ส่วนฉบับรายเดือนนอกเหนือจาก 4 ฉบับข้างต้น ถือเป็น สสค.สาร ฉบับปกติที่มีกำหนดเผยแพร่ในแต่ละเดือนเช่นเดิม

ท่านผู้อ่านท่านใดสนใจส่งบทความเพื่อเผยแพร่ใน สสค.สาร สามารถส่งมาได้ทั้งกองบรรณาธิการ สสค.สาร รวมทั้งหากจะกรุณาให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้ สสค.สาร มีประโยชน์และถูกใจท่านผู้อ่านมากขึ้น กองบรรณาธิการ สสค.สาร ยินดีน้อมรับด้วยความขอบคุณ

กองบรรณาธิการ สสค.สาร

กองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา

สุวชัย กุประเสริฐ เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
วิชัย วิฑริการเวช รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โกศล วิศิษฐานาตุภย์ รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
อวิชัย สวัสดิ์สาส์น รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

บรรณาธิการ

สิบลักษณ์ วนวิสุทธิ์ รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

กัญชวลี จันวงศ์วงศ์, จอมขวัญ พลภักษ์, จิตตา กิตติเสถียรนนท์, จุฑามาศ โพธิ์ศรี, ชนัญญา แสงพุ่ม, ทศนัฏฐางค์ ทัยประสิทธิ์พร, ธนภัทร ต้นแรมสวัสดิ์, นवलลวาท ไชยสินนท์, นันทน์ภัส สัจจระประเสริฐ, ปุษกร หวังวิไล, ปิฎฎญาพล ศรีแสงแก้ว, ปราวดี ลาสน์ธรรมบท, พงษ์เทพ พวงเสนา, วันนภิศ จารุสมบัติ, สมจิตร รูปไพเราะ, สมชาย พงศ์ดิถี, สมโภชน์ ราชแพทยาคม, สมศรี นาคจำรัสศรี, สุกัญญา นิระสือทิพย์, สุภาพร กิตติเดโช, สุภาวดี เลิศสถิตย์, อธิพนธ์ ปิฎฎจกัฏฐิ, อมรภัทร พงษ์พันธ์ุ, อมวาลักษณ์ วัชรวงศ์, อรุณศรี นันท์นงษ์, อลิสา มาหามงคล, อ่อนฟ้า เวชชาชีวะ

ฝ่ายประสานงาน

กานต์พิชชา ปิ่นแก้ว, จิตตา กิตติเสถียรนนท์, กิวงทอง สุวรรณรัตน์

ฝ่ายพิสูจน์อักษร

วิบูลย์ลักษณ์ มีชัย, สิทธิพร เลิศธรรมเทวี

ฝ่ายจัดการทั่วไป

กานต์พิชชา ปิ่นแก้ว, เขมจิรา ชันแก้ว, ดลฤทธิ ศิริพรณรงค์, ดวงกมล อังสินเหลือ, ธัญมน ลินลาอาษา, รุ่งทิรา ศรีสภา, วรวิจิ ลิขระราช, สมภาพ กลิ่นหอม

พิมพ์ที่

สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา
ถนนสามเสน กรุงเทพฯ 10300 โทร. 0-2243-0611-3

บทความ/ข้อความ หรือความเห็นใด ๆ ที่ปรากฏใน "สสค.สาร" เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

สสค. >>>
ใส่สะอาด

เปิดรับเรื่องร้องเรียนข้อมูลสาริตถ์กรรรับช่นชอง
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีผ่านทางตู้ ปณ. 2
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ 10302

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีถาม

นายกรัฐมนตรีตอบ*

สลด.สาร : ในฐานะที่ท่านนายกรัฐมนตรีทำงานร่วมกับข้าราชการประจำในการผลักดันนโยบาย อรรถกรทราบว่าประสบปัญหาหรือไม่ และท่านมีความเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในการทำงานระหว่างฝ่ายการเมืองกับข้าราชการประจำอย่างไร

นายกรัฐมนตรี : ถ้ามองในมุมของการประชุมคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นกระบวนการตัดสินใจในเชิงนโยบาย ปัญหาที่ต้องพยายามปรับปรุงต่อไป ก็คือ ปัจจุบันจะมีเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีจำนวนมาก อาจจะได้ด้วยผลของกฎหมายบ้าง หรือด้วยผลของมติคณะรัฐมนตรีในอดีตบ้าง และเรื่องส่วนใหญ่ที่เข้ามานั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาให้แก่งานประจำมากกว่าเรื่องในเชิงนโยบาย เช่น ปฏิบัติไม่ได้ เพราะติดขัดในระเบียบ จึงต้องมาขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแก้ไข อย่างนี้เป็นต้น ในขณะที่ในการบริหารแต่ละช่วงจะมีนโยบายสำคัญที่ต้องดำเนินการ จึงทำให้มีเวลาที่จะสามารถใช้ในการดำเนินนโยบายต่าง ๆ น้อยเกินไป เนื่องจากมีเรื่องจำนวนมาก

* กองบรรณาธิการ สลด.สาร นำโดยรองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (นางสาวสิบลักษณ์ วนวิสุทธิ์) สัมภาษณ์นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๒ เวลา ๐๘.๐๐ น. ณ ห้องสีม่วง ตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล

“

การสื่อสารลงไป
อาจจะยังมีความลำเอียงอยู่บ้าง
หรือว่ายังขาดความชัดเจน
หรืออาจจะเป็นเพราะ
ในหน่วยงานต่าง ๆ
ยังยึดตามแนวคิดของ
หน่วยงานตัวเอง
มากกว่าการตัดสินใจ
ในภาพรวม

”

เป็นการแก้ไขปัญหาในงานปกติ และที่สำคัญก็คือเรื่องประเภทที่กล่าวมานี้มักจะมีเอกสารต่าง ๆ จำนวนมาก ซึ่งหากเอกสารมีความสมบูรณ์ก็จะทำให้การแก้ไขตามระบบเป็นไปโดยง่าย แต่เรื่องใดที่เป็นเรื่องนโยบายซึ่งคณะรัฐมนตรีนำมาหาข้อยุติร่วมกัน เมื่อมีมติแล้วก็จะสื่อสารออกไปให้เป็นที่เข้าใจสำหรับผู้ที่จะต้องนำไปปฏิบัติพบว่ายังมีปัญหาอยู่ ประเด็นนี้เป็นเรื่องสำคัญที่ผมเห็นว่าจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไข

สสค.สาร : ลักษณะปัญหาเช่นนี้ท่านคิดว่าเกิดขึ้นในการทำงานของหน่วยงานอื่นด้วยหรือไม่

นายกรัฐมนตรี : สิ่งทีพูดนี้ไม่ได้หมายถึงการทำงานของหน่วยงานในทำเนียบรัฐบาลหรือ สสค. แต่หมายถึงรัฐบาลยกตัวอย่าง 3-4 เดือนหลัง นโยบายประกันรายได้เป็นเรื่องใหญ่มาก ต้องทำอะไรเยอะมาก ต้องทำอะไรที่คาดคิดไว้บ้าง หรือไม่ได้คาดคิดไว้บ้าง จำเป็นต้องแก้ไขสัปดาห์ต่อสัปดาห์ พอเป็นเรื่องใหม่ขึ้นมา คณะรัฐมนตรีพิจารณาตัดสินใจ กว่าจะสื่อสารลงไปได้บางครั้งก็ทำให้เกิดปัญหาใหม่ขึ้นมา อย่างนี้เป็นต้น ซึ่งไม่ใช่เรื่องของกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งโดยเฉพาะ อย่างเรื่องการประกันรายได้เกษตรกรที่ยกตัวอย่างมากก็มีทั้งกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สำนักงบประมาณที่เกี่ยวข้อง

สสค.สาร : เพราะฉะนั้นปัญหาอยู่ที่การถ่ายทอดหรือการสื่อสารนโยบายลงไปสู่การปฏิบัติ

นายกรัฐมนตรี : การสื่อสารลงไปอาจจะยังมีความล่าช้าอยู่บ้าง หรือว่ายังขาดความชัดเจน หรืออาจจะเป็นเพราะในหน่วยงานต่าง ๆ ยังยึดตามแนวคิดของหน่วยงานตัวเองมากกว่าการตัดสินใจในภาพรวม ขอยกตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม การประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 ธันวาคมที่ผ่านมา มีมติเกี่ยวกับโครงการประกันรายได้เกษตรกร โดยอนุโลมให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่ทำสัญญากับ ธ.ก.ส. ในช่วง 16-30 ธันวาคม 2552 สามารถใช้สิทธิรับเงินชดเชยรายได้จากราคาอ้างอิงตามประกาศคณะอนุกรรมการกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิง ในช่วง 1-15 ธันวาคม 2552 แต่วันรุ่งขึ้นหน่วยงานที่รับผิดชอบได้เสนอประกาศให้ผมลงนามโดยจะไม่ชดเชยเพราะว่าราคาอ้างอิงในช่วง 16-30 ธันวาคม 2552 ได้ปรับเพิ่มขึ้นแล้ว อย่างนี้เป็นต้น ซึ่งผมต้องบอกไปว่าผมลงนามไม่ได้ เพราะคณะรัฐมนตรีมีมติออกไปใหม่แล้ว นี่แสดงให้เห็นว่ายังมีช่องว่างในการสื่อสาร

สสค.สาร : ปัญหาเกิดจากช่องว่างระหว่างฝ่ายราชการกันเองหรือไม่ หรือว่าจากฝ่ายนโยบาย

นายกรัฐมนตรี : ผมคิดว่าทั้งสองฝ่ายต้องคุยกันตลอดในเรื่องลักษณะนี้ ฝ่ายการเมืองก็ต้องสื่อสารด้วย การเมืองก็อาจจะคิดว่าเป็นหน้าที่ของฝ่ายประจำที่จะต้องสื่อสารไปก็ได้

สกล.สาร : เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วเราควรจะแก้ปัญหาอย่างไร

นายกรัฐมนตรีนอร์ : ที่กำลังพยายามดูอยู่ คือ คิดว่าพยายามลดเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีที่เป็นเรื่องพิจารณา ลงไปอีก และมีระบบการทำความเข้าใจในเรื่องนโยบายใหญ่ที่จะขับเคลื่อนด้วย ในเรื่องของโครงการไทยเข้มแข็ง ก็จะมีปัญหาอุปสรรคเข้ามาตลอดเวลา

สกล.สาร : ท่านคาดหวังว่าข้าราชการประจำควรมีหลักการในการทำงานอย่างไร

นายกรัฐมนตรีนอร์ : เราคาดหวัง 1) การสนองตอบ ในฐานะที่เป็นฝ่ายขับเคลื่อนนโยบาย 2) การให้ข้อมูล ในฐานะที่เป็นฝ่ายที่ปฏิบัติอยู่กับทุก ๆ เรื่องอย่างต่อเนื่อง ใน 2 ส่วนนี้บางท่านอาจคิดว่าจะขัดกันหรือไม่ ระหว่างการรับนโยบายไปปฏิบัติกับการที่ต้องเสนอแนะด้วย แต่โดยรวมที่ผ่านมาไม่ได้มีปัญหาในส่วนนี้ ยกเว้นบางเรื่องที่เป็นเรื่องของ การปฏิบัติมากกว่าในเชิงหลักการ ความสัมพันธ์

สกล.สาร : ในภาวะซึ่งการเมืองไม่นิ่งท่านคิดว่าจะมีผลกระทบต่อความรู้สึกของข้าราชการประจำ ซึ่งจะนำไปสู่พฤติกรรมในการทำงานหรือไม่

นายกรัฐมนตรีนอร์ : การเมืองไม่มีนึ่งหรือกตริบ การเมืองจะต้องมีประเด็น มีปัญหาเปลี่ยนไปเรื่อยตามสถานการณ์ แต่อยู่ที่ 1) ฝ่ายการเมืองเองต้องไม่เอาเรื่องการเมืองมาทำให้เสียสมาธิหรือมาเป็นอารมณ์ในการทำงาน และ 2) อยู่ที่ฝ่ายประจำที่จะมองว่าเป็นหลักในเรื่องนโยบาย และเป็นเรื่องการบริหาร บางทีก็เป็นธรรมดาของปุถุชน บางกรณีนักการเมืองมีปัญหาที่อาจทำให้ข้าราชการประจำทำงานไม่ถูกก็มี

สกล.สาร : ท่านคิดว่า การให้ข้อมูลกับรัฐบาลควรจะเป็น “ลึก” ขนาดไหน

นายกรัฐมนตรีนอร์ : หน่วยงานหลัก เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะวิเคราะห์ในเชิงโครงการ สำนักงานประมาณวิเคราะห์ในเรื่องผลกระทบของงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นทางกฎหมายนั้น ก็มีความสำคัญทั้งนั้นและก็มีน้ำหนักทั้งสิ้น แต่ก็มีประเด็นเหมือนกันว่า บางกรณีฝ่ายนโยบายมองว่าหลายครั้งการให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะหรือข้อมูลจากราชการประจำเกินเลย เหมือนกับจะมีความเห็นในเรื่องนโยบายเสียเอง ซึ่งก็เป็นปัญหา มาทุกยุค ก็อยู่ที่ฝ่ายการเมืองว่ามีความชัดเจนเข้มแข็ง ยืนยันหรือไม่ว่า ถ้าเรื่องนี้เป็นนโยบายต้องเดินตามนโยบาย เพราะที่พูดแล้วฝ่ายการเมืองก็ต้องเป็นผู้รับผิดชอบ

สกล.สาร : ปัจจุบันมีประเด็นในเรื่องของ “ความรับผิดชอบทางกฎหมาย” เพิ่มขึ้นมาก

นายกรัฐมนตรีนอร์ : ในแง่หนึ่งก็เป็นเรื่องดี ทำให้การทำงานต้องมีความระมัดระวังและรอบคอบมากขึ้น แต่อีกด้านหนึ่ง บางครั้งก็ทำให้ยุ่งยากเพราะการฟ้องร้องก็อาจจะง่ายขึ้นไป มีส่วนทำให้งานช้าไปบ้าง แต่เราก็ต้องยอมรับการตรวจสอบ

สสค.สส : ถ้าเป็นเช่นนั้นแล้ว สิ่งที่ข้าราชการประจำจะช่วยฝ่ายการเมืองในเรื่องของความรับผิดชอบทางกฎหมายอย่างไร

นายกรัฐมนตรี : จะต้องแม่นยำ ส่วนใหญ่เรื่องที่เป็นปัญหาจะเป็นเรื่องใหม่ที่ไม่มีความทราบว่าคุณสมบัติของแต่ละฝ่ายทางกฎหมายเป็นอย่างไร บางทีฝ่ายประจำมั่นใจในความเห็นของตนเองแล้ว แต่ฝ่ายตุลาการหรือศาลเขาเห็นเป็นอีกแบบหนึ่ง

สสค.สส : ถ้ามองในภาพรวมแล้ว ฝ่ายข้าราชการประจำสามารถสนองนโยบายของรัฐบาลได้มากน้อยเพียงใด

นายกรัฐมนตรี : ผมอยากให้มองในภาพใหญ่ อย่างปีที่ผ่านมามีเรื่องที่เราขับเคลื่อนเรื่องใหญ่ๆ เช่น เรื่องการศึกษาฟรี เรื่องเบี้ยยังชีพหรือสิทธิที่รัฐบาลให้ประชาชน และการประกันรายได้เกษตรกร ถือว่าเป็นงานใหญ่และเกี่ยวข้องกับคนเป็นจำนวนมาก ก็ผลักดันได้สำเร็จ ประชาชนก็เห็นว่านโยบายที่เขามีความพึงพอใจ แต่หากถามว่า 3 เรื่องนี้ซุกซลักหรือไม่ ก็ต้องตอบว่าซุกซลักอย่างทีกล่าวก่อนแล้วเรื่องการประกันรายได้เกษตรกรต้องคอยซักซ้อมทำความเข้าใจกันอีก แต่ผมมองภาพใหญ่เป็นหลักว่าเรื่องนี้เดินได้ สิ่งที่ยังดูว่าเป็นปัญหาอยู่ในแง่ของข้าราชการ น่าจะเป็นเรื่องการบังคับใช้กฎหมายมากกว่า เรื่องที่เป็นจุดอ่อนมาเป็นเวลานานและยังเป็นอยู่ ซึ่งสะท้อนผ่านประเด็นต่าง ๆ เช่น เรื่องสิ่งแวดล้อม การรักษาความเรียบร้อยเวลาเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ มีคนทำผิดกฎหมายการบังคับใช้กฎหมายเหล่านี้เป็นต้น

สสค.สส : ทิศคติของข้าราชการประจำเป็นประเด็นปัญหาของฝ่ายนโยบายอยู่หรือไม่

นายกรัฐมนตรี : ผมว่าเป็นเรื่องยากที่จะสรุปในภาพรวม เพราะข้าราชการก็มีหลากหลายมาก เราก็จะเห็นได้ใน

ทุกองค์กรว่าคนนี่ตั้งใจทำงาน พุ่มเท มีความคิดริเริ่ม คนที่ทำหน้าที่ได้ดีก็มี คนที่ทำหน้าที่ผิดพลาดก็มี คนที่ไม่ค่อยร่วมมือก็มี มีอย่างนี้ในทุกองค์กร

สสค.สส : ท่านคิดอย่างไรที่ว่าการที่ข้าราชการไม่ค่อยทันสมัยล่าช้าโดยเฉพาะถ้าดูจากปัญหาที่เกิดขึ้นในทุกวันนี้ เช่นการปรับตัว ไม่ทันกับกฎหมายใหม่

นายกรัฐมนตรี : เรื่องนี้มีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง หนึ่งก็คืองานประจำมีกฎระเบียบเกี่ยวข้องมาก ไม่เอื้อต่อการที่จะสามารถคิดเปลี่ยนแปลงอะไรได้ที่จะให้เรียกว่าทันสมัย เรื่องนี้เป็นปัจจัยสำคัญ เพราะฉะนั้นข้าราชการก็เหมือนต้องคอยย้ำเตือนตนเองเป็นพิเศษว่าอย่าไปจมอยู่กับสิ่งที่เป็นอยู่มากเกินไป แต่ว่าหลายเรื่องก็ต้องเห็นใจข้าราชการเพราะกฎหมายหรือกฎระเบียบต่าง ๆ หลายเรื่องก็ทำให้ต้องมีความอนุรักษ์นิยมเป็นพิเศษ เพราะหากเกิดข้อผิดพลาดขึ้นมา ถ้าทำเหมือนเดิมโอกาสที่จะสามารถแก้ได้ในทางกฎหมายมีมากกว่าการทำอะไรผิดโดยที่ไม่เหมือนเดิม ประเด็นนี้เป็นเรื่องที่เราเข้าใจได้ เราจะเห็นได้ว่าเวลาเป็นเรื่องยาก ๆ ที่ไม่แน่ใจว่าจะทำอย่างไร ความรู้สึกแรกก็คือทำเหมือนที่เขาเคยทำมาก็แล้วกัน ปลอดภัยกว่า ซึ่งก็น่าเห็นใจ เพราะว่าถ้าไปทำอย่างอื่นแล้วผิดขึ้นมา ไม่มีหลังพิง สิ่งนี้เป็นปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการที่จะจูงใจให้คนทำอะไรในแนวทางใหม่ ๆ

สสค.สส : ท่านนายกรัฐมนตรีอยากจะบอกกับข้าราชการสำหรับการทำงานในปี 2553 ว่าอย่างไร

นายกรัฐมนตรี : ผมอยากจะบอกว่า ขอให้พุ่มเททำงานให้ส่วนรวมเพื่อประโยชน์ของประเทศ ตามความถูกต้อง และถ้าทำเช่นนั้นแล้ว ขอยืนยันว่า ฝ่ายการเมืองหรือรัฐบาลจะสนับสนุนและปกป้องอย่างเต็มที่

บทความพิเศษ

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมือง กับข้าราชการประจำ

อนันต์ อนันตกุล*

เรื่องนี้เป็นประเด็นที่อยู่ในความสนใจของประเทศมาทุกยุคทุกสมัย ช่วงใดที่มีปัญหาความขัดแย้งระหว่างนักการเมืองที่เป็น ส.ส. หรือรัฐมนตรี กับข้าราชการประจำ มักจะมีการตั้งคำถามขึ้นมาว่า ทำอย่างไรจึงจะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างคน 2 กลุ่มนี้เป็นไปด้วยดีและอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องและร่วมกันทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ที่มาของความขัดแย้ง

ที่มาของความขัดแย้งที่สำคัญ ๆ อย่างน้อยมี 3 ส่วน คือ

๑ **ส่วนแรก** เรื่องคุณลักษณะของนักการเมือง ได้แก่

ประการที่ 1 ที่มาของนักการเมือง นักการเมืองมาจากการเลือกตั้ง ถ้าย้อนไปในอดีต จะพบว่าการเลือกตั้งในประเทศไทยในระบอบที่การเมืองเริ่มต้นตัว การหาเสียงในระบบที่ค่อนข้างชัดเจน ไม่มีการซื้อเสียงอาจมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันบ้าง ต่อมาในระยะหลังพบว่ามีระบบอุปถัมภ์และซื้อสิทธิ์ ขายเสียงที่ถือได้ว่าเป็นรากเหง้าของปัญหาของการเมืองไทยทำให้การเลือกตั้งไม่บริสุทธิ์ยุติธรรม และอาจได้นักการเมืองที่ขาดคุณธรรม

ประการที่ 2 ระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งของนักการเมือง กฎหมายกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งไว้ 4 ปี แต่ในความเป็นจริงนั้นไม่แน่นอน เพราะอาจมีการยุบสภาก่อนครบวาระได้

ประการที่ 3 เรื่องความมั่นคงของตำแหน่งหน้าที่ ของนักการเมืองที่มีความไม่แน่นอน

ประการที่ 4 ความเป็นกลาง เราจะหาความเป็นกลางจากนักการเมืองได้ยาก เพราะที่มาของนักการเมืองมาจากระบบอุปถัมภ์อยู่แล้ว จึงต้องผูกพันอยู่กับพรรค กับพวก ซึ่งสนับสนุนในเขตเลือกตั้ง

* อดีตเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (ปี 2528-2532) และอดีตปลัดกระทรวงมหาดไทย (ปี 2532-กุมภาพันธ์ 2534)

ประการที่ 5 ความรู้ เดิมนักการเมืองจะมีความรู้หลากหลาย ตั้งแต่ระดับ ป. 4 จนถึงชั้นจบปริญญาเอก ในปัจจุบันจะพบว่านักการเมืองหรือ ส.ส. มีความรู้มากขึ้น จนกระทั่งเราไม่สามารถพูดได้ว่า ส.ส. ไม่มีความรู้ หรือมีความรู้ไม่มาก ปัจจุบันต้องยอมรับว่า ส.ส. เป็นผู้มีความรู้ในระดับสูงเป็นที่น่าพอใจ

ประการที่ 6 ความชำนาญ นักการเมืองจะมีความเชี่ยวชาญชำนาญเฉพาะด้าน และต่างก็ถือว่าตัวเองมีความรู้ความสามารถไม่ด้อยกว่าใคร

ทั้ง 6 ประเด็นที่กล่าวมานี้เป็นที่มาหรือคุณลักษณะที่เป็นตัวกำหนดทัศนคติ พฤติกรรม บทบาท อำนาจหน้าที่ในวิถีทำงานของนักการเมือง

ในส่วนของข้าราชการ จะเห็นว่าที่มาของข้าราชการมีระเบียบข้อบังคับแน่นอน กำหนดคุณสมบัติไว้แน่นอน มาโดยระบบคุณธรรม เป็นระบบที่มีหลักประกันในความมั่นคง มีหลักประกันในเรื่องของความเป็นกลางทางการเมือง มีความรับผิดชอบต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หมายความว่ามีการศึกษา กติกาส่วนนี้ทำให้ข้าราชการมีทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน ในส่วนที่เป็นจุดแข็ง หมายความว่าการศึกษาการปฏิบัติราชการเป็นไปตามระเบียบแบบแผนและมีกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ในกฎหมาย จะหลีกเลี่ยงระเบียบกฎหมายไม่ได้ จึงมักมีคำกล่าวอยู่เสมอว่า ข้าราชการถือเอา process ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายเป็นสำคัญ การปฏิบัติถูกระเบียบเป็นผลผลิตของงาน หมายถึง การเอา process มาเป็น product ส่วนนักการเมืองจะมุ่ง product มุ่งผล ไม่เอา process ข้าราชการประจำเข้ามาโดยระบบคุณธรรม มีการสอบ มีการเลื่อนขั้น และที่สำคัญที่ควรเข้าใจก็คือ โครงสร้างของข้าราชการประจำจะมีลักษณะเหมือนรูปปีรามิด การรับราชการส่วนใหญ่จะต้องเริ่มจากระดับต้น ๆ ขึ้นมา แล้วไต่เต้าขึ้นไปในกรอบโครงสร้างของหน่วยงานนั้น ส่วนนักการเมืองเข้ามาในระบบทางข้างได้ ไม่จำเป็นต้องไต่เต้ามาตามลำดับ

จะเห็นว่า ความก้าวหน้าในระบบราชการจะมีลักษณะไต่เต้าจากข้างล่าง ความมั่นคง ระเบียบ กฎ กติกา ค่อนข้างชัดเจน ข้าราชการคนใดแสวงหาความเจริญก้าวหน้า ต้องการเอาใจผู้บังคับบัญชา เอาใจนักการเมือง ก็จะสามารถทำงานเพื่อประชาชนจริง ๆ ข้าราชการที่ดีจะทำงานเพื่อให้ผลงานปรากฏแก่ประชาชน แล้วประชาชนจะเป็นผู้ตัดสิน หรือจะเป็นผู้ส่งเสียงสะท้อนมาเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าข้าราชการผู้นั้นสามารถทำงานให้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศได้ ผู้บังคับบัญชาจะมอบหมายตำแหน่งหน้าที่ที่สำคัญ ให้ข้าราชการจึงเจริญก้าวหน้าไปตามลำดับ เพราะฉะนั้นลักษณะของที่มาของข้าราชการกับนักการเมือง จึงมีความแตกต่างกันค่อนข้างชัดเจน

● **ส่วนที่สอง** เรื่องของบทบาทอำนาจหน้าที่และเป้าหมายของการทำงาน นักการเมืองนั้นมีอำนาจหน้าที่ รัฐมนตรีที่ร่วมกันเป็นคณะรัฐมนตรีจะทำหน้าที่กำหนดนโยบายเพื่อที่จะให้ข้าราชการประจำไปทำ รัฐมนตรีที่ดีที่สุดนั้น คือ รัฐมนตรีที่อยากเห็นนโยบายได้รับการปฏิบัติ และเกิดความสำเร็จเป็นประโยชน์โดยตรง สร้างความผาสุกให้แก่พี่น้องประชาชนมากกว่าที่จะไปทำเอง นั่นหมายถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ ข้าราชการประจำจะมีอำนาจหนึ่งที่เป็นอำนาจรัฐ โดยกฎหมายรองรับ ไม่ใช่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ตัวอย่าง เช่น นายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิบดี ตำแหน่งเหล่านี้ใครมาดำรงตำแหน่งจะมีอำนาจที่เป็นอำนาจรัฐส่วนหนึ่ง และในขณะที่เดียวกันก็มีหน้าที่ในการที่จะนำนโยบายที่รัฐบาลหรือที่รัฐมนตรีกำหนดไป

ปฏิบัติ ซึ่งการปฏิบัติก็ต้องเป็นไปตามระเบียบแบบแผนตามกฎหมาย จะไปทำนอกกลุ่มนอกทางไม่ได้ จุดนี้จึงเป็นจุดที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ถ้าย้อนไปศึกษาประวัติศาสตร์ของประเทศทางตะวันตกเปรียบเทียบกับประวัติศาสตร์ไทย จะเห็นว่าในประเทศไทยที่มีความเจริญสูงสุดนั้น ประชาชนมีความเข้าใจในระบบประชาธิปไตย เขาเข้าใจตรงกันว่า คนที่เป็นผู้แทนจะเป็นตัวแทนของประชาชนด้วย ในประเทศตะวันตกคนเป็นผู้แทน ระบบผู้แทน สมาชิกผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หมายถึงการเป็นกลุ่มคนที่ทุกองค์กรกลุ่มพลังต่าง ๆ ในสังคมนั้นยอมรับการยอมรับแสดงออกโดยการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของบ้านเมือง ถ้าจะเปรียบประเทศไทยกับต่างประเทศกลุ่มพลังต่าง ๆ ก็เหมือนกับ NGO ทั้งหลายซึ่งเป็นกลุ่มองค์กรเอกชน องค์กรเอกชนของต่างประเทศเหล่านั้น เมื่อยอมรับว่าระบบผู้แทนของเราเป็นระบบตัวแทน เราจึงไม่มีระบบนอกสภา ทำไม่จึงไม่มี นั่นเพราะเขาพัฒนาทางด้านสังคมมาจนกระทั่งคนในชาติมีจิตสำนึกที่เป็นประชาธิปไตย และการเลือกสรรผู้ปกครองหรือผู้บริหารประเทศมีความสุจริตยุติธรรม เพราะฉะนั้นเขาจึงยอมรับว่านักการเมืองของเราเป็นตัวแทนของเรา ผู้แทนของเราเป็นตัวแทนของเขา

ในส่วนของประเทศไทย ถ้าย้อนหลังไปก่อนปี พ.ศ. 2475 เรามีการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ หมายถึง เรามีพระมหากษัตริย์ที่มีอำนาจ แต่พระมหากษัตริย์ของไทยจะมีลักษณะพิเศษต่างไปจากพระมหากษัตริย์ของประเทศอื่น หรือพิเศษยิ่งกว่าตัวหนังสือที่จะมาบรรยายได้ นั่นคือทรงมีทศพิธราชธรรม 10 ประการ ท่านมีความรู้สึกเหมือนพ่อปกครองลูก การเบียดเบียนประชาชนก็จะมี ทรงให้ความยุติธรรม ทรงปกป้องดูแลประชาชน แต่เมื่อภายหลังมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจะเห็นว่า อำนาจอธิรัฐส่วนหนึ่งตกอยู่ในกลุ่มของทหารและข้าราชการพลเรือน ทหารและข้าราชการพลเรือนนี้เป็นตัวแทนของระบบราชการ แม้ว่าเราจะมีสภาผู้แทนราษฎร มีรัฐธรรมนูญ แต่อำนาจอธิรัฐนั้นได้ถ่ายจากพระมหากษัตริย์มาที่คน 2 กลุ่มนี้ คือ ทหารกับข้าราชการพลเรือน เพราะฉะนั้นระบบขุนนางระบบราชการ จึงเข้มแข็งในลักษณะที่ระบบอื่นซึ่งเป็นระบบการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยไม่สามารถมาหักล้างได้ ก่อนนี้แม้จะมีรัฐธรรมนูญก็ตาม จะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญเองก็ยกร่างโดยทหาร โดยข้าราชการ เพราะฉะนั้นเมื่อระบบเป็นเช่นนี้ และเป็นมาช้านานในประวัติศาสตร์การบริหารประเทศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงเป็นได้ก็แต่เพียงผู้แทนเป็นตัวแทนไม่ได้ กลุ่มทหารและกลุ่มข้าราชการพลเรือน จึงถือว่าเขาเป็นตัวแทน ปัจจุบันอาซมี

คนไทยบางส่วนที่ยังมีความรู้สึกอย่างนั้นอยู่ NGO หรือองค์กรเอกชน ทั้งหลาย รวมไปถึงกลุ่มต่าง ๆ ชุมชนต่าง ๆ ก็จะไม่ยอมรับความเป็นผู้แทนของนักการเมือง ถ้ามองว่ากลุ่มต่าง ๆ นี้ยอมรับว่าสภาผู้แทนราษฎร นักการเมือง เป็นตัวแทนประชาชนหรือไม่ คำตอบก็คือไม่ยอมรับ ในขณะที่ในประเทศตะวันตกยอมรับสนิท ดังนั้นเมื่อเราบริหารงานกันจริง ๆ ส่วนหนึ่งก็จะยึดมั่นในอุดมการณ์ อุดมการณ์นี้จะเป็นอุดมการณ์ประชาธิปไตย ไม่ว่าจะเข้าราชการหรือนักการเมือง ถ้าเป็นอุดมการณ์ประชาธิปไตยด้วยกันทั้งคู่ และมีความสุจริตในการบริหารราชการ มีทัศนคติที่จะทำงานเพื่อประโยชน์ประชาชนตรงกัน ปัญหาความขัดแย้งก็จะมีน้อยมาก และความขัดแย้งนั้นสามารถที่จะแก้กันได้ แต่ถ้าไม่สอดคล้องกัน ก็จะเกิดปัญหาขึ้นแน่นอน การที่จะให้มีปฏิสัมพันธ์ หรือสัมพันธ์กันอย่างตรงไปตรงมาจึงเป็นความสัมพันธ์ที่ต้องการศิลปะ ต้องการความเข้าใจที่ลึกซึ้ง

นอกจากความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้แล้ว บทบาทอำนาจหน้าที่ที่สำคัญที่สุดคือฐานที่มาของหน้าที่สำคัญ นักการเมืองจะเป็นฝ่ายกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการประจำนำไปปฏิบัติ อยากรู้ผลงานแต่ไม่ต้องทำงาน ส่วนข้าราชการจะต้องเป็นผู้ทำงานภายใต้กฎระเบียบแบบแผนทุกประการ และข้าราชการต้องยึดมั่นในเรื่องของระเบียบแบบแผน ถ้าไม่ทำจะเป็นความเสียหายที่เกิดกับตัวเองเป็นส่วนตัว แม้ว่าจะพิสูจน์ได้ในภายหลัง เหมือนอย่างที่สมัยหนึ่งเราพยายามปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ เมื่อปราบปรามเสร็จ เรียบร้อยดีสงบดี ผู้บังคับบัญชาก็ตั้งกรรมการมาสอบสวนว่าเราใช้เงินไปเท่าไร ใช้กระสุนไปเท่าไร อย่างไรก็ตามอย่างนี้เป็นต้น นี่ก็เป็นความรู้สึกของข้าราชการซึ่งจะต้องแก้ไขให้ได้

ในส่วนที่เป็นความเข้าใจในอีกจุดหนึ่งที่มีความสำคัญเช่นกันก็คือ การยอมรับในเรื่องของการเป็นผู้แทนกับตัวแทน ประเทศชาติของเราเจริญมาถึงขั้นนี้แล้ว มาถึงยุคข้อมูลข่าวสารมีความเปลี่ยนแปลงอย่างมาก เป็นยุคที่ประชาชนมีสิทธิที่จะรับรู้ข่าวสารซึ่งหมายความว่าค่อนข้างโปร่งใส การปฏิบัติราชการของข้าราชการทุกตำแหน่งทุกระดับต้องสามารถตอบคำถามประชาชนได้ แต่ถึงแม้ว่าจะเป็นอย่างนั้นแล้วก็ตาม ในพื้นฐานลึก ๆ ดูเหมือนว่าจะยังไม่ยอมรับกันอยู่นั่นเอง

● **ส่วนที่สาม** วิธีทำงาน ผู้ที่เคยรับราชการกับนักการเมือง จะเห็นว่านักการเมืองนั้นต้องการผลสำเร็จของงาน โดยคำนึงถึงผลงานมากกว่าที่จะไปนึกถึงระเบียบ ประเด็นนี้จะขอให้หน้าบิดนาฬิกาเป็นเครื่องช่วยทำความเข้าใจ และใช้การทำงานของข้าราชการกระทรวงมหาดไทยเป็นตัวอย่างในการอธิบายเนื่องจากทำงานสัมผัสใกล้ชิดกับประชาชนจะทำให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจในประเด็นนี้

ในซีกขวามือของนาฬิกาสมมุติว่าเป็นข้าราชการประจำ ตั้งแต่ 1-2-3-4-5 เลข 6 เป็นประชาชน ส่วนซีกซ้ายมือของนาฬิกาตั้งแต่ 7-8-9-10-11 เป็นนักการเมือง โดยระบบจริง ๆ ต้องมาตามเข็มนาฬิกา นั่นคือ ประชาชน 6 นาฬิกา เลือกผู้แทน 7 นาฬิกา เลือกรัฐมนตรี เลือกกันจนกระทั่งได้นายกรัฐมนตรีมาตรง 12 นาฬิกา นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี ตั้งปลัดกระทรวงที่ 1 นาฬิกา นี่คือในส่วนของที่มาของคน

ในส่วนของวิธีการทำงานก็เช่นกัน ปลัดกระทรวงจะสั่งการไปยังอธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งต่อไปที่นายอำเภอ แต่วิธีการทำงานของนักการเมืองที่อยู่ซีกซ้ายของ

นาฬิกาจะไม่มาไล่ตามเข็มนาฬิกา นั่นคือเขาต้องการพุ่งจาก 12 นาฬิกา มาที่ 6 นาฬิกา ถามว่าปลัดกระทรวงทำอย่างนั้นได้หรือไม่ คำตอบคือไม่ได้ ปลัดกระทรวงจะลงไปทำกับประชาชนเลยไม่ได้ เพราะมีนายอำเภอ มีผู้ว่าราชการจังหวัด ฉะนั้นวิธีทำงานของนักการเมืองกับของข้าราชการประจำจะเห็นว่าเริ่มจากความเป็นจริง จากทัศนคติในฐานะที่นักการเมืองเป็นตัวแทน จากระบบที่มาของนักการเมืองซึ่งมาจากระบบการเลือกตั้ง

หมายเลข 6 เท่านั้นที่จะชี้ชะตาของนักการเมือง ไม่ใช่ 1 หรือ 2 มีคนหลายคนถามผม ในสมัยที่ผมเป็นปลัดกระทรวงมหาดไทย ว่าหากท่านปลัดต่อนันต์ลงสมัครเป็นผู้แทนราษฎร นายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด ใครต่อใครก็คงช่วยให้เป็นผู้แทนได้ ผมตอบไปว่า ท่านเหล่านี้ช่วยให้เป็นผู้แทนไม่ได้ แต่ท่านเหล่านี้ช่วยให้ไม่เป็นที่ เป็นเช่นนั้นเพราะพวกผมไม่เคยทำในเรื่องที่จะช่วยใคร เรามีความเป็นกลางทางการเมือง

การปรับตัวของข้าราชการประจำ

โดยวิธีทำงานลักษณะนี้ ข้าราชการประจำจึงต้องปรับตัวหรือปรับปรุงวิธีการทำงานและทำความเข้าใจในส่วนของการทำงานเป็นข้าราชการประจำ

การปรับปรุงในส่วนของข้าราชการประจำเริ่มจาก 1-2-3 นาฬิกา ประสิทธิภาพเป็นเรื่องสำคัญ คำว่า "ประสิทธิภาพ" นี้ อาจจะฟังดูประหนึ่งว่าเป็นคำกลาง ๆ เหมือนกับเมื่อเรากล่าวว่า ต้องขยัน ต้องซื่อสัตย์ ต้องมีศีล แต่สำหรับคนที่ทำการศึกษาและให้ความสนใจเรื่องนี้จริง ๆ แล้วจะพบว่าประสิทธิภาพเป็นหัวใจของการทำงานของข้าราชการ ไม่ใช่เป็นเพียงความรู้สึกนึกคิดว่าต้องทำให้เร็ว ต้องทำให้สำเร็จภายในเวลาอันสั้น ไม่ใช่เพียงเท่านั้น สิ่งที่นักวิชาการก็ติหรือผู้ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่ก้าวจากเกษตรกรรมไปสู่อุตสาหกรรมนั้นก็ดี มีคำ ๆ หนึ่งที่นำมาใช้ได้ คือ Productivity หมายความว่า ไม่ใช่การให้ Product ไม่ใช่การไปส่งเสริมให้ประชาชนทำนั่นทำนี่ แล้วก็บอกว่าตัวนี้คือตัว Product แต่สิ่งที่เป็นหัวใจสำคัญที่สุดคือการเพิ่มประสิทธิภาพต่อหน่วย เช่น นา 1 ไร่ เคยปลูกข้าว 20 ถัง ถ้าในความหมายของนักบริหารผู้ที่จะต้องรับผิดชอบต่อประเทศ เขาไม่พูดเรื่อง Product เขาจะพูดเรื่อง Productivity เช่น การเพิ่มผลผลิต 1 ไร่ให้ได้ 120 ถัง และจะปลูกข้าวอะไรจะต้องตรงกับความต้องการของตลาด นักวิชาการชาวเยอรมันมีแนวคิดว่า ประสิทธิภาพจะต้องขยายต่อไปเป็น Effectively ซึ่งความหมายจะลึกซึ้งยิ่งกว่าการพัฒนาประสิทธิภาพตามปกติ แต่เป็นสุดยอดของคำว่าประสิทธิภาพ

ท่านที่ศึกษาทางด้านการบริหารมาจะพบว่าเราสามารถเรียนรู้ได้ว่า Human Needs หรือความต้องการของมนุษย์นั้น จะมีเป็นขั้น ๆ ขั้น 1 เป็นความต้องการพื้นฐาน ปัจจัย 4 มีอาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ถ้าเขาขาดแล้วเราให้ ความต้องการในเรื่องนี้จะหมดไปทันที เขาก็จะต้องการความปลอดภัยหรือ Safety ต่อไปต้องการเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับทางสังคม จากนั้นก็ต้องการทำอะไรให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย เป็นต้น แต่เมื่อพูดถึงประสิทธิภาพของมนุษย์แล้ว ไม่มีเป็นขั้นบันไดอย่างนี้ ตามที่ใครจะเป็นผู้กำหนดว่ามนุษย์คนใดมีประสิทธิภาพ ครั้งหนึ่งเราเคยพิสูจน์เรื่อง IQ เราเชื่อว่า IQ จะเป็นตัวที่บอกเราได้ว่าใครจะเรียนหนังสือเก่ง แต่นักวิจัยพบว่ามหาเศรษฐีของโลกเรียนหนังสือแค่ชั้นมัธยมก็มี นักการเมือง

66

อาจจะยากที่จะหาอะไร
มาเป็นเครื่องวัด
ความสามารถ
เนื่องจากบางครั้ง
เป็นเรื่องของโอกาส
เป็นเรื่องของจังหวะ:

99

เก่ง ๆ ในสหรัฐอเมริกาไม่จบปริญญาตรีหลายคนเช่นเดียวกับมหาเศรษฐีในเมืองไทยหลายคน เรียนไม่สูง หรือศิลปินอย่าง พุ่มพวง ดวงจันทร์ นักร้องลูกทุ่งที่มีชื่อเสียงมาก มีผลงานเพลงมากมายก็เขียนหนังสือไม่เป็น อ่านหนังสือไม่ออก เช่นชื่อยังไม่ได้ แต่ก็จำเพลงได้ทั้งหมด 200 กว่าเพลง ทั้งเนื้อร้อง ทำนอง ร้องได้ตรงกับคีย์ จึงน่าจะมีอะไรสักอย่างที่จะมาพิสูจน์ว่ามนุษย์เรามีประสิทธิภาพได้อย่างไร แต่ก็ยังไม่มีข้อยุติ เพียงแต่ให้พิจารณาดูว่าจะเป็นอย่างนี้ได้หรือไม่ ได้ หรือใช่หรือไม่ แต่ยังไม่มีการตอบได้

ที่มาของการเป็นข้าราชการประจำต้องมีความรู้ จบปริญญาตรี เพราะฉะนั้นความรู้ใช้ใหม่ ที่เป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพ ความชำนาญ ถ้าทำงานมานาน ๆ เขาให้ดูสมบัติกันแล้วเป็นที่ยอมรับว่าคนนี้มีประสิทธิภาพ และเป็นการยอมรับที่รับได้จริง เหมือนที่ครั้งหนึ่งสมัยที่ผมเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ ผมไปประชุมคณะกรรมการการศึกษาซึ่งมีหลายท่านถกเถียงกันเรื่องนี้ ผมชี้แจงไปว่าความสามารถก็ดี ประสิทธิภาพก็ดี ยังไม่มีตัวใดมาชี้ชัดว่า เมื่อเรียนจบอย่างนี้แล้วจะเป็นอย่างนั้น เหมือนอย่างผู้ที่ประสาทปริญญาให้แก่ผู้ที่เป็นบัณฑิตคนแรก คนนั้นก็ไม่ได้ปริญญา หรือพระที่สอบจบเปรียญ 9 ประโยค กรรมการที่มาสอบก็ไม่ได้จบเปรียญ 9 ประโยคเช่นเดียวกัน ความรู้ความชำนาญใช้ใหม่ ประสบการณ์ใช้ใหม่ ถ้าสุดท้ายเมื่อต้องต่อยอดความสามารถ อาจจะยากที่จะหาอะไรมาเป็นเครื่องวัดความสามารถ เนื่องจากบางครั้งเป็นเรื่องของโอกาส เป็นเรื่องของจังหวะ เป็นเรื่องของการทำงานกับใคร หรือเราได้ทำงานในตำแหน่งที่ตรงกับความรู้ ความสามารถ ทักษะ เป็นต้น หากจะถามว่าไหวพริบปฏิภาณเป็นตัวชี้ประสิทธิภาพหรือไม่ การที่คน ๆ หนึ่งมีไหวพริบมีปฏิภาณ หมายความว่าเขามีประสบการณ์ มีความรู้ ได้ทำงานมามากอย่างนั้นใช่หรือไม่ จึงทำให้มีไหวพริบปฏิภาณแก้ไขปัญหาได้ดี สุดท้ายที่เขาถือว่าเป็นเรื่องที่ยอดเยี่ยมที่สุดคือ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้านี้คงจะต้องมีองค์ประกอบ

ที่กล่าวมาข้างต้นไม่ใช่ข้อยุติ เพียงแต่นำเสนอเพื่อให้พิจารณาในขณะที่ยังไม่มีผลงานค้นคว้าวิจัยใด ๆ ที่จะมากำหนดความสามารถของมนุษย์หรือประสิทธิภาพในการบริหารงานที่สามารถทำให้เห็นภาพชัดเจนเหมือน Human Needs อย่างทฤษฎีของ Maslow เพราะฉะนั้น

ในจุดที่เป็นปัญหาคือ ประสิทธิภาพในการทำงาน ประสิทธิภาพที่ว่ามี ไม่ใช่ประสิทธิภาพในระบบ เรื่องการทำงานของผู้ที่เป็นแพทย์จะเป็นตัวอย่างที่ค่อนข้างเห็นชัดเจนในเรื่องของการใช้ความรู้ ความสามารถ ประสิทธิภาพ ประสบการณ์ แพทย์มีเวลาที่จำกัดมากในการที่จะรักษาชีวิตคนไข้ หมายความว่าตรงนั้นไม่ใช่การบริหารปกติ แต่เป็นการบริหารงานภายใต้เวลาที่จำกัดที่สุด เช่นกรณีมีคนไข้มือเต๋อไรซ์คิวกรดยนต์ชนิดระยะฟาดฟัน แล้วไปโรงพยาบาล แพทย์จะรักษาเขาได้ทันหรือไม่ ประเทศอังกฤษเคยเผยแพร่หลักสูตรการบริหารงานภายใต้เงื่อนไขเวลาไปทั่วโลก ว่าคนที่ทำงานเก่งจะต้องทำงานได้ในลักษณะนี้หรือในสถานการณ์เช่นนี้

เมื่อกล่าวถึงเรื่องนี้ จุดที่เป็นความขัดแย้งระหว่างนักการเมืองกับข้าราชการประจำ ถ้าจะพิจารณาในประเด็นที่เป็นเรื่องของเป้าหมายในการทำงาน ไม่ว่าจะนโยบายที่ดี หรือในสิ่งที่เป็นการกระทำที่ดี ค่อนข้างมั่นใจได้ว่าเป้าหมายของข้าราชการประจำกับนักการเมือง ตรงกัน การบริหารประเทศนั้นต้องการสิ่งที่เกิดขึ้น 3 เรื่องใหญ่ ๆ ด้วยกัน

1. การสร้างความผาสุกให้แก่ประชาชน เรื่องนี้ค่อนข้างกว้าง หมายถึง การพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้ประชาชนมีงานทำ มีสิทธิเสรีภาพ มีความรู้สึกของการเป็นคนไทย เป็นเจ้าของประเทศ เป็นผู้รับผิดชอบต่อบ้านเมือง
2. การที่จะต้องสร้างความเจริญก้าวหน้าให้เกิดขึ้นแก่บ้านเมือง ความเจริญนี้มีหลายอย่าง ความเจริญทางเศรษฐกิจ ความเจริญทางเทคโนโลยี ทางด้านสื่อสาร เป็นต้น
3. การสร้างความมั่นคงให้กับชาติบ้านเมือง

เป้าหมายของการบริหารประเทศที่เรียนว่าเป็นเป้าหมายที่ตรงกันนั้น หากพิจารณาจากนโยบายการกระจายความเจริญที่ดี การกระจายอำนาจที่ดี ล้วนแล้วแต่ก่อให้เกิดผลใน 3 เรื่องข้างต้นทั้งสิ้น แต่วิธีของนักการเมืองจาก 12 นาฬิกา มา 6 นาฬิกา ถ้านักการเมืองคนใดมีความเข้าใจ อย่างเช่น นายกรัฐมนตรี ท่านชวน หลีกภัย ท่านเคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีมาหลายกระทรวง ท่านเข้าใจ ท่านก็จะไปบอกที่ 1 นาฬิกา แล้วท่านก็จะรอ 2 นาฬิกา ถามว่าท่านรอ ท่านทนได้ไหม ท่านทนไม่ได้ จะสังเกตว่า วันเสาร์อาทิตย์ท่านต้องไปเยี่ยมประชาชน ท่านก็จะไปพบปะพูดคุยกับ 6 นาฬิกาว่า เรื่องนั้นเรื่องนี้เป็นอย่างไร มีผลแล้ว

หรือไม่ แต่ถ้านักการเมืองที่ไม่เข้าใจ เห็นการทำงานของ 1 กิติ 2 กิติ 3 กิติ ที่อาจจะ เชื่องช้าก็ไม่ไหว บริหารงานอย่างนี้ไม่ทันใจ เพราะฉะนั้นผมต้องทำเอง ถ้าคุณไม่ทำ ผมจะ เปลี่ยนคุณ กรณีเช่นนี้ก็เกิดขึ้นได้

ตัวอย่างต่าง ๆ ที่ยกมาข้างต้นก็คือส่วนหนึ่งที่มาจากรื่องนี้ เริ่มต้นเราตั้งสมมติฐานว่า ทุกคนสุจริตก่อน มิฉะนั้นก็ไม่มีทางที่จะทำความเข้าใจ

นอกจากเงื่อนไขที่เราต้องพัฒนาประสิทธิภาพ และในขณะเดียวกันเราต้องสร้างสรรค ความเข้าใจให้นักการเมืองว่าการบริหารประเทศนั้น นอกจากเรามีเป้าหมายตรงกันแล้ว เราควร จะต้องปรับวิธีทำงานให้สอดคล้องกันด้วย เรื่องที่เห็นว่ามีควมสำคัญอย่างยิ่งก็คือ การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม หมายความว่าทั้ง 2 ฝ่าย คือทั้งฝ่ายการเมืองและ ฝ่ายข้าราชการประจำจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย รวมไปถึงการทำงาน ร่วมกับหน่วยงานอื่น และการยอมรับองค์การของเอกชน เพราะเรามีงบประมาณจำกัด เรามี ข้อจำกัดบางอย่าง

ตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นคงทำให้เห็นภาพความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการการเมืองกับ ข้าราชการประจำ ที่มาของข้าราชการการเมือง บทบาทอำนาจหน้าที่ เขามาตามระบบอุปถัมภ์ ระบบพรรค ส่วนที่มาของข้าราชการประจำโดยหลักควรมาโดยระบบคุณธรรม แต่ปัจจุบันพบว่า หลายองค์การอาจจะมีระบบอุปถัมภ์กันบ้าง ซึ่งต้องระวังความเสียหายที่จะเกิดขึ้นตามมา

เมื่อเราตระหนักถึงเป้าหมายในการบริหารประเทศแล้ว ประเด็นที่จะต้องคิดให้ละเอียด ลึกซึ้งลงไปอีกก็คือข้าราชการนั้นพระมหากษัตริย์ท่านพระราชทานอำนาจมาให้ แต่คน 2 กลุ่มนี้ ที่เป็นคนในระบบราชการแท้จริงก็คือ ทหารกับพลเรือน การจัดลำดับความสำคัญใน 3-4 เรื่อง คือสร้างความผาสุก สร้างความเจริญ สร้างความมั่นคง และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม ก็จะมีขึ้นอยู่กับการจัดโดยกลุ่มใด ถ้าเป็นข้าราชการฝ่ายทหารก็ถือว่าความมั่นคง ของประเทศสำคัญ เพราะฉะนั้นลำดับความสำคัญก่อนหลังในเชิงนโยบายก็เป็นที่มาของความ ขัดแย้ง ในส่วนของกลุ่มของข้าราชการพลเรือน หากเป็นข้าราชการพลเรือนในสายกระทรวง หลักซึ่งได้แก่กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ จะเห็นว่าการสร้างความ ผาสุกกับการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นเรื่องสำคัญ ถ้ามองตำราจะเห็นเช่นนั้นด้วย หรือไม่ ตามหลักต้องเห็น แต่หากตำราไม่เห็น ก็ทำให้เกิดเป็นความขัดแย้งได้เหมือนกัน

ทั้งหมดนี้เกิดเพราะความเข้าใจและการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่องที่ไม่เหมือนกัน เคยมี คนถามว่าการเป็นข้าราชการฝ่ายปกครองต่างกับข้าราชการอื่นอย่างไร คำถามนี้ถามเมื่อครั้งที่ ผมเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดใหม่ ๆ ตอนนั้นก็อายุไม่มากนัก ผมอธิบายให้ฟังว่า ข้าราชการฝ่าย ปกครองนั้นจะมีลักษณะการทำงานที่มีความรับผิดชอบต่อประชาชน บำบัดทุกข์ บำรุงสุข หมายความว่างานทุกอย่างจะต้องโยงไปถึงประชาชนให้ได้ เช่น งานชุดบ่อ ชุดสระ ใช้งบประมาณ 5 แสนบาท เป็น Input เป็น Process ก็ไปดำเนินการตามระเบียบการจัดซื้อ จัดจ้าง มีการตรวจรับ เป็น Output แต่เมื่อเริ่มจะทำงาน ใช้งาน มีชาวบ้านมาตักน้ำกินได้ ก็อาจจะเป็น Outcome ถ้าเป็นงานของฝ่ายปกครองจริง ๆ แล้วงานชิ้นนี้จะต้องนำไปสู่ความ เปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตของประชาชน จะทำขึ้นมาลอย ๆ ไม่ได้ ส่วนที่ทำลอย ๆ ไว้ อาจจะเป็นงานวิศวกรรมของช่าง อาจจะเป็นงานของผู้รับเหมา อาจจะเป็นงานของหน่วยงานใดก็ได้

แต่ถ้าเป็นเรื่องที่ฝ่ายปกครองทำ เขาจะทำแบบที่กล่าวมาข้างต้น ทุกอย่างทุกเรื่องแม้กระทั่งเรื่องการบริการประชาชน อย่างกรณีของผู้ที่เป็นนายอำเภอ มีหน้าที่บริการประชาชน มีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อย มีหน้าที่ในการพัฒนา มีหน้าที่ส่งเสริมประชาธิปไตยให้ประชาชนมีส่วนร่วม เข้าขึ้นต้องมาดูแลบริการประชาชนในฐานะที่เป็นฝ่ายปกครอง อาจจะแบ่งปลัดอำเภอให้รับผิดชอบคนละตำบล บางคนอาจจะ 2 ตำบล ชาวบ้านตำบลไหนมา ข้าราชการฝ่ายปกครองก็จะเข้าไปตามได้ ให้บริการทำให้จนเสร็จ เมื่อเสร็จก็จะไปบอกนายอำเภอ นายอำเภอก็เดินไปหาชาวบ้านคนนั้น ถามสารทุกข์ทุกดิบสภาพความเป็นอยู่ ฝ่ายปกครองต้องทำอย่างนั้น และอาจจะพูดต่อไปด้วยว่า ถ้ามีข่าวอะไร ต้องบอกผม ต้องนึกว่าผมเป็นลูกหลาน ตำแหน่งนายอำเภอก็เป็นตำแหน่งตามหน้าที่ของผม แต่จริงๆ ผมอยากทำงานช่วยคุณลุง คุณป้า พอป่วยก็ไปเยี่ยมองค์กรเอกชน สมัยนั้นอาจจะไม่มีแต่เวลาผมทำงาน จะยึดแนวของพัฒนาชุมชน ไปวัด ไปเยี่ยมหลวงพ่อ ไปเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างองค์กรเอกชน คนเหล่านี้ ต้องยังคิดว่าเขาเป็นตัวแทนของประชาชน เช่นเดียวกับ ส.ส. แม้ว่าจะมีผู้แทนแล้วก็ตาม เพราะฉะนั้นด้วยวิธีทำงานในแนวทางของคนที่เป็นฝ่ายปกครอง เราก็สามารถเลือกสรรวิธีทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็น ไม่ใช่ความต้องการอย่างเดียว ภายใต้ความขาดแคลนนั้น เราต้องใช้ทั้ง 2 อย่าง แต่ในระบบอุปถัมภ์เขาคำนึงถึงความต้องการ ความต้องการของเขาก็เป็นความต้องการที่เชื่อมโยงระบบอุปถัมภ์ของเขาให้ต่อเนื่องกันไป เป็นระบบพรรค เป็นระบบพวก เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้จึงเป็นเรื่องที่บรรดาข้าราชการทั้งหลายต้องทำความเข้าใจ

แนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี

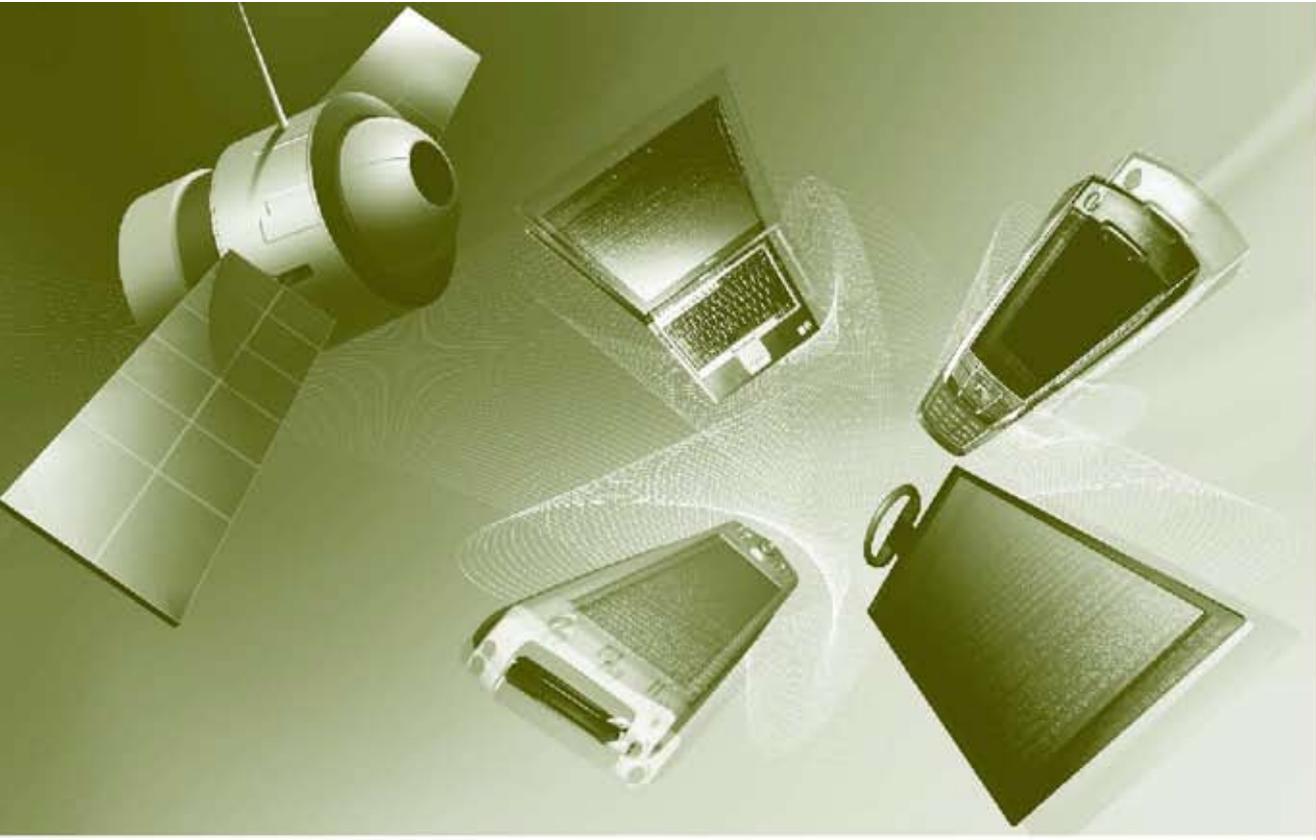
เรื่องความขัดแย้งที่ได้กล่าวมาตอนต้นว่า หากเราต่างกำหนดหรือตั้งสมมุติฐานว่าทั้ง 2 ฝ่ายนั้นทำงานเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน ก็จะเป็นการตั้งสมมุติฐานที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ รวมตลอดถึงความเข้าใจที่ดีตรงกัน และเรากำลังหาวิธีที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีป้องกันความขัดแย้งภายใต้สมมุติฐานนี้

ข้อเสนอประการแรก คือขอให้ฝ่ายข้าราชการประจำวางระบบในการรับรู้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างรวดเร็ว สิ่งนี้นักการเมืองทนไม่ได้ประการหนึ่ง คือการที่ข้าราชการไม่รับรู้ความเดือดร้อนของประชาชน ในการทำงานของข้าราชการฝ่ายปกครองก็ดี หรือข้าราชการที่ทำงานอยู่ในส่วนภูมิภาคก็ดี จะมีกลไกในการที่จะรับรู้ความเดือดร้อนของประชาชนอย่างครบถ้วนอยู่แล้ว คงเหลืออยู่เพียงสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือประสิทธิภาพเท่านั้นเอง ประสิทธิภาพจะเกิดได้ต่อเมื่อข้าราชการมีทัศนคติในการปฏิบัติราชการ ในฐานะที่เป็นผู้บริการประชาชน ไม่ใช่เป็นเจ้าขุนมูลนาย ลักษณะจะต่างกัน ถ้าคิดว่าการทำให้กับประชาชนนั้น ทำจากความเมตตาของตนเอง จากความรู้สึกว่าจะช่วย นั่นเป็นทัศนคติของคนเป็นเจ้าขุนมูลนาย ไม่รับรู้เรื่องมิติของเวลา เพิกเฉยต่อความทุกข์ร้อนของราษฎร แต่ถ้ามีทัศนคติของการเป็นผู้ให้บริการ ก็จะถือว่าเป็นหน้าที่ และข้าราชการทุกคนก็ต้องบริการประชาชนด้วยความรวดเร็ว ถูกต้องและถูกใจ เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชน และยิ่งถ้าเป็นฝ่ายปกครองด้วยแล้ว เพียงแค่นั้นยังไม่พอ ยังจะต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อเนื่องกันไปอีก เพราะโดยหน้าที่ของข้าราชการทั่วไปทั้งที่ทำงานในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคต้องเอาใจใส่ มีระบบ

การทำงานที่ถึงตัวประชาชน มีระบบการสั่งงาน 2 ทาง มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน มีการทำงานเป็นแผน ในแต่ละปีจะมีปฏิทินในการทำงาน จะมีการสำรวจข้อมูลล่วงหน้า ยกตัวอย่างเช่นการแก้ไขภัยแล้ง จะรู้ว่าหมู่บ้านใดบ้างที่ราษฎรประสบกับความแห้งแล้ง ไม่มีน้ำดื่ม ไม่มีน้ำกิน ขณะเดียวกันระบบช่วยเหลือต้องมีประสิทธิภาพ เช่นเราเคยแก้ไขแล้วประสบความสำเร็จ ก็คือ การนำน้ำไปให้กับราษฎรก่อนเดือนเมษายน เราสร้างถังกลางแล้วไปเติมน้ำให้ก่อนในเดือนมกราคมหรือกุมภาพันธ์ น้ำแห้งก็ไปเพิ่มเติกกว่าที่เราจะปล่อยให้ราษฎรไปร้องขอในเดือนเมษายน เพราะถ้าถึงจุดนั้นแล้วราษฎรจะมาพร้อมกัน 4-5 หมู่บ้าน 10 หมู่บ้าน เราก็คงจะทำไม่ทัน เราคงไม่สามารถจะหารถมาบริการน้ำดื่มให้กับประชาชนได้ทัน ก็คงจะมีปัญหา ปัญหาลักษณะนี้เป็นประเด็นความขัดแย้งกับนักการเมืองแน่นอน ถ้าบังเอิญท่านโชคร้าย หมู่บ้านนี้เป็นของพรรคการเมืองนี้ นักการเมืองนี้ได้รับข่าวว่าหมู่บ้านนั้นของพรรคการเมืองนั้น นั่นก็หมายความว่าต้องเกิดปัญหาขึ้นแน่

เพราะฉะนั้นการวางระบบเพื่อรู้ปัญหา การจัดการบริการ การปรับทัศนคติของการทำงาน จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องทำ ผมเคยกล่าวเสมอว่า**คนเราที่ได้เปรียบเสียเปรียบกันไม่ใช่ความรู้ความสามารถ ไม่ใช่ประสบการณ์ แต่แพ้ชนะกันตรงทัศนคติและภาวะผู้นำ** ใครที่สามารถทำให้ข้าราชการและประชาชนทำงานร่วมกันได้ โดยไม่แยกว่าเป็นกระทรวงนั้น กระทรวงนี้ ฟุ้งไปที่เป้าหมายคือความผาสุกของประชาชน เป็นระบบที่สามารถจะอธิบายได้ตรวจสอบได้ คนนั้นจะได้เปรียบ มีคำถามว่าจะมีวิธีที่จะดูอย่างไรว่าคนนั้นมีทัศนคติที่ดี มีภาวะผู้นำสูง ตัวอย่างเช่นเราเข้าไปในที่ว่าการอำเภอ กิติ ศาลากลางจังหวัด กิติ กระทรวงมหาดไทยจะรู้ว่าภาวะผู้นำของผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นอย่างไร ทัศนคติของข้าราชการเป็นอย่างไร ความเอาใจใส่ประชาชนเป็นอย่างไร เช่น งานศพ เราไปห้องที่ผ่านมาเห็นเขาจัดงาน ก็แวะไป นิมนต์นายอำเภอ ขอแสดงความเสียใจด้วยนะ ศพไว้กี่วัน จะเผาเมื่อไหร่ ช่วยทำบุญ ฟังพระสวด วันเผาก็มา ไม่มาก็ส่งคนนั้นคนนี้มาแทน วิธีเหล่านี้เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นกับประชาชน นั่นหมายความว่า เราต้องมีวิธีทำงานกับประชาชน เช่นเดียวกับที่นักการเมืองทำ นักการเมืองก็ต้องการเอาใจประชาชนเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นในส่วนที่เป็นทัศนคติ ภาวะผู้นำ เราจึงพยายามที่จะหล่อหลอมข้าราชการฝ่ายปกครองที่อยู่ในหัวเมืองว่าจะต้องทันสมัย ทันใจ ทันคน ทันเหตุการณ์ หลายท่านที่ไม่ทันเหตุการณ์

น่าเสียดาย ยิ่งในปัจจุบันแล้ว จะรู้วาระบบพรรคการเมืองยังรากลึกมา ข้อมูลสื่อสาร โทรศัพท์มือถือ ในขณะที่เราทำงานรัฐบาลอยู่ กำลังชี้แจงคณะรัฐมนตรีอยู่ สายการเมืองเขาก็ถึงกันเช่นกัน บางครั้งถึงก่อนด้วยซ้ำไป อย่างกรณีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีหลายเรื่องที่ท่านสามารถรู้ก่อนที่เอกสารทางราชการจะไปถึงมือ

เพราะฉะนั้นเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเรื่องของการปรับปรุงประสิทธิภาพ ซึ่งการปรับปรุงประสิทธิภาพจะรวมถึงเรื่องความเร็วในการรับรู้ข่าวสาร ความเร็วในด้านการรายงาน ความเร็วในเรื่องการแก้ไขปัญหา

ข้อเสนอประการที่สอง ที่จะป้องกันความขัดแย้งก็คือการหาวิธีที่จะทำงานเพื่อให้สนองตอบประชาชนตามความจำเป็น และเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล เรื่องนี้คงจะต้องมีการศึกษานโยบายให้แน่ชัด ใช้แผนเป็นเครื่องมือ ระบบบริหารชัดเจน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน มีการติดตามประเมินผล ทั้งหมดนี้มีส่วนทำให้ข้าราชการสามารถทำงานสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนได้ ส่วนที่เป็นอุปสรรคสำคัญสำหรับข้าราชการนั้น คงจะต้องเข้าใจว่าพฤติกรรมของข้าราชการในส่วนที่เป็นอุปสรรค หรือเป็นตัวก่อให้เกิดความขัดแย้ง หรือเป็นตัวที่เป็นน้ำหนักถ่วงไม่ให้เราสามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพนั้น คงจะเป็นเรื่องของความเคยชิน **ข้าราชการมีจุดอ่อนคือ เกรงใจกันเอง รับใช้กันเอง คือเอาเรื่องราชการเป็นเรื่องส่วนตัว ทั้งที่ราชการไม่ใช่เรื่องส่วนตัว**

ขอยกตัวอย่างที่จะทำได้เห็นชัดเจนว่าราชการไม่ใช่เรื่องส่วนตัวก็คือเรื่องการทำงานของพนักงานไปรษณีย์โทรเลข พนักงานได้รับข้อความที่คนประสงค์จะส่งโทรเลขไปบ้านข้อความมีว่า "พ่อจะมาเยี่ยมวันที่ 15 พฤษภาคม" ถ้าพนักงานผู้นั้นคิดว่าเป็นระบบราชการก็ต้องส่งให้เขาทันทีเดี๋ยวนั้น แต่ถ้าเอาเรื่องส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้อง อ่านดูแล้วอาจจะคิดว่าวันนี้เพิ่งจะวันที่ 25 เมษายน อีก 20 วัน ค่อยไปส่งก็ได้ ตัวอย่างนี้เราจะเข้าใจ Impersonal ได้ จะต้องเข้าใจในเรื่องระบบ ไม่ใช่ทำงานคนเดียว ไม่มอบหมาย ไม่สร้างทีม ในบางเรื่อง

ที่เกี่ยวกับการวินิจฉัยด้วยตนเอง เรื่องใดที่เกินกำลังความสามารถก็ไม่หาทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้ลุล่วงไป วิธีทำงานก็มีลักษณะทำงานที่คล้าย ๆ ทำตนขาดช่วย ทำงานในเชิง Macro มากเกินไป กว้างเกินไป มีข้าราชการหลายตำแหน่งที่การทำงานจะต้องมีลักษณะเหมือนคน เล่นสนุกเกอร์ หมายความว่า ต้องชัดเจน จะทำอะไรต้องชัดเจน ทำอะไรเพื่ออะไร เพราะอะไร เค้าจะจริง มีเป้าหมาย มีแผนการในอนาคต เราทำไปเพื่อผลของงาน เพราะฉะนั้นในแต่ละเรื่อง เป็นเรื่องที่ต้องมาทบทวนกัน การทำงานต้องสร้างควมยอมรับซึ่งกันและกัน ปัจจุบันนี้เข้าใจว่า มีข้าราชการจำนวนมากได้ปรับตัวแล้ว สามารถทำงานกับข้าราชการการเมืองหรือกับนักการเมือง ได้ดี “ได้ดี” ในที่นี้ ถ้าได้ติดตามจะรู้ว่าเขาเหล่านั้นได้อาศัยนักการเมืองมาช่วยงานในหน้าที่ เขาประสบความสำเร็จโดยศึกษาบทบาทอำนาจหน้าที่ ที่คนคิด วิธีทำงาน กลไกของฝ่ายการเมือง เพื่อที่จะให้ข้าราชการสามารถทำงานในหน้าที่ของตนได้สำเร็จ ขอยกตัวอย่าง เช่น การนำเรื่อง เสนอรัฐมนตรี การติดตามรัฐมนตรีไปยังกระทรวง ทบวง กรมอื่น ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอหลายท่านที่ประสบความสำเร็จในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับข้าราชการการเมือง นอกจากจะรับบทบาทอำนาจหน้าที่ซึ่งกันและกันแล้ว ยังยึดมั่นในผลประโยชน์ของประชาชน ด้วยการทำงานร่วมกัน ด้วยการสร้างความเชื่อใจไว้วางใจ ชีวิตคนเราเรื่องความรักไม่สำคัญ คำว่า “ไม่สำคัญ” ในที่นี้ไม่ได้หมายความว่าไม่มีก็ได้ ไม่ใช่ ความรักไม่สำคัญเท่ากับ ความไว้วางใจ ถ้าความเชื่อใจไว้วางใจคงอยู่ ความรักก็ยังคงอยู่ แต่ถ้ามีแต่ความรัก แล้วเราจะสร้างความรักโดยไม่สร้างความเชื่อใจไว้วางใจ คนเหล่านั้นจะเป็นข้าราชการที่ติยาก ต้องสร้างให้มีความเชื่อใจไว้วางใจกัน

เพราะฉะนั้นในประเด็นนี้เป็นเรื่องที่เราจะต้องนำมาปรับกับวิธีทำงานของเรา มีตัวอย่าง หลายเรื่องที่ข้าราชการประสบความสำเร็จในการทำงาน ผมเองในฐานะที่เคยรับราชการเป็น เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ผมขอถือโอกาสนี้ยกตัวอย่างในการทำงานในส่วนนั้น ตำแหน่ง เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นตำแหน่งข้าราชการประจำ ผมถูกเรียกตัวมาจากภาคใต้ สมัยนั้น คุณพิศาล มูลศาสตร์สาทร เป็นปลัดกระทรวงมหาดไทยมาประชุมเพื่อพิจารณาแต่งตั้งโยกย้าย ข้าราชการในครั้งนั้นมีการแต่งตั้งคุณประทีป อุดตะโฆะ ไปแทนผมที่ยะลา ในฐานะผู้อำนวยการ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผมถามท่านปลัดฯ พิศาลว่า แล้วผมไปไหน ท่านก็บอกว่า ท่านนายกรัฐมนตรีน พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ขอให้มาเป็นเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ผมรับทราบแล้วมีความรู้สึกอย่างหนึ่งว่า นักการเมืองทุกคนใจร้อน ใจร้อนในที่นี้ เป็นความจำเป็นของนักการเมือง ไม่ว่าจะเป็นักการเมืองประเภทแต่งตั้งหรือเลือกตั้งก็ดี เพราะฉะนั้นมิติเรื่องเวลาจะเป็นเรื่องสำคัญ ข้าราชการใจเย็น ฝ่ายการเมืองนั้นใจร้อน ใจร้อน หมายถึงว่า ช้าไม่ได้ ทำทันที ผมพัฒนาไปจนถึงขั้นทำงานล่องหน้า ดังที่กล่าวมาแล้วว่าในระบบต้องทำทันที บริการต้องรวดเร็ว แต่สิ่งที่ทำที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในขณะนั้นที่ว่า เป็นการทำล่องหน้า ล่องหน้าอย่างไร ผมเปรียบเทียบว่าสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเหมือน ทำอากาศยาน ประการแรกคือนำสิ่งของและคนขึ้นเครื่องบิน ตกหล่นไม่ได้ ประการที่สองก็คือ นำออกจากเครื่องบินทั้งคนทั้งสิ่งของ แล้วส่งออกไป สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก็ทำ อย่างนั้น ตัวเครื่องบินเหมือนกับคณะรัฐมนตรีเหมือนฝ่ายการเมือง ตัวทำอากาศยานที่รับ ก็เป็นที่รับของข้าราชการกับของประชาชน ฉะนั้นเราต้องทำให้รวดเร็ว ปกติคณะรัฐมนตรี มีประชุมทุกวันอังคาร เรื่องที่เข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งหนึ่งประมาณว่าไม่ต่ำกว่า 40 เรื่อง

หรือ 50 เรื่อง เป็นวาระเพื่อทราบ อาจจะมีสัก 30 เรื่อง วาระเพื่อพิจารณา 20 เรื่อง คนที่ต้องอ่านเรื่องทั้งหมดคือเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพราะฉะนั้นในจำนวน 50 เรื่อง ถ้าเราบริหารตามปกติ ก็จะไม่สามารถทำได้ทันในห้วงเวลา 7 วันที่จะถึงในวันอังคารหน้า ก็ต้องทำล่วงหน้า ทำคู่ขนาน โดยได้กำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติในการเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นั่นคือ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2531 ในระเบียบดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของคำขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณานั้นจะระบุไว้ว่า ต้องให้ส่วนราชการนั้นเป็นผู้เขียนเองให้ชัดว่าต้องการให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ดังต่อไปนี้ 1-2-3 เราสร้างรูปแบบนี้ขึ้นเพื่อให้เขาเขียนคำขออย่างนี้ ระเบียบเกี่ยวกับเรื่องนี้ที่สร้างขึ้นในสมัยผมปัจจุบันได้พัฒนาเป็นพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 สมัยนั้น ผมสร้างระเบียบนั้นไว้เพื่อป้องกันความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้น รัฐมนตรีท่านหนึ่งอาจจะใจร้อน แต่ท่านก็ต้องทำตามระเบียบนี้ เราจะดูว่าคำขอของท่านถูกต้องหรือไม่ ในส่วนของข้อมูลท่านต้องรับผิดชอบเอง เวลาเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาแล้วก็อาจจะอนุมัติข้อ 1 ข้อ 2 ไม่อนุมัติข้อ 3 ก็ได้ จากประสบการณ์ในการทำงานของผม ผมสามารถที่จะบอกได้ใกล้เคียงหลังจากอ่านเรื่องแล้ว ส่วนที่ผมบอกว่าทำล่วงหน้า คือทำมติคณะรัฐมนตรีล่วงหน้า เพราะในบางเรื่องไม่มีความซับซ้อนอะไรมาก เราก็จะพิมพ์หนังสือแจ้งมติคณะรัฐมนตรีไว้ล่วงหน้า ว่าตามที่เสนอมาอย่างนั้น ๆ คณะรัฐมนตรีประชุมแล้วมีมติอนุมัติตามเสนอ แล้วผมก็ลงนามไว้ล่วงหน้า เมื่อเรื่องนี้ผ่าน เราก็สามารถนำหนังสือยืนยันมติคณะรัฐมนตรีไปยื่นให้รัฐมนตรีในห้องประชุมได้เลย ท่านเป็นรัฐมนตรีท่านจะรู้สึกอย่างไร มันเป็นเรื่องมหัศจรรย์ที่เกิดขึ้น เพราะเดิมประชุมคณะรัฐมนตรีเสร็จไปแล้ว คอย 7 วันยังไม่ได้รับมติเลย เราต้องทำให้ได้อย่างนั้น การจะทำอย่างนั้นได้ ก็ต้องสร้างระบบของเราขึ้นเอง สร้างสิ่งซึ่งเป็นกติกา และเราสามารถที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานข้าราชการของเรา ผมบอกเจ้าหน้าที่ว่าอย่างไรเสียงานนี้ต้องทำอยู่แล้ว คุณไม่ทำวันนี้ก็ต้องทำพรุ่งนี้ ไม่ทำพรุ่งนี้ก็ต้องทำมะรืนนี้ และต้องทำแน่นอน เพราะฉะนั้นเราปรับใหม่ได้หรือไม่ เราทำเสียก่อนเลยได้หรือไม่ ออกเลขที่หนังสือไปเสร็จ และยิงเอาเลขที่หนังสือเมื่อไว้ออกในห้องประชุมคณะรัฐมนตรีอีกด้วย จะพิมพ์ในนั้นก็ได้ เขียนมติขณะนั้นก็ได้ นี่คือตัวอย่างหนึ่งที่เราสามารถลดความขัดแย้งในเชิงบริหารธรรมดา แต่เราสามารถไปประยุกต์ใช้กับเรื่องอื่น ๆ ได้เช่นในเรื่องการบริหาร

อย่างไรก็ตาม อาจมีข้อโต้แย้งว่าสิ่งที่ท่านพบไม่ใช่อย่างนั้น ซึ่งก็เหมือนกับคนขับรถที่ขับผิดกฎจราจร ซึ่งต้องแก้กันอีกระบบหนึ่ง

ในส่วนที่เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า หรือเป็นการทำงานชนิดที่เราต้องสนองตอบต่อฝ่ายการเมืองอย่างรวดเร็ว ขอยกตัวอย่างเช่น กรณีที่จำเป็นต้องดำเนินการทันที ช่วงที่ผมมาเป็นเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่หน้าห้องผมจะมีเจ้าหน้าที่ชุดหนึ่ง เป็นชุดที่ข้าราชการในสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเลือกเอง เจ้าหน้าที่หน้าห้องผมนี้ไม่ใช่ผมเลือก เจ้าหน้าที่เหล่านี้จะทำหน้าที่ 3 อย่าง

- หนึ่ง นำเรื่องจากกองต่าง ๆ มาเสนอผม
- สอง นำเรื่องของผมที่ผมสั่งไปให้กองหรือผู้เกี่ยวข้อง
- สาม สามารถทำแทนกองต่าง ๆ ได้

ผมให้เขาหาคนที่มีคุณสมบัติจะทำ 3 เรื่องนี้ได้ เขาก็หาทันหลังจากที่เราวางระบบตรงนี้แล้ว ท่านจะพอมองเห็นช่องทางว่างานจะเริ่มเร็ว เริ่มสะดวก หน้าที่อย่างนี้ 3 นั้นเองที่เราสามารถแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนได้ ของนักการเมืองได้ ก็คือเขาสามารถทำแทนได้ ความสามารถของมนุษย์ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ มาถึงระดับนี้ทำแทนกันได้ แต่ที่ทำไม่ได้ เพราะจุดอ่อนที่กล่าวไปแล้วว่า เกรงใจกันเอง รั้งใช้กันเอง จุดนี้เป็นจุดที่ทำให้ระบบราชการเสียหายมาก ถ้าทำแทนได้ก็ทำไปเลย ถ้าในกรณีเปิดเผย ก็ให้มาช่วยกัน แล้วทำไป แต่ถ้าในกรณีที่เราคิดว่า ถ้าปล่อยไปตามปกติจะไม่ไหว อย่างที่เราเคยพบว่าหนังสือจากกรมบางกรมกว่าจะผ่านข้าราชการแต่ละระดับใช้เวลาไปถึง 5 วัน 7 วัน ปัญหานี้คือ ปัญหาขั้นตอน ช่วงที่ผมเป็นเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผมตัดสินใจให้เลขานุการผมพิมพ์เอง พิมพ์เดี๋ยวนั้น แล้วผมก็เซ็นเสนอนายกรัฐมนตรี หรือจะนำความกราบบังคมทูลก็ทำทันทีเลย

ถามว่าในระบบธรรมดาทำได้ไหม ถ้าเราเข้าใจกันแล้ว เราจะรู้วิธีที่จะทำงานสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนหรือตามความจำเป็นรีบด่วน หรือสนองตอบต่อนักการเมือง ความสะดวก รวดเร็ว ความถูกต้องขึ้นอยู่กับวิธีทำงานของเรา ความสุจริต ความเป็นกลางทางการเมือง ความเข้าใจ การยอมรับว่านักการเมืองคือผู้มีหน้าที่เช่นเดียวกับเราเหมือนกัน ความเป็นผู้แทนคือความเป็นตัวแทน แต่ในขณะเดียวกันเราก็คงต้องมีหน้าที่พิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติ นักการเมืองคนใดที่ทำงานไม่สุจริต ก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหาย เราก็ต้องมีวิธีในการที่จะปกป้อง เริ่มจากง่ายไปสู่ยาก บางครั้งเป็นวิธีง่าย ๆ เราไปดูเสียเอง ผมเคยเป็นนายอำเภอไปจับไม้เถื่อน ไปปิดโรงเลื่อยมาโดยที่ไม่มีเรื่อง สมัยนั้นไม่ใช่พนักงานเมืองอย่างเดียว ยังมีผู้มีอิทธิพลด้วย แต่ขึ้นอยู่กับวิธี ถ้าเราเชื่อมั่นว่าเรารักษาผลประโยชน์ของชาติ แล้วเราทำด้วยความเป็นธรรม ตรงไปตรงมา เราไม่ไปโทษว่าคนเหล่านั้นทำอะไรผิดหรือว่าทำอะไรเสียหายต่อบ้านเมือง แต่เราเห็นว่าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเราทนไม่ได้เท่านั้นเอง ผมให้ลูกน้องไปจดรายงานว่ารถขบวนนี้เข้าไปในป่าไปเวลาเท่าไร ออกเวลาเท่าไร เมื่อรู้ว่าออกดี 3

ผมก็กำหนดให้พวกผมไปราชการสวนเข้าไปให้เจอกัน พวกที่ไปกันก็มืองค์กรเอกชนบ้าง ชมรม พัทธศึกษาบ้าง เจอกันกับกลุ่มแรกที่เข้าไปก่อน เราเป็นนายอำเภอก็ต้องจับ ขอยกเว้นไม่ได้ เพราะมีคนจำนวนมากเห็นอยู่ด้วย ขอไม่ได้

ที่กล่าวมาข้างต้นนั้นก็ป็นวิธีทำงานสมัยหนึ่ง เพราะฉะนั้นในปัจจุบันนี้ ด้วยระบบ ด้วยวิธีทำงาน กระบวนการบริหารภายใต้งบประมาณจำกัดจะทำอย่างไร ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่าวิธีทำงานของเราต้องเป็นระบบ ต้องมีแผน มีสิ่งที่กำหนดชัดเจนว่าทำที่ไหน ทำอะไร ทำเมื่อใด มืองค์กรที่รับผิดชอบ เพราะฉะนั้นข้อโต้แย้งที่จะมาเบี่ยงเบนอะไรทั้งหลายก็มีน้อย

อุปสรรค

สิ่งที่อยากให้อลองพิจารณาให้เข้าใจว่า นักการเมืองที่ดี ข้าราชการที่ดี และมีความเข้าใจ ในบทบาทอำนาจหน้าที่ มีการยอมรับซึ่งกันและกัน ก็จะเหมือนเหรียญที่มีสองหน้า หน้าหนึ่ง เป็นเรื่องของการเมืองที่กำหนดนโยบาย อีกด้านหนึ่งจะเป็นเรื่องของการบริหาร การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลโดยตรงต่อประชาชนได้ ตัวอย่างปัญหาทั้งหลาย ที่เกิดขึ้นนั้น จะเกิดขึ้นโดยมีเจตนาไม่บริสุทธิ์ก็ดี หรือเจตนาบริสุทธิ์แต่มีความเข้าใจในข้อมูล คลาดเคลื่อนกันก็ดี ไม่ใช่ประเด็นปัญหาที่สำคัญ ประเด็นอยู่ที่ต่างเข้าใจในหน้าที่ซึ่งกันและกัน มีความสัมพันธ์ที่สามารถจะพูดคุย มีการทำงานที่ยึดผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ และมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ภายใต้หลักการที่สำคัญที่สุดก็คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน การมีส่วนร่วมขององค์กรเอกชน ทัศนคติของคนเป็นข้าราชการ ถ้าเป็นเจ้าขุนมูลนาย พฤติกรรมก็จะเป็นเจ้าขุนมูลนาย ถ้าทัศนคติของข้าราชการประจำไม่ยอมรับนักการเมือง ความเป็นผู้แทนไม่ใช่ตัวแทน ความเป็นผู้แทนได้มาโดยระบบอะไรก็ไม่รู้ เพราะฉะนั้นจึงมี ข้าราชการหลายคนที่มีท่าทีมีพฤติกรรมที่แสดงออกไม่เกื้อกูลต่อการบริหารราชการร่วมกัน เช่นนี้แล้วก็ต้องมีปัญหาแน่นอน

เปิดฝันมติ ครม.

คนอนมติ

เจาะลึกที่มาของ

69

ปี แห่งการขึ้นปีใหม่ แบบสากล

ปี 2483 คณะรัฐมนตรี ไฟเขียวเปลี่ยนวันปีใหม่ไทยจาก 1 เมษายน เป็น 1 มกราคม

อ้างอิง	1. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2482 เรื่อง ให้นำบันทึกเกี่ยวกับวันขึ้นปีใหม่ ตามคึกกราะต่าง ๆ
	2. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2482 เรื่อง ตั้งกรรมการพิจารณาเรื่อง การเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่
	3. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2483 เรื่อง การเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่
	4. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2483 เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติวันขึ้นปีใหม่
	5. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2483 เรื่อง การเปลี่ยนวันหยุดราชการในวันขึ้นปีใหม่

สวัสดิ์ดีคะ...เชื่อว่าแฟนคลับของ สลก.สาร หลายคนคงนึกสงสัยอยู่ในใจว่า คอรัลมัน “ปิดฝุ่นมติ ครม.” นี้มาได้ยังไง? ไม่ต้องประหลาดใจไปคะ นี่คือคอรัลมันใหม่แกะกล่องที่ สลก.สาร เตรียมไว้เป็นของขวัญต้อนรับศักราชใหม่นั้นเอง

“ปิดฝุ่นมติ ครม.” จะรวบรวมเรื่องราว เหตุการณ์ ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ซึ่งเคยถูกหยิบยกขึ้นพิจารณาในที่ประชุมของคณะผู้บริหารประเทศเมื่อครั้งอดีตมาแล้วสู่กันฟัง ซึ่งเรื่องที่เราจะนำมาเสนอในแต่ละเดือนนั้น แน่แน่นอนว่า จะต้องเป็นเรื่องที่เราคัดสรรแล้วว่า น่าสนใจจริง ๆ และคิดว่า ท่านผู้อ่านเองก็น่าจะอยากรู้ แต่อาจจะไม่เคยรู้มาก่อนว่า เรื่องดังกล่าวมันมีที่มาที่ไปอย่างไร หรือบางเรื่องก็อาจจะคาดไม่ถึงว่า เรื่องแบบนี้ก็เป็นมติคณะรัฐมนตรีด้วยหรือ

ในฉบับปฐมฤกษ์สำหรับคอรัลมันนี้ เพื่อให้เข้ากับบรรยากาศของเทศกาลปีใหม่ ขอนำมติคณะรัฐมนตรีที่ว่าด้วยเรื่องของวันขึ้นปีใหม่มาฝากกัน เชื่อว่าหลายคนอาจยังไม่ทราบว่าประเทศไทยของเราเริ่มใช้วันที่ 1 มกราคม เป็นวันเฉลิมฉลองศักราชใหม่มาตั้งแต่สมัยไหนกัน แต่ทุกคนจะได้ทราบทั่วกันในวันนี้แน่นอนคะ

การเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่ของไทยครั้งล่าสุดเกิดขึ้นในสมัยรัฐบาลของหลวงพิบูลสงคราม (1) บุรุษผู้เริ่มแนวคิด “รัฐนิยม” ที่ต้องการนำพาชาวสยามก้าวสู่สิ่งที่เรียกว่า “ความศิวิไลซ์” ของผู้มีอารยะ ทั้งนี้ คนรุ่นหลังจะรู้จักหลวงพิบูลสงคราม ในนาม จอมพล ป. (แปลก) พิบูลสงครามนั่นเอง ส่วนที่ต้อง (1) ไว้ข้างท้ายด้วย ก็เพราะว่าหลวงพิบูลสงคราม หรือจอมพล ป. ท่านเคยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของไทยถึง 2 สมัย (สมัยแรกตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2481-1 สิงหาคม 2487 และสมัยที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 8 เมษายน 2491-16 กันยายน 2500)

จากการสำรวจมติคณะรัฐมนตรีในอดีตที่ผ่านมาพบว่า แนวคิดเรื่องจะเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่ของไทยนั้นปรากฏขึ้นในที่ประชุมคณะผู้บริหารประเทศครั้งแรกเมื่อช่วงปลายปี 2482 โดยคณะรัฐมนตรีของหลวงพิบูลสงครามได้ลงมติเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2482 มอบหมายให้หลวงวิจิตรวาทการตรวจค้นและทำบันทึกเกี่ยวกับประเทศไทยที่ถือเอาวันที่ 1 เมษายนเป็นวันขึ้นปีใหม่ว่ามีเหตุผลหรือประวัติมาอย่างไร เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ต่อมาในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2482 หลวงวิจิตรวาทการได้นำบันทึกที่ได้ค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องวันขึ้นปีใหม่มาเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ซึ่งเมื่อคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วก็ได้ลงมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่ โดยคณะกรรมการนี้ประกอบด้วย (1) หลวงวิจิตรวาทการ เป็นประธานกรรมการ (2) พระยาเทวาริราช (3) ที่ปรึกษาสำนักนายกรัฐมนตรี (4) ผู้แทนกระทรวงต่าง ๆ เป็นกรรมการ คณะกรรมการชุดนี้เรียกว่า **“คณะกรรมการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงวันขึ้นปีใหม่”**

เมื่อคณะกรรมการฯ ทำการพิจารณาเรื่องดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว หลวงวิจิตรวาทการ ในฐานะประธานกรรมการก็ได้นำผลการพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในวันที่ 26 เมษายน 2483 โดยคณะกรรมการฯ เห็นว่า หากมีการเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่ จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายของบางกระทรวงเกิดปัญหาขึ้นได้ เนื่องจากเวลา จะหายไปถึง 3 เดือน ครั้นจะให้ไปไล่แก้ไขทุกฉบับก็ไปที่ ดั่งนั้นจึงเห็นควรให้ต้องออกกฎหมายใหม่ขึ้นเพื่อใช้บังคับคุ้มครองทั้งหมดด้วยเหตุนี้ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้หลวงวิจิตรวาทการ นายอาร์. กียอง และนายเดือน บุนนาค ร่วมกันพิจารณายกร่างพระราชบัญญัติเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในการที่จะเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่และหากมีปัญหาประการใดก็ให้เชิญผู้แทนกระทรวงต่าง ๆ มาสอบถามชี้แจงได้ เมื่อยกร่างขึ้นแล้วให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงวันขึ้นปีใหม่พิจารณาต่อไป

จากนั้น หลวงวิจิตรวาทการก็ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติวันขึ้นปีใหม่ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา พร้อมกับชี้แจงถึงปัญหาบางเรื่องที่จะเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงวันขึ้นปีใหม่ ซึ่งไม่สามารถจะแก้ไขโดยการออกกฎหมายได้ แต่อาจแก้ไขได้ในทางปฏิบัติ เช่น เรื่องการต่ออายุราชการซึ่งในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญมีข้อบัญญัติไว้ว่า “อายุเวลารับราชการจะต้องสุดสิ้นลงในวันสิ้นปีของปีที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบ 55 ปี” ซึ่งมีทางที่จะได้เปรียบและเสียเปรียบทั้งสองอย่าง เช่น คนเกิดเดือนมกราคมจะหมดอายุราชการในวันที่ 31 มีนาคม จะได้รับสิทธิเวลาราชการยัดไปอีก 9 เดือน ส่วนคนที่เกิดก่อนเดือนมกราคมจะมีเวลาที่รับราชการต่อไปลดน้อยลง 3 เดือน ในกรณี

เช่นนี้ คณะกรรมการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงวันขึ้นปีใหม่ พิจารณาโดยรอบคอบแล้วเห็นว่าจำเป็นต้องแก้ไข เช่น ทำการต่ออายุราชการให้ โดยหากคณะรัฐมนตรีได้วางเป็น นโยบายว่าถ้าการใช้กฎหมายใหม่จะทำให้เสียประโยชน์อัน ควรสมควรได้แก่บุคคลใด ๆ และอาจมีวิธีแก้ไขได้ในทางปฏิบัติ ก็ให้กระทรวงเจ้าหน้าที่พยายามใช้อำนาจ ทางปฏิบัติแก้ไขมิ ให้เกิดความเดือดร้อนเสียหาย ก็จะทำให้การดำเนินการเรื่อง ต่าง ๆ เป็นไปได้ด้วยดี

เมื่อคณะรัฐมนตรีของหลวงพิบูลสงครามพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว ก็ได้ลงมติในวันที่ 5 มิถุนายน 2483 รับหลักการแห่งพระราชบัญญัติตามที่ คณะกรรมการพิจารณาเรื่องเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่เสนอ และ ให้ส่งคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายตรวจพิจารณา ต่อไป โดยให้พิจารณาชื่อของร่างพระราชบัญญัตินี้ใหม่ ให้เหมาะสมด้วย

หลังจากนั้น เมื่อกระบวนการต่าง ๆ ดำเนินไป จนเริ่มปรากฏเป็นที่แน่ชัดแล้วว่าทางการไทยจะใช้วันที่ 1 มกราคม 2484 เป็นวันแห่งการเริ่มต้นศักราชใหม่ คณะรัฐมนตรีก็ได้มีมติเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2483 ให้หยุด วันขึ้นปีใหม่ในวันที่ 31 ธันวาคม วันที่ 1 และวันที่ 2 มกราคม ส่วนการหยุดราชการเดิมคือวันที่ 31 มีนาคม และ วันที่ 1 เมษายน นั้น ให้งดเสีย

ส่วนร่างพระราชบัญญัติวันขึ้นปีใหม่ นั้น ต่อมาได้ เปลี่ยนชื่อเป็น **“พระราชบัญญัติปีประดิทิน พุทธศักราช 2483”** ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2483 โดย มาตรา 2 บัญญัติให้ **“ใช้พระราช บัญญัตินี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”** และชาวไทยก็ได้เฉลิมฉลอง ศักราชใหม่ในวันที่ 1 มกราคม 2484 เป็นครั้งแรก ใน ประวัติศาสตร์

ทั้งนี้ ผลที่เห็นได้ชัดจากการเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่ ในครั้งนั้นก็คือ ผู้ ๆ เวลาของคนสมัยนั้นก็หายไปถึง 3 เดือน ในช่วงข้ามคืน กล่าวคือในปี 2483 นั้น ประเทศไทย ไม่มี เดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และมีนาคม คนที่เกิดก่อนปี 2484 ก็เลยแก่เร็วขึ้น 3 เดือน จนทำให้เกิดความวุ่นวาย สับสนในการนับปีเกิดกันอยู่พอสมควร ไม่เพียงเท่านั้น การที่

ระยะเวลาในหนึ่งปีเหลืออยู่เพียง 9 เดือน ยังส่งผลต่อการ เก็บภาษีและการทำสัญญาต่าง ๆ อีกด้วย อย่างไรก็ตาม ทางการในสมัยนั้นเองก็ได้ละเลยที่จะเตรียมการรับมือกับ ปัญหาที่เกิดขึ้นเหล่านี้ โดยยึดหลักว่าทุกฝ่ายจะต้องไม่เสีย ประโยชน์อันพึงมีพึงได้จากการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้

หากจะได้ดูเหตุผลที่ทางการไทยในสมัยนั้นได้ให้ไว้ ต่อสาธารณชนถึงเรื่องที่จะต้องเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่ของไทย จากวันที่ 1 เมษายน มาเป็นวันที่ 1 มกราคม แล้วก็จะ พบว่ามีเหตุผลอยู่หลายประการด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นเหตุผล ที่ว่าทางการต้องการลบอิทธิพลของลัทธิพราหมณ์ ที่เข้ามาครอบงำพุทธศาสนา ซึ่งถือเป็นศาสนาประจำชาติ จนมากเกินไป (เนื่องจากการใช้วันขึ้นปีใหม่แบบไทยนั้น ได้รับอิทธิพลมาจากลัทธิพราหมณ์ของอินเดีย) ประกอบ กับตามธรรมเนียมปฏิบัติของศาสนาพุทธเองแล้ว การนับ วันขึ้นปีใหม่ในเดือนมกราคมก็ถือว่าถูกต้องตามหลัก พุทธศาสนาและในอดีตไทยก็เคยยึดหลักการเช่นว่านี้ หรือเหตุผลที่ว่าทางการต้องการฟื้นฟูวัฒนธรรม คตินิยม และจารีตประเพณีของไทยแต่โบราณก็ตาม ทว่าสำหรับ เหตุผลสำคัญที่ทุกคนต่างรู้จักกันดีก็คือสาเหตุหลักที่ทำให้ รัฐบาลของหลวงพิบูลสงครามต้องการเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่ ในครั้งนั้น ก็คงหนีไม่พ้นประเด็นเรื่องการยกระดับประเทศไทยให้ก้าวสู่ความเป็นสากลตามแบบตะวันตกนั่นเอง และการเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่ให้เป็นไปตามแบบสากลนี้ ก็ถือเป็น ส่วนหนึ่งของกระบวนการนำพาประเทศไปสู่ความศิวิไลซ์ แบบผู้มีอารยะตามนโยบายหลักของรัฐบาลในขณะนั้น

จวบจนกระทั่งปัจจุบัน เป็นเวลา 69 ปีมาแล้วที่ ชาวไทยได้เฉลิมฉลองวันขึ้นปีใหม่ตามแบบสากล หากแต่ ในช่วง 69 ปีที่ผ่านมา นี้ จะมีใครสักกี่คนที่รู้ว่า การ เปลี่ยนแปลงครั้งนี้มันมีจุดเริ่มต้นมาจากแห่งใด

ก่อนจากกันไป ขอทิ้งท้ายเอาไว้นิดหนึ่งว่า หากใคร มีข้อเสนอแนะดี ๆ เกี่ยวกับคอลัมน์ **ปิดฝุ่นมติ ครม.** นี้ขอให้ ส่งความเห็นของท่านมายังเราได้เลย ส่วนใครที่ใคร่อยากจะ รู้เกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีในอดีตเรื่องใดก็ตาม สามารถ ฝากคำถามของท่านมาได้ที่ cabinetresolution@live.com แต่มีข้อแม้ว่าจะต้องเป็นมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่มีความ พิเศษกว่าปกติทั่วไปนะคะ สวัสดีปีใหม่ค่ะ

รู้ไว้ใช่ว่า... ?

ประเทศไทยเคยเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่มาแล้ว

4 ครั้ง

จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม พบว่าการเปลี่ยนแปลงวันขึ้นปีใหม่ระยะแรก เริ่มตามจารีตของไทยแต่โบราณ โดยได้ถือเอาวันแรม 1 ค่ำ เดือนอ้าย เป็นวันขึ้นปีใหม่เหมือนหลาย ๆ ชาติ ที่ถือว่า ฤดูเหมันต์หรือฤดูหนาวเป็นการเริ่มต้นปี ด้วยว่าคนสมัยก่อนเห็นว่าฤดูหนาวเป็นช่วงผ่านพ้นจากฤดูฝนอันมืดครึ้ม สว่างเหมือนเวลาเช้า ส่วนฤดูร้อนเป็นช่วงที่สว่างเหมือนเวลากลางวัน และฤดูฝนเป็นเวลา มีคหมันคล้ายกลางคืน เขาจึงนับฤดูเหมันต์ ซึ่งมักตรงกับเดือนอ้าย ที่สว่างเหมือนเวลาเช้าเป็นต้นปี นับช่วงฤดูร้อนเป็นกลางปี และฤดูฝน เป็นปลายปี ต่อมาไทยได้เปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่ครั้งที่ 2 เป็นวันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 5 คือจะอยู่ในราวช่วงสงกรานต์ อันเป็นการเปลี่ยนจารีตไปตาม คติพราหมณ์ที่นับวันตามจันทรคติ โดยให้ปีขึ้นปีใหม่และการเปลี่ยน จุดศักราชเป็นเกณฑ์ จากนั้นในสมัยรัชกาลที่ 5 เราก็ได้เปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่ อีกครั้งหนึ่งให้ตรงกับวันที่ 1 เมษายน ซึ่งได้ประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2432 จนกระทั่งถึง พ.ศ. 2484 จึงได้เปลี่ยนมาใช้วันที่ 1 มกราคม ตามแบบสากล

ที่มา :
สำนักงานคณะกรรมการ
วัฒนธรรมแห่งชาติ
www.culture.go.th

การอวยพรวันขึ้นปีใหม่ และวันหยุดชดเชยของทางราชการ

สาระที่รู้
จากมติคณะรัฐมนตรี

ปังปัง

มติคณะรัฐมนตรี คือ ผลการตัดสินใจร่วมกันของคณะรัฐมนตรีในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเป็นคำสั่งในทางบริหารเพื่อให้หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน ราชการส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร รวมทั้งข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และเจ้าหน้าที่ของรัฐรับไปดำเนินการหรือถือปฏิบัติ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอแนะนำสาระน่ารู้จากมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นมติหลักการที่ปัจจุบันยังมีผลใช้บังคับอยู่ และหน่วยงานต่าง ๆ มักจะสอบถามมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นประจำ

การอวยพรวันขึ้นปีใหม่¹

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2548 เห็นชอบแนวทางการอวยพรวันขึ้นปีใหม่ และการจัดงานรื่นเริง ดังนี้

1. การไปลงนามถวายพระพรให้คงถือปฏิบัติตามประเพณีที่เคยปฏิบัติมา
2. ให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และข้าราชการการเมืองทุกตำแหน่งถือเป็นแนวทางปฏิบัติรวมทั้งขอความร่วมมือให้ประชาชนงดใช้สินค้าฟุ่มเฟือย และให้ใช้สินค้าที่ผลิตในประเทศ เช่น สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ฯลฯ เป็นของขวัญปีใหม่ เพื่อเป็นการเสริมสร้างค่านิยมการอวยพรอย่างประหยัด นิยมไทย และเป็นการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีที่งดงามของไทยสืบไป
3. หัวหน้าส่วนราชการ ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และเอกชน ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ไม่จำเป็นต้องเดินทางไปอวยพรนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการต่าง ๆ เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ เพราะเป็นการสิ้นเปลืองและไม่ประหยัด แต่เพื่อเป็นการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี ถ้าประสงค์จะอวยพรวันขึ้นปีใหม่ ก็ขอให้ส่งเป็นบัตรอวยพร หรือบัตร ส.ค.ส. ไปแทน โดยอาจลงนามหรือเข้าชื่อร่วมกันหลายคนก็ได้
4. การส่งบัตรอวยพร หรือบัตร ส.ค.ส. ให้คำนึงถึงการประหยัด และควรสนับสนุนการใช้สินค้าที่ผลิตในประเทศ เช่น การใช้บัตรอวยพรที่ทำขึ้นเอง หรือใช้วัสดุที่มีอยู่ตามธรรมชาติ หรือซื้อจากองค์กรการกุศลต่าง ๆ เป็นต้น
5. เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการประหยัด หากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ เห็นสมควรจัดงานขึ้นปีใหม่ ก็ให้ใช้ดุลพินิจจัดได้เพียงเท่าที่เหมาะสมแก่ปกติประเพณี โดยคำนึงถึงความประหยัด และการบังเกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยว หรือการบำรุงขวัญประชาชนในพื้นที่ตามสมควร

¹ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่สี่ ที่ นร 0505/ว 124 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2548
เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การอวยพรวันขึ้นปีใหม่

วันหยุดชดเชยของทางราชการ^๕

ปัจจุบันวันหยุดราชการของไทย แบ่งได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. **วันหยุดราชการประจำสัปดาห์** คือ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ ซึ่งเป็นวันหยุดที่เป็นสากลที่นานาชาติถือปฏิบัติ

2. **วันหยุดราชการประจำปี** เป็นวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเป็นวันที่มีความสำคัญแห่งวิถีประชาเพื่อให้ครอบครัวได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งรัฐบาลจะประกาศให้ทราบล่วงหน้าโดยจะต้องผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อน ปัจจุบันกำหนดไว้จำนวน 16 วัน ได้แก่

- วันมาฆบูชา (วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3)
- วันพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชและวันที่ระลึกมหาจักรีบรมราชวงศ์ (วันที่ 6 เมษายน)
- วันสงกรานต์ (วันที่ 13-15 เมษายน)
- วันฉัตรมงคล (วันที่ 5 พฤษภาคม)
- วันวิสาขบูชา (วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6)
- วันรัฐพิธีพิชิตมัจฉลจรตพระนังคัลแรกนาขวัญ (สำหรับพระราชวังจะกำหนดเป็นปี ๆ ไป)
- วันอาสาฬหบูชา (วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8)
- วันเข้าพรรษา (วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8)
- วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ (วันที่ 12 สิงหาคม)
- วันปิยมหาราช (วันที่ 23 ตุลาคม)
- วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (วันที่ 5 ธันวาคม)
- วันรัฐธรรมนูญ (วันที่ 10 ธันวาคม)
- วันขึ้นปีใหม่ (วันที่ 31 ธันวาคม และ 1 มกราคม)

3. **วันหยุดราชการพิเศษ** คณะรัฐมนตรีจะพิจารณากำหนดให้หยุดเป็นคราว ๆ ไป เช่น วันหยุดในคราวประชุมเอเปค (Asia-Pacific Economic Cooperation : APEC)

4. **วันหยุดชดเชย** คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2544 ให้ถือเป็นหลักการว่า กรณีวันหยุดราชการประจำปีวันใดตรงกับวันหยุดราชการประจำสัปดาห์ให้เลื่อนวันหยุดราชการประจำปีวันนั้นไปหยุดในวันทำการถัดไป โดยให้หยุดชดเชยได้ไม่เกิน 1 วัน โดยให้ถือเป็นหลักปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2544 เป็นต้นไป

เดือนที่ไม่มีวันหยุดราชการประจำปี ได้แก่ เดือนมีนาคม เดือนมิถุนายน เดือนกันยายน และเดือนพฤศจิกายน

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2547 ว่า ในการลาของข้าราชการ พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในช่วงก่อนและหลังวันหยุดเพื่อให้มีวันหยุดต่อเนื่อง ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลยพินิจตามความเหมาะสมและจำเป็นที่จะอนุญาตให้ลาได้ ทั้งนี้ ต้องไม่ให้เสียหายแก่การปฏิบัติราชการ และหากผู้ใดมีพฤติกรรมเป็นการหลีกเลี่ยงหรือไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการทางวินัยตามควรแก่กรณี

หมายเหตุ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 กำหนดวันหยุดราชการพิเศษเพิ่มเติม ในปี 2553 จำนวน 2 วัน ได้แก่ วันที่ 16 เมษายน 2553 และ 13 สิงหาคม 2553

^๕ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่ ๓๓๓ ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๘๓ ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2544 เรื่อง วันหยุดชดเชยของทางราชการ และหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๓๘ ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2547 เรื่อง การพิจารณาปรับปรุงจำนวนวันหยุดราชการ

CABINET dot THAIGOV

www.cabinet.thaigov.go.th

คณะรัฐมนตรีภายใต้การนำของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2551 นับมาจนถึงวันนี้คณะรัฐมนตรีได้บริหารราชการแผ่นดินมาครบ 1 ปีแล้ว จึงได้จัดทำรายงานแสดงผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (30 ธันวาคม 2551-30 ธันวาคม 2552) เพื่อแถลงผลงานต่อรัฐสภาซึ่งเป็นไปตามมาตรา 75 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ท่านต้องการทราบหรือไม่ว่า 1 ปีที่ผ่านมารัฐบาลได้ดำเนินการใด ๆ ตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐของรัฐธรรมนูญ หรือมีผลงานสำคัญอะไรบ้าง?

CABINET dot THAIGOV

ได้นำรายงานดังกล่าวมาเผยแพร่ที่ website สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี www.cabinet.thaigov.go.th

2 click ที่ ผลงานรัฐบาล

เมื่อท่านเข้าสู่ website แล้วให้ click เลือกหัวข้อ รายงานแสดงผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (30 ธันวาคม 2551-30 ธันวาคม 2552) จากนั้นจะปรากฏเอกสารรายงานในรูปแบบ file PDF format ซึ่งท่านจะสามารถอ่านข้อมูล download หรือพิมพ์ออกมาเป็นรูปเล่มได้

เรื่องเล่าขานอาลักษณ์

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามราชประเพณี

อาลักษณ์หญิง

การดำเนินการเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามราชประเพณีนั้น แม้จะเป็นเรื่องในระดับประมุขของประเทศ แต่ขั้นตอนในเบื้องต้นต้องผ่านการพิจารณาหรือได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อน ดังนั้น ผู้เขียนขออธิบายความเป็นมาของมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการในเรื่องนี้และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันพอสังเขป

ความเป็นมาของมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเสนอเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

เดิมการเสนอเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อกระทรวงการต่างประเทศส่งเรื่องมาให้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2524 เห็นชอบตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอเรื่องให้เห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งมี พลตรี ประมาณ อติเรกสาร รองนายกรัฐมนตรี ในขณะนั้นเป็นประธาน พิจารณาแบ่งลักษณะงานที่ต้องเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาออกเป็นประเภทต่าง ๆ 7 ประเภท รวมถึงเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วย อาทิ เรื่องการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต การขอรับความเห็นชอบในการแต่งตั้งเอกอัครราชทูต กงสุลจากรัฐบาลประเทศต่าง ๆ การแต่งตั้งเอกอัครราชทูต กงสุลของไทยไปประจำประเทศต่าง ๆ เมื่อกระทรวงการต่างประเทศเสนอเรื่องมาเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

หรืออนุมัติ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะทำบันทึกเสนอ นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2520 และเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ แล้วนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท หรือนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือพระราชทานพระบรมราชานุญาต แล้วแต่กรณีต่อไป

ต่อมาในสมัยรัฐบาลซึ่ง พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่าจำนวนเรื่องในส่วนราชการต่าง ๆ เสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีในแต่ละคราวมีจำนวนมาก บางเรื่องสมควรที่ส่วนราชการเจ้าของเรื่องหรือคณะกรรมการจะได้พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติไปได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งจะทำให้การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีมีความเหมาะสมและไม่เป็นภาระต่อคณะรัฐมนตรีมากนัก เพื่อเป็นการลดภาระของคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติในหลักการให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีปรับปรุงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2531 หมวด 1 ข้อ 7 (8) กำหนดให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี “ให้มอขยกระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้ในบางเรื่องโดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี” โดยได้ขอความเห็นชอบจากกระทรวงการต่างประเทศด้วยแล้ว และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2533 อนุมัติในหลักการให้กระทรวงการต่างประเทศ

ดำเนินการเพื่อลดภาระของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

1. เรื่องการเปิด-ปิดสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ ตลอดจน การแต่งตั้ง การเลื่อนฐานะ การย้าย การถอดถอนกงสุลกิตติมศักดิ์ไทยในต่างประเทศ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพิจารณาวินิจฉัยแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

2. เรื่องการเปิด-ปิดสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ ตลอดจน การแต่งตั้ง การเลื่อนฐานะ การย้าย การถอดถอนกงสุลกิตติมศักดิ์ต่างประเทศประจำประเทศไทย ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพิจารณาวินิจฉัยแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

3. การเปิดสถานกงสุลอาชีพของไทยในต่างประเทศ การเปิดสถานกงสุลอาชีพต่างประเทศในประเทศไทย ให้ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติเดิมคือนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติ

สืบเนื่องจากการประชุมหารือเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับราชการในพระองค์และกระทรวงการต่างประเทศ เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2540 ณ ห้องประชุมสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นายจรวีร์ วีระสัมพันธ์ รองอธิบดีกรมพิธีการทูตในขณะนั้น ได้เสนอว่า มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีหลายมติ กระทรวงการต่างประเทศจะรวบรวมมติคณะรัฐมนตรีเดิมที่เกี่ยวกับการเปิด-ปิด การเปลี่ยนแปลงเขตอาณาของสถานเอกอัครราชทูต และเขตกงสุลของสถานกงสุลอาชีพ รวมทั้งการเปิด-ปิดสถานกงสุลฯ การแต่งตั้งเลื่อนฐานะ ย้าย ถอดถอนกงสุลฯ ทั้งหมด เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณายกเลิกและให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติใหม่เป็นมติเดียวกัน หลังจากนั้นกระทรวงการต่างประเทศได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติในหลักการเกี่ยวกับการขอแต่งตั้งเอกอัครราชทูตต่างประเทศประจำประเทศไทย การเปิดสถานเอกอัครราชทูต และการเปลี่ยนแปลงเขตอาณาของสถานเอกอัครราชทูตต่างประเทศประจำประเทศไทย รวมทั้งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกงสุล ให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถให้ความเห็นชอบและอนุมัติได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานดังกล่าว รวดเร็วยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นภาระลดเรื่องที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีซึ่งมีจำนวนมากอยู่แล้ว ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2540 ว่า

1. การเสนอขอแต่งตั้งเอกอัครราชทูตต่างประเทศ ประจำประเทศไทย ให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้พิจารณาการขอความเห็นชอบ แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ และแจ้งผลให้ประเทศผู้ขอรับความเห็นชอบทราบ และนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท

2. การเปิด-ปิด และการเปลี่ยนแปลงเขตอาณาของสถานเอกอัครราชทูตและเขตกงสุลของสถานกงสุลอาชีพต่างประเทศประจำประเทศไทย และการเปิด-ปิดสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ การแต่งตั้งและการเลื่อนฐานะ ย้าย ถอดถอนกงสุลกิตติมศักดิ์ประจำประเทศไทย ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติ และให้กระทรวงการต่างประเทศแจ้งรัฐบาลของประเทศที่ขอความเห็นชอบให้ทราบผลการพิจารณาดังกล่าวได้ โดยถือว่ารัฐบาลไทยได้ให้ความเห็นชอบแล้ว และเมื่อกระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินการแล้ว ให้รวบรวมและมีหนังสือแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบทุก ๆ 3 เดือน

ต่อมากระทรวงการต่างประเทศได้ขอชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยขอแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีในข้อ 2 ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เสนอรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายโกศล พลกุล) พิจารณาแล้ว ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2540 เป็น "การเปิด-ปิด และการเปลี่ยนแปลงเขตอาณาของสถานเอกอัครราชทูตและเขตกงสุลของสถานกงสุลอาชีพต่างประเทศประจำประเทศไทย และการเปิด-ปิดสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ การแต่งตั้งและการเลื่อนฐานะ ย้าย ถอดถอนกงสุลกิตติมศักดิ์ต่างประเทศประจำประเทศไทย และกงสุลกิตติมศักดิ์ไทยในต่างประเทศ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติ และให้กระทรวงการต่างประเทศแจ้งรัฐบาลของประเทศที่ขอความเห็นชอบให้ทราบผลการพิจารณาดังกล่าวได้โดยถือว่ารัฐบาลไทยได้ให้ความเห็นชอบแล้ว"

เมื่อพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 มีผลใช้บังคับ ในระยะแรก คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2548 เห็นชอบการมอบหมายเป็นการทั่วไปให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีเป็นผู้อนุมัติให้ความเห็นชอบหรือมีคำสั่งแทนคณะรัฐมนตรีตามมาตรา 7 ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการ

เสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 รวม 7 เรื่อง ซึ่งในจำนวนนี้มีเรื่อง การเปิด-ปิด และการเปลี่ยนแปลง เขตอาณาของสถานเอกอัครราชทูตและเขตกงสุล การเลื่อนฐานะ ย้าย ถอดถอนกงสุล ด้วย ดังนั้น การดำเนินการเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2540 จึงเปลี่ยนมาดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีตามมาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องฯ ดังกล่าว โดยการอนุมัติตามมาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องฯ นั้น วันที่นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีอนุมัติถือเป็นวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ ไม่ใช่วันที่นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ ส่วนการดำเนินการในเรื่องนอกเหนือจากนั้น ได้แก่ การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต การเปลี่ยนแปลงเขตอาณาของสถานเอกอัครราชทูตประจำต่างประเทศ และการแต่งตั้งเอกอัครราชทูตต่างประเทศประจำประเทศไทย ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2520 เช่นเดิม

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลจากสมัย พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี มาเป็น พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ไม่ได้มีการเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบการมอบหมายเป็นการทั่วไปให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีเป็นผู้อนุมัติให้ความเห็นชอบ หรือมีคำสั่งแทนคณะรัฐมนตรีตามมาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามแนวทางปฏิบัติเดิมแต่อย่างใด ดังนั้น การดำเนินการเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในขั้นตอนที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี จึงกลับไปเสนอตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2520 เช่นเดิม ยกเว้นเรื่องการแต่งตั้งเอกอัครราชทูตไปประจำต่างประเทศ เนื่องจากเป็นกรณีการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่การทูต 10 (ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 เดิม) ซึ่งใช้แนวทางปฏิบัติในการเสนอคณะรัฐมนตรีตามมาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องฯ เช่นเดียวกับการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ 10 และระดับ 11 ของกระทรวงต่าง ๆ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2549 เห็นชอบให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2548 ซึ่งต่อมานายกรัฐมนตรีสั่งการเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2549 ให้ดำเนินการ

ตามข้อเสนอของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (รองศาสตราจารย์อิทธิภัทร เสรีวิงสรรค์) ในขณะนั้นเกี่ยวกับแนวทางการใช้มาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องฯ ว่าเห็นสมควรส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยก่อน เพื่อไม่ให้มีปัญหาความไม่ชอบด้วยกฎหมายในอนาคต เลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้เห็นชอบให้ตั้งใช้มาตรา 7 ก่อน โดยให้เสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2520 แทน และต่อมคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2550 รับทราบความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องการมอบหมายให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้อนุมัติ ให้ความเห็นชอบ หรือมีคำสั่งเกี่ยวกับร่างพระราชกฤษฎีกาและร่างประกาศบางประเภท แทนคณะรัฐมนตรี และเห็นชอบการมอบหมายเป็นการทั่วไปให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีเป็นผู้อนุมัติ ให้ความเห็นชอบ หรือมีคำสั่งเกี่ยวกับร่างพระราชกฤษฎีกาและร่างประกาศบางประเภทที่เป็นภารกิจปกติหรือมีแนวทางปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดชัดเจนอยู่แล้ว แทนคณะรัฐมนตรีตามมาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 รวม 4 ประเภทเรื่องตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0503/กม/111 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2550) โดยไม่มีการพิจารณาเรื่องอื่น ๆ ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (15 มีนาคม 2548) เห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีตามมาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องฯ ดังนั้น การดำเนินการเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศจึงเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบตามมติคณะรัฐมนตรี (13 ธันวาคม 2520) ตามเดิม

มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเสนอเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในปัจจุบัน

ในการนำเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามราชประเพณีเสนอคณะรัฐมนตรีในปัจจุบัน มีมติคณะรัฐมนตรีที่ต้องใช้อ้างอิงดังที่กล่าวไว้แล้วในตอนต้นคือมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2520 เป็นมติคณะรัฐมนตรีที่เป็นหลักการซึ่งจะต้องใช้อ้างประกอบการจัดทำบันทึกเสนอนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเพื่ออนุมัติให้เสนอคณะรัฐมนตรี มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นมติในการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งที่ 5/2520 เรื่องให้นายก

หรืออนุมัติเรื่องต่าง ๆ สืบเนื่องมาจากคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า ขณะนี้เรื่องต่าง ๆ ที่นำเสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณามีจำนวนมาก บางเรื่องไม่ใช่เรื่องนโยบายหรือเรื่องสำคัญ และบางเรื่องเป็นเรื่องปฏิบัติตามปกติซึ่งมีระเบียบปฏิบัติแน่นอนอยู่แล้วไม่จำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เป็นการลดภาระและไม่เสียเวลาในการพิจารณาเรื่องสำคัญ ๆ สมควรมอบหมายให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติไปได้ จึงได้มีมติหลักการว่า “เรื่องที่ไม่ใช่ในนโยบาย หรือไม่ใช่เรื่องสำคัญและมีระเบียบปฏิบัติปกติอยู่แล้ว ให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งได้รับมอบหมายให้สั่งหรือปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติไปได้ แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ”

นอกจากนี้ยังมีมติคณะรัฐมนตรีที่เป็นหลักการเกี่ยวกับการจัดแบ่งเขตอาณาของสถานเอกอัครราชทูตประจำต่างประเทศ เป็นมติคณะรัฐมนตรีที่อนุมัติในหลักการให้สถานเอกอัครราชทูตประจำประเทศหนึ่งมีเขตอาณาครอบคลุมดูแลอีกประเทศหนึ่ง และแต่งตั้งเอกอัครราชทูตให้ดูแลประเทศดังกล่าวด้วย ประเทศในเขตอาณา หมายถึงประเทศที่ไม่มีสถานเอกอัครราชทูตของไทยตั้งอยู่ จึงมอบหมายให้สถานเอกอัครราชทูตของไทยในประเทศใกล้เคียงที่อยู่ในภูมิภาคนั้นดูแลประเทศดังกล่าวด้วย โดยแต่งตั้งเอกอัครราชทูตประจำสถานเอกอัครราชทูตนั้นให้ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำประเทศในเขตอาณาดังกล่าวโดยไม่พำนักในประเทศนั้น (Non-resident Ambassador) เนื่องจากไม่มีสถานเอกอัครราชทูตแต่จะพำนัก ณ เมืองหลวงของประเทศที่สถานเอกอัครราชทูตตั้งอยู่ ซึ่งเรียกว่า “ถิ่นพำนัก” สถานเอกอัครราชทูตประจำประเทศหนึ่งอาจดูแลประเทศในเขตอาณาหลายประเทศก็ได้ เช่น มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2518 อนุมัติให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอนสหราชอาณาจักร ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำไอร์แลนด์อีกตำแหน่งหนึ่ง โดยมีถิ่นพำนัก ณ กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร หรือมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2544 อนุมัติในหลักการตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอให้ยกระดับความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐชานมารีในจากระดับกงสุลใหญ่เป็นระดับเอกอัครราชทูต โดยแต่งตั้งให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี ดำรงตำแหน่ง

เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มประจำสาธารณรัฐชานมารีในอีกตำแหน่งหนึ่ง ซึ่งเอกอัครราชทูตดังกล่าว จะมีถิ่นพำนัก ณ กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี

ในปี 2549 กระทรวงการต่างประเทศได้มีการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศในระดับชาติ และที่ประชุมได้มีมติให้ยกฐานะสำนักงานส่วนแยก (Outpost) เป็นสถานกงสุลใหญ่ 3 แห่ง ได้แก่ (1) กรุงอันตานานานาริว สาธารณรัฐมาดากัสการ์ (2) นครเฉิงตู และ (3) เมืองเซี่ยเหมิน สาธารณรัฐประชาชนจีน รวมทั้งเปิดสถานกงสุลใหญ่และสถานเอกอัครราชทูตในต่างประเทศเพิ่มเติมรวม 10 แห่ง ได้แก่ สถานกงสุลใหญ่ประจำสาธารณรัฐประชาชนจีน (1) นครซีอาน มณฑลช่านซี (2) เมืองต้าเหลียน มณฑลเหลียวหนิง (3) นครหนานหนิง เขตปกครองตนเองกว่างซี (4) เมืองชิงต่าว มณฑลชานตง (5) นครไห่โข่ว มณฑลไห่หนาน และสถานเอกอัครราชทูตประจำ (6) กรุงอาบูจา สหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย (7) กรุงตรีโปลี สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาชนอาหรับลิเบีย (8) กรุงลิมา สาธารณรัฐเปรู (9) กรุงอัมมาน ราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน และ (10) กรุงอิสตันบูล สาธารณรัฐตุรกี สถาน ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศจะดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไปโดยจัดลำดับความสำคัญและดำเนินการเปิดสำนักงานในช่วงปีงบประมาณ 2549-2551 โดยจะเปิดสำนักงานกงสุลประจำสาธารณรัฐประชาชนจีนก่อน เพื่อความคล่องตัวและประหยัดงบประมาณ รวมทั้งจะใช้ระบบเอกอัครราชทูตสัญจร (Roving Ambassador) ซึ่งมีถิ่นพำนักในกรุงเทพมหานครในบางประเทศจากแนวทางของยุทธศาสตร์ดังกล่าว จึงได้มีการจัดแบ่งเขตอาณาของสถานกงสุลใหญ่และสถานเอกอัครราชทูตเพื่อดูแลประเทศต่าง ๆ ที่ยังมีได้จัดตั้งสถานเอกอัครราชทูตเสียใหม่ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2549 อนุมัติตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ ซึ่งนับเป็นการกำหนดและปรับเปลี่ยนเขตอาณาของประเทศต่าง ๆ ในภาพรวมหลายประเทศ มติคณะรัฐมนตรีที่เป็นหลักการนี้ใช้อย่างในหนังสือถึงสำนักพระราชพิธีการเพื่อขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา เรื่องการแต่งตั้งเอกอัครราชทูตประจำต่างประเทศไปดำรงตำแหน่งในเขตอาณา ดังมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการการจัดแบ่งเขตอาณาต่อไปนี้

มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจัดแบ่งเขตอาณาของสถานเอกอัครราชทูตประจำต่างประเทศ และการให้เอกอัครราชทูตดูแลประเทศในเขตอาณา

ลำดับ	ประเทศ	มีเขตอาณาดูแลประเทศ	มติคณะรัฐมนตรี
1	สาธารณรัฐอาร์เจนตินา	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบูเอโนสไอเรส สาธารณรัฐอาร์เจนตินา มีเขตอาณาครอบคลุมสาธารณรัฐอาร์เจนตินา สาธารณรัฐบูร์พาอูรุกวัย และสาธารณรัฐปารากวัย	18 ก.ค. 2549
2	เครือรัฐออสเตรเลีย	1. อนุมัติให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา เครือรัฐออสเตรเลีย ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำสาธารณรัฐฟิจิ อีกตำแหน่งหนึ่ง 2. อนุมัติให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา เครือรัฐออสเตรเลีย ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำสาธารณรัฐวานูอาตู อีกตำแหน่งหนึ่ง 3. อนุมัติให้หมู่เกาะโซโลมอนอยู่ในเขตอาณาทางการทูตของ สถานเอกอัครราชทูตประจำเครือรัฐออสเตรเลีย และให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา เครือรัฐออสเตรเลีย ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮอนเนียรา หมู่เกาะโซโลมอน อีกตำแหน่งหนึ่ง 4. อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา เครือรัฐออสเตรเลีย มีเขตอาณาครอบคลุมรัฐเอกราชปาปัวนิวกินี แทนสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย	26 มี.ค. 2517 8 มี.ย. 2525 7 ต.ค. 2529 22 ต.ค. 2550
3	สาธารณรัฐออสเตรเลีย	1. อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรเลีย มีเขตอาณาครอบคลุมถึงสาธารณรัฐสโลเวเนีย และให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงเวียนนา ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำสาธารณรัฐสโลเวเนีย อีกตำแหน่งหนึ่ง 2. อนุมัติให้ปรับเปลี่ยนเขตอาณาของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรเลีย มีเขตอาณาครอบคลุมถึงสาธารณรัฐสโลวัก แทนสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปราก สาธารณรัฐเช็ก	3 พ. ย. 2535 24 มี.ค. 2541
4	สาธารณรัฐประชาชน บังกลาเทศ	อนุมัติให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงธากา สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำราชอาณาจักรภูฏาน อีกตำแหน่งหนึ่ง	25 ก.ค. 2532
5	ราชอาณาจักรเบลเยียม	อนุมัติให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ ราชอาณาจักรเบลเยียม ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำราชรัฐลักเซมเบิร์ก อีกตำแหน่งหนึ่ง	9 ธ.ค. 2523
6	แคนาดา	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงออตตาวา แคนาดา มีเขตอาณา ครอบคลุมแคนาดา เกรนาดา สาธารณรัฐตรินิแดดและโตเบโก จาเมกา และสาธารณรัฐโตมิกัน และแอนติกาและบาร์บูดา เครือรัฐโตมิกา เซนต์ลูเชีย เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ เครือรัฐบาฮามาส บาร์เบโดส เซนต์คิตส์และเนวิส เป็นจุดติดต่อก	18 ก.ค. 2549
7	สาธารณรัฐชิลี	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงซันติอาโก สาธารณรัฐชิลี มีเขตอาณาครอบคลุมสาธารณรัฐชิลี สาธารณรัฐคอสตาริกา สาธารณรัฐปานามา และสาธารณรัฐเอลซัลวาดอร์	18 ก.ค. 2549

ลำดับ	ประเทศ	เขตอาณาเขตประเทศ	บทความรัฐธรรมนูญ
8	สาธารณรัฐประชาชนจีน	1. อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน มีเขตอาณาคลุมถึงสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี และให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ กรุงเปียงยาง อีกตำแหน่งหนึ่ง	30 มี.ค. 2519
		2. อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน มีเขตอาณาทางการทูต ครอบคลุมมองโกเลีย แทนสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมอสโก สหพันธรัฐรัสเซีย โดยให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ กรุงอูลานบาตอร์ มองโกเลีย อีกตำแหน่งหนึ่ง	1 ก.พ. 2537
9	ราชอาณาจักรเดนมาร์ก	1. อนุมัติให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงโคเปนเฮเกน ราชอาณาจักรเดนมาร์ก เป็นเอกอัครราชทูตประจำสาธารณรัฐไอร์แลนด์ อีกตำแหน่งหนึ่ง	22 เม.ย. 2518
		2. อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโคเปนเฮเกน ราชอาณาจักรเดนมาร์ก มีเขตอาณาคลุมถึงสาธารณรัฐลิทัวเนีย และให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงโคเปนเฮเกน ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำสาธารณรัฐลิทัวเนีย อีกตำแหน่งหนึ่ง	13 ก.ค. 2535
10	สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงไคโร สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ มีเขตอาณาครอบคลุม สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเอธิโอเปีย สาธารณรัฐจิบูตี และสาธารณรัฐซูดาน	18 ก.ค. 2549
11	สาธารณรัฐฝรั่งเศส	1. อนุมัติให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย อีกตำแหน่งหนึ่ง	1 พ.ย. 2526
		2. อนุมัติให้มีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับราชรัฐโมนาโก และให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส มีเขตอาณาครอบคลุมราชรัฐโมนาโก และให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ กรุงโมนาโก อีกตำแหน่งหนึ่ง	2 พ.ค. 2549
12	สาธารณรัฐเฮลเลนิก	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเอเธนส์ สาธารณรัฐเฮลเลนิก มีเขตอาณาครอบคลุมสาธารณรัฐมอลตา แทนสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี	6 ต.ค. 2541
13	สาธารณรัฐฮังการี	1. อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบูดาเปสต์ สาธารณรัฐฮังการี มีเขตอาณาครอบคลุมถึงสาธารณรัฐโครเอเชีย และให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงบูดาเปสต์ สาธารณรัฐฮังการี ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำสาธารณรัฐโครเอเชีย อีกตำแหน่งหนึ่ง	3 พ.ย. 2535
		2. อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบูดาเปสต์ สาธารณรัฐฮังการี มีเขตอาณาครอบคลุมสาธารณรัฐบอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา และให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงบูดาเปสต์ สาธารณรัฐฮังการี ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำสาธารณรัฐบอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา อีกตำแหน่งหนึ่ง	7 ส.ค. 2544

ลำดับ	ประเทศ	ปีขุดอาณาเขตประเทศ	มติคณะรัฐมนตรี
14	สาธารณรัฐอิตาลี	1. อนุมัติให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ รัฐอริปไตยทหารออร์เดอร์ออฟ มอลตา อีกตำแหน่งหนึ่ง 2. อนุมัติปรับเปลี่ยนเขตอาณาให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี มีเขตอาณาครอบคลุมสาธารณรัฐแอลเบเนีย อีกประเทศหนึ่ง และให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงโรม เป็นเอกอัครราชทูตประจำสาธารณรัฐแอลเบเนีย อีกตำแหน่งหนึ่ง 3. อนุมัติปรับเปลี่ยนให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี มีเขตอาณาครอบคลุมสาธารณรัฐไซปรัส แทนสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโคโร สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ 4. อนุมัติให้ยกระดับความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับ สาธารณรัฐซานมารีโน จากระดับกงสุลใหญ่เป็นระดับเอกอัครราชทูต โดยแต่งตั้งให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงโรม ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ประจำสาธารณรัฐซานมารีโน อีกตำแหน่งหนึ่ง	9 ก.ค. 2528 14 พ.ย. 2538 7 เม.ย. 2541 1 พ.ค. 2544
15	ราชอาณาจักร ฮังการี	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอัมมาน ราชอาณาจักร ฮังการี มีเขตอาณาครอบคลุมราชอาณาจักรฮังการี และสาธารณรัฐอิก (เมื่อเปิดสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอัมมาน)	18 ก.ค. 2540
16	สาธารณรัฐคาซัคสถาน	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอัสตานา สาธารณรัฐคาซัคสถาน มีเขตอาณาครอบคลุมสาธารณรัฐคาซัคสถาน สาธารณรัฐทาจิกิสถาน สาธารณรัฐคีร์กีซ และสาธารณรัฐเติร์กเมนิสถาน (เมื่อเปิดสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอัสตานา)	18 ก.ค. 2549
17	สาธารณรัฐเคนยา	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงไนโรบี สาธารณรัฐเคนยา มีเขตอาณาครอบคลุมสาธารณรัฐเคนยา สาธารณรัฐยูกันดา สาธารณรัฐเซเชลส์ สหสาธารณรัฐแทนซาเนีย สหภาพคองโก สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก สาธารณรัฐประชาธิปไตยโซมาลี รัฐเอริเทรีย สาธารณรัฐบุรุนดี และสาธารณรัฐรวันดา	18 ก.ค. 2549
18	สาธารณรัฐสังคมนิยม ประชาชนอาหรับลิเบีย	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงตริโปลี สาธารณรัฐสังคมนิยม ประชาชนอาหรับลิเบีย มีเขตอาณาครอบคลุม สาธารณรัฐสังคมนิยม ประชาชนอาหรับลิเบีย สาธารณรัฐไนเจอร์ สาธารณรัฐชาด และสาธารณรัฐตูนิเซีย	18 ก.ค. 2549
19	สหรัฐเม็กซิโก	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเม็กซิโก สหรัฐเม็กซิโก มีเขตอาณาครอบคลุมสหรัฐเม็กซิโก สาธารณรัฐกัวเตมาลา สาธารณรัฐนิการากัว สาธารณรัฐฮอนดูรัส และสาธารณรัฐคิวบา และเปลี่ยนเป็นจุดติดต่อ	18 ก.ค. 2549
20	ราชอาณาจักรโมร็อกโก	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงราบัต ราชอาณาจักรโมร็อกโก มีเขตอาณาครอบคลุมราชอาณาจักรโมร็อกโก และสาธารณรัฐอิสลาม มอริเตเนีย	18 ก.ค. 2549

ลำดับ	ประเทศ	มีเขตอาณาเขตประเทศ	มติคณะรัฐมนตรี
21	นิวซีแลนด์	1. อนุมัติให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงเวลลิงตัน นิวซีแลนด์ ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำรัฐเอกราชามัว อีกตำแหน่งหนึ่ง 2. อนุมัติให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงเวลลิงตัน นิวซีแลนด์ ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำกรุงนูกูอะโลฟา ราชอาณาจักรตองกา อีกตำแหน่งหนึ่ง	27 ก.พ. 2522 23 พ.ย. 2536
22	สหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอาบูจา สหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย มีเขตอาณาครอบคลุมสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย สาธารณรัฐเบนิน สาธารณรัฐแคเมอรูน สาธารณรัฐแอฟริกากลาง สาธารณรัฐคองโก สาธารณรัฐอิกเวทอเรียลกินี สาธารณรัฐกานา และสาธารณรัฐประชาธิปไตยเซาตูเมและปรินซิปี	18 ก.ค. 2549
23	ราชอาณาจักรนอร์เวย์	อนุมัติให้มีการปรับเปลี่ยนเขตอาณาระหว่างสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงสตอกโฮล์ม ราชอาณาจักรสวีเดน กับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงออสโล ราชอาณาจักรนอร์เวย์ โดยให้ย้ายสาธารณรัฐลัตเวีย ซึ่งอยู่ในความดูแลของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงสตอกโฮล์ม ไปอยู่ในความดูแลของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงออสโล	1 พ.ค. 2544
24	รัฐสุลต่านโอมาน	อนุมัติให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และสาธารณรัฐเยเมน (เยเมนเหนือ) อยู่ในเขตอาณาของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมัสกัต รัฐสุลต่านโอมาน (ปัจจุบันได้เปิดสถานเอกอัครราชทูตประจำสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2537 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ จึงไม่อยู่ในเขตอาณาของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมัสกัต แล้ว)	6 ก.ย. 2531
25	สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน	อนุมัติตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอิสลามาบัด สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน มีเขตอาณาครอบคลุมสาธารณรัฐอิสลาม อัฟกานิสถาน และให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงอิสลามาบัด ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ กรุงคาบูล อีกตำแหน่งหนึ่ง	22 ก.พ. 2548
26	สาธารณรัฐเปรู	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลิมา สาธารณรัฐเปรู มีเขตอาณาครอบคลุมสาธารณรัฐเปรู สาธารณรัฐเวเนซุเอลา สาธารณรัฐโคลอมเบีย สาธารณรัฐโบลิเวียแห่งโบลิเวีย และสาธารณรัฐเอกวาดอร์	18 ก.ค. 2549
27	สาธารณรัฐฟิลิปปินส์	อนุมัติให้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐปาเลา และให้สาธารณรัฐปาเลาอยู่ในเขตอาณาของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์	5 พ.ย. 2539
28	โรมาเนีย	อนุมัติตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบูคาเรสต์ โรมาเนีย มีเขตอาณาครอบคลุมสาธารณรัฐบัลแกเรีย	31 ต.ค. 2538
29	สหพันธรัฐรัสเซีย	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมอสโก สหพันธรัฐรัสเซีย มีเขตอาณาครอบคลุมสหพันธรัฐรัสเซีย สาธารณรัฐอาร์เมเนีย สาธารณรัฐเบลารุส จอร์เจีย สาธารณรัฐมอลโดวา ยูเครน สาธารณรัฐคาซัคสถาน* สาธารณรัฐอุซเบกิสถาน และสาธารณรัฐทาจิกิสถาน* (*ระหว่างรอการเปิดสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอัลตานา สาธารณรัฐคาซัคสถาน)	18 ก.ค. 2549

ลำดับ	ประเทศ	เขตอาณาเขตประเทศ	มติคณะรัฐมนตรี
30	สาธารณรัฐเชเนกัล	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงตอการ์ สาธารณรัฐเชเนกัล มีเขตอาณาครอบคลุมสาธารณรัฐเชเนกัล สาธารณรัฐกินี สาธารณรัฐกินีบีสเซา สาธารณรัฐมาลี สาธารณรัฐแกมเบีย สาธารณรัฐโกตดิวัวร์ สาธารณรัฐเซียร์ราลีโอน สาธารณรัฐเคปเวิร์ด บูร์กินาฟาโซ สาธารณรัฐโตโก สาธารณรัฐกาบอง และสาธารณรัฐไลบีเรีย	18 ก.ค. 2549
31	สาธารณรัฐแอฟริกาใต้	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพริทอเรีย สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ มีเขตอาณาครอบคลุมสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ สาธารณรัฐมอริเชียส สาธารณรัฐซิมบับเว ราชอาณาจักรเลโซโท สาธารณรัฐโมซัมบิก สาธารณรัฐแซมเบีย สาธารณรัฐบอตสวานา สาธารณรัฐแองโกลา ราชอาณาจักรสวาซิแลนด์ สาธารณรัฐนามิเบีย และสาธารณรัฐมาลาวี (ปัจจุบันสาธารณรัฐมาดากัสการ์อยู่ในความดูแลของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพริทอเรีย เมื่อเปิดสถานกงสุลใหญ่ ณ กรุงอันตานานานาริโว สาธารณรัฐมาดากัสการ์ แล้วจะอยู่ในความดูแลของ สถานกงสุลใหญ่ ณ กรุงอันตานานานาริโว)	18 ก.ค. 2549
32	ราชอาณาจักรสเปน	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมาดริด ราชอาณาจักรสเปน มีเขตอาณาครอบคลุมราชอาณาจักรสเปน ราชรัฐอันดอร์รา	18 ก.ค. 2549
33	สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา	อนุมัติให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงโคลัมโบ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา เป็นเอกอัครราชทูตประจำสาธารณรัฐมัลดีฟส์ อีกตำแหน่งหนึ่ง	16 มี.ค. 2525
34	ราชอาณาจักรสวีเดน	1. อนุมัติให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงสตอกโฮล์ม ราชอาณาจักรสวีเดน ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำสาธารณรัฐฟินแลนด์ อีกตำแหน่งหนึ่ง 2. อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงสตอกโฮล์ม ราชอาณาจักรสวีเดน มีเขตอาณา ครอบคลุมสาธารณรัฐเอสโตเนีย และให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงสตอกโฮล์ม ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำ สาธารณรัฐเอสโตเนีย อีกตำแหน่งหนึ่ง	9 ก.ค. 2517 13 ก.ค. 2535
37	สมาพันธรัฐสวิส	1. อนุมัติให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น สมาพันธรัฐสวิส ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำนครรัฐวาติกันอีกตำแหน่งหนึ่ง 2. อนุมัติให้ปรับเปลี่ยนเขตอาณาของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น สมาพันธรัฐสวิส มีเขตอาณาครอบคลุมราชรัฐลิกเตนสไตน์ และให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ กรุงวาซ ราชรัฐลิกเตนสไตน์ อีกตำแหน่งหนึ่ง	2 มี.ย. 2520 4 ก.พ. 2540
38	สาธารณรัฐตุรกี	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอังการา สาธารณรัฐตุรกี มีเขตอาณาครอบคลุมสาธารณรัฐตุรกี และสาธารณรัฐอาเซอร์ไบจาน	18 ก.ค. 2549
39	สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ	อนุมัติให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร ใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำไอร์แลนด์อีกตำแหน่งหนึ่ง	23 ธ.ค. 2518
40	สหรัฐอเมริกา	อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา มีเขตอาณาครอบคลุมสหรัฐอเมริกา และเครือรัฐเปอร์โตริโก	18 ก.ค. 2549

เรื่อง มาตรการประหยัดในการเบิกค่าใช้จ่าย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2552 ลงมติเห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ดังนี้

1. **ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ** ขอความร่วมมือให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมทุกแห่งใช้อำนาจตามมาตรา 6 แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งบัญญัติให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรมขึ้นไปมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงบประมาณรายจ่ายเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการตามความจำเป็นและประหยัดและอาจออกระเบียบเพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายให้มีกรค่าใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นและประหยัดได้ โดยขอความร่วมมือให้ออกระเบียบภายในให้ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ 9 ขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่าเบิกค่าโดยสารเครื่องบินในประเทศในอัตราชั้นประหยัด เว้นแต่ ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี ประธานศาลฎีกา รองประธานศาลฎีกา ประธานรัฐสภา รองประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง และอธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าปลัดกระทรวงหรืออธิบดีจะเบิกค่าโดยสารเครื่องบินในอัตราที่ตนมีสิทธิหรือในอัตรารต่ำกว่าที่ตนเองมีสิทธิได้รับก็ได้

2. **ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มในการฝึกอบรม** ขอความร่วมมือให้เบิกในอัตรา 25 บาทต่อมือต่อคน

ค่าอาหารในการฝึกอบรม

- กรณีจัดฝึกอบรมในสถานที่ราชการ ขอความร่วมมือให้เบิกไม่เกินคนละ 150 บาทต่อมือ

- กรณีจัดฝึกอบรมในสถานที่เอกชน ถ้าจัดเลี้ยงอาหารมื้อเดียว เช่น มื้อกลางวันขอความร่วมมือให้เบิกได้ไม่เกินคนละ 400 บาท (ถ้าเลี้ยงเกิน 1 มื้อให้เบิกไม่เกินอัตราตามระเบียบ)

3. **ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มในการประชุม** ให้เบิกในอัตรา 25 บาทต่อมือต่อคน

ค่าอาหารในการประชุม ไม่เกิน 80 บาทต่อมือต่อคน

โดยขอความร่วมมือให้จัดประชุมภายในสถานที่ราชการ

ทั้งนี้ การเบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าวข้างต้น หากส่วนราชการไม่สามารถเบิกจ่ายตามอัตราที่ขอความร่วมมือไว้ได้ ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะพิจารณาเบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด ภายใต้หลักเกณฑ์ของระเบียบเกี่ยวกับเรื่องนี้ ฯ

เรื่อง รายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ของผู้ตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 (Annual Inspection Report : Fiscal Year 2009)

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2552 ลงมติว่า

1. รับทราบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 และเห็นชอบให้ดำเนินการตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ ดังนี้

1.1 รายงานผลการตรวจราชการ

1.1.1 ผลการตรวจราชการโดยการจัดการกับความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง

พบว่าหน่วยงานต่าง ๆ ได้ดำเนินการตามข้อสั่งเกิดและข้อเสนอแนะ ทำให้ค่าดัชนีความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับเฝ้าระวัง ที่มีผลความสำเร็จระดับนโยบายพึงพอใจ ทั้งนี้ หากข้อเสนอแนะที่ให้กับหน่วยรับตรวจในพื้นที่แล้วไม่สามารถจัดการกับความเสี่ยงได้ ผู้ตรวจราชการก็จะให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมไปยังหน่วยงานในส่วนกลางในระดับนโยบายเพื่อให้ดำเนินการ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการที่ได้ให้กับหน่วยรับตรวจจะได้รับการปฏิบัติแล้วเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็เห็นว่ามีข้อเสนอแนะที่สำคัญหรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรจะได้นำไปใช้ประกอบการดำเนินงานในแต่ละนโยบาย

1.1.2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล ระหว่างหน่วยงานในระดับกรมกับกระทรวง

ในการตรวจราชการของกระทรวงต่าง ๆ ในปีต่อ ๆ ไปสมควรอย่างยิ่งที่จะกำหนดเป็นแนวปฏิบัติให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงจะต้องมีระบบการรายงานความก้าวหน้าของผลการดำเนินงาน และผลสัมฤทธิ์ของแผนงานโครงการสำคัญ ที่มีผลต่อยุทธศาสตร์กระทรวง และยุทธศาสตร์ชาติ ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงได้ทราบ เพื่อให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงสามารถตรวจติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานต่าง ๆ ของหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับกรมได้ในขอบเขตที่ครอบคลุมยุทธศาสตร์สำคัญของกระทรวงได้มากยิ่งขึ้น

1.1.3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบการบริหารราชการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล

1) กระบวนการจัดทำงบประมาณและการจัดทำแผนปฏิบัติราชการตามงบประมาณ ยังมีได้ให้ความสำคัญกับการประสานงาน หรือประสานแผนการดำเนินการระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับกรม หรือหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงหรือระหว่างกระทรวง ที่มีแผนงาน/โครงการเกี่ยวเนื่องกัน จึงควรกำหนดเป็นแนวปฏิบัติให้หน่วยงานในระดับกรม ภายในกระทรวงต่าง ๆ และระหว่างกระทรวง ได้มีการประสานแผนงาน/โครงการที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน ทั้งในขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติราชการและประสานการดำเนินงานสำหรับแผนงาน/โครงการที่มีลำดับความสำคัญสูง

2) เห็นควรเน้นย้ำให้หัวหน้าส่วนราชการทั้งในระดับกรม และระดับกระทรวง ต้องมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนงาน/โครงการที่สำคัญ หรือการประเมินผลผลิตต่าง ๆ ที่ส่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐบาล โดยให้มีการประเมินผลทุกปี

1.2 การดำเนินการ

1.2.1 มอบหมายกระทรวงและส่วนราชการต่าง ๆ รับข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้ตรวจราชการกระทรวง ตามรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ไปพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้อง และให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีติดตามผลการพิจารณาแล้วรวบรวมเพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีทราบในโอกาสแรก

1.2.2 ในการตรวจราชการของกระทรวงต่าง ๆ ในปีต่อ ๆ ไป สมควรอย่างยิ่งที่จะกำหนดเป็นแนวปฏิบัติให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงจะต้องมีระบบการรายงานความก้าวหน้าของผลการดำเนินงาน และผลสัมฤทธิ์ของแผนงานโครงการสำคัญ ที่มีผลต่อยุทธศาสตร์กระทรวงและยุทธศาสตร์ชาติให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงได้ทราบ เพื่อให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงสามารถตรวจติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับกรมได้ในขอบเขตที่ครอบคลุมยุทธศาสตร์สำคัญของกระทรวงได้มากยิ่งขึ้น

1.2.3 ให้หน่วยงานในระดับกรม ภายในในกระทรวงต่าง ๆ และระหว่างกระทรวงให้ความสำคัญกับการประสานแผนงาน/โครงการที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน ทั้งในขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติการและประสานการดำเนินงานสำหรับแผนงาน/โครงการที่มีลำดับความสำคัญสูง

2. ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรับความเห็นของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาดำเนินการด้วยว่า ข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีได้รับรายงานจากหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับกรม เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์และจะมีส่วนช่วยสนับสนุนการไปตรวจราชการในพื้นที่ตามนโยบายของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องด้วย จึงขอให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดส่งข้อมูลดังกล่าวให้แก่รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไปด้วย

เรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 ลงมติเห็นชอบในหลักการยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ตามที่สำนักงบประมาณเสนอ ดังนี้

1. หลักการของยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554

การกำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ได้จัดทำขึ้นภายใต้กรอบนโยบายของรัฐบาล แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2552-2554 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) โดยคำนึงถึงการบริหารราชการแผ่นดินอย่างต่อเนื่องของรัฐบาล ประกอบกับคาดว่าจะยังมีข้อจำกัดด้านงบประมาณตามสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันซึ่งทำให้การจัดสรรงบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของนโยบายของรัฐบาลที่มีลำดับความสำคัญสูง การกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณในยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 จึงให้ความสำคัญกับการกำหนดจุดเน้นการจัดสรรงบประมาณตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และวาระแห่งชาติที่สำคัญ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถนำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีไปใช้เป็นแนวทางในการเสนอขอจัดสรรงบประมาณรายจ่าย รวมทั้งได้มีการรวบรวมประเด็นยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่มีวัตถุประสงค์เดียวกันเข้าด้วยกัน เพื่อใช้งบประมาณเป็นกลไกในการส่งเสริมการบูรณาการภารกิจต่าง ๆ ลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้จ่ายให้มากขึ้น

2. สาระสำคัญของยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ประกอบด้วย 8 ยุทธศาสตร์ และรายการคำดำเนินการภาคีรัฐ โดยมีสาระสำคัญโดยสรุปแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

2.1 การสร้างความเชื่อมั่นของประเทศ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ยังมีความจำเป็นต้องสร้างความเชื่อมั่นของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความสมานฉันท์ของคนในชาติ การบูรณาการการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจในระดับฐานราก การสร้างระบบประกันรายได้และความเสี่ยงทางการเกษตร การพัฒนาคุณภาพสินค้าการเกษตรที่ยังมีโอกาสูงและพัฒนาาระบบกระจายสินค้าเกษตร รวมทั้งการดำเนินการตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ

2.2 การรักษาความมั่นคงของรัฐ

มุ่งสร้างความมั่นคงของประเทศบนพื้นฐานของความสมานฉันท์ และความสามัคคีของคนในประเทศ รักษาความมั่นคงของชาติ โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่ม

ประสิทธิภาพในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน การพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ การพัฒนาระบบการแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองและแรงงานต่างด้าว และการเสริมสร้างศักยภาพในการแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ

2.3 การพัฒนาสังคม คุณภาพชีวิต และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและขยายโอกาสทางการศึกษา การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานแรงงาน การเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชน การส่งเสริมและพัฒนาศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดสวัสดิการสังคมให้ตรงกลุ่มเป้าหมายและเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และการส่งเสริมพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ

2.4 การจัดการเศรษฐกิจให้ขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

มุ่งเน้นการบริหารจัดการเศรษฐกิจมหภาคให้เกิดความยั่งยืน การเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจภาคการเกษตร การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม ภาคการท่องเที่ยวและบริการ ภาคการตลาด การค้า และการลงทุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและการพัฒนาพลังงานที่สะอาด ตลอดจนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2.5 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศของโลก

มุ่งเน้นการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศของโลก การอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ การป้องกัน เตือนภัย และฟื้นฟูความเสียหายจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย การควบคุมและการลดปริมาณของเสียและมลพิษอันเกิดจากการขยายตัวของเมืองและภาคอุตสาหกรรม

2.6 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม

ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการวิจัยเพื่อการผลิตและพัฒนาประเทศโดยมุ่งเน้นให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน การส่งเสริมการผลิตบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การส่งเสริมการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ของเยาวชน การเผยแพร่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสู่ประชาชน รวมทั้งการสนับสนุนให้ภาคเอกชนพัฒนาขีดความสามารถด้านเทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

2.7 การต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี การส่งเสริมให้ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในประชาคมโลก และการคุ้มครอง รักษาส่งเสริมสิทธิและผลประโยชน์ของประเทศไทยและประชาชนไทย

2.8 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ การส่งเสริมการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนากฎหมายและการยุติธรรม และการสนับสนุนการบริหารจัดการของรัฐสภา ศาล และองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

2.9 รายการค่าดำเนินการภาครัฐ

ประกอบด้วย รายการ บกกลางเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ค่าใช้จ่ายบุคลากรในงบกลาง การบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ และรายจ่ายชุดใช้เงินคงคลัง

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้ให้สำนักงานประมาณเพิ่มเรื่องการปลูกฝังค่านิยมในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในยุทธศาสตร์ดังกล่าวด้วย และให้สำนักงานประมาณรับข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติว่านโยบายเกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ ที่ได้รวมไว้ในยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมั่นของประเทศ ควรไปรวมในยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม คุณภาพชีวิต และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม เพื่อให้การบริหารจัดการงบประมาณด้านการศึกษามีความสอดคล้องเชิงนโยบาย ลดความซ้ำซ้อนและประหยัดงบประมาณ ไปพิจารณาดำเนินการด้วย

เรื่อง **มาตรการลดภาระค่าครองชีพของประชาชน**

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 ลงมติว่า

1. เห็นชอบแนวทางการลดหย่อนให้รัฐวิสาหกิจ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ
2. เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาในการดำเนินการตามมาตรการลดภาระค่าครองชีพของประชาชนต่อไปอีกเป็นเวลา 3 เดือน (1 มกราคม-31 มีนาคม 2553) และให้กระทรวงการคลังและสำนักงานงบประมาณร่วมกันพิจารณาแนวทางการจัดสรรเงินเพื่อสนับสนุนการขยายระยะเวลาการดำเนินการตามมาตรการฯ ดังกล่าวให้แก่หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ (การปราบปรามคหหลวง การประปาส่วนภูมิภาค การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ และการรถไฟแห่งประเทศไทย) ตามความเหมาะสมและจำเป็นต่อไป ส่วนการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ใช้จากงบประมาณที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อลดหย่อนรายได้ที่ลดค่าน้ำให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นของตน ตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ตอนที่ 166 ที่ นร 0506/ว 224 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2552 และหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ตอนที่ 167 ที่ นร 0506/ว 17 ลงวันที่ 19 มกราคม 2553

เรื่อง **การพิจารณาการสลับหรือเลื่อนวันหยุดประจำปี พ.ศ. 2553** (กำหนดให้วันศุกร์ที่ 16 เมษายน 2553 และวันศุกร์ที่ 13 สิงหาคม 2553 เป็นวันหยุดราชการเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ)

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 ลงมติว่า

1. ให้วันศุกร์ที่ 16 เมษายน 2553 เป็นวันหยุดราชการเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ เพื่อส่งเสริมประเพณีสงกรานต์ และกระทงเทโว และวันศุกร์ที่ 13 สิงหาคม 2553 เป็นวันหยุดราชการเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าร่วมงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะจัดขึ้นเนื่องในโอกาสสมโภชมงคลเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
2. ส่วนรัฐวิสาหกิจ สถาบันการเงิน และภาคเอกชน ให้รัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง ธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงแรงงาน รับผิดชอบพิจารณาความเหมาะสมให้สอดคล้องกับข้อกฎหมายต่อไป
3. ในกรณีที่หน่วยงานใดที่มีภารกิจในการให้บริการประชาชน หรือมีความจำเป็น หรือราชการสำคัญในวันดังกล่าวโดยกำหนดหรือนัดหมายไว้ก่อนแล้ว หากยกเลิกหรือเลื่อนไปจะเกิดความเสียหายหรือกระทบต่อการให้บริการประชาชน ให้หัวหน้าหน่วยงานนั้นพิจารณาดำเนินการตามความเห็นสมควร โดยมีให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการและประชาชน

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0506/ว 229 ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2552

นวัตกรรมสู่ออฟไลน์

RollTop คอมพิวเตอร์ม้วนได้

TATSU

คอมพิวเตอร์เป็นเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนทั่วไปอย่างมาก เพราะเป็นอุปกรณ์ที่เข้ามาทำให้ชีวิตของเราสะดวกสบายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการทำงานผ่านโปรแกรมต่าง ๆ หรือการท่องโลกอินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลที่น่าสนใจ โดยจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันมีทั้งคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะและคอมพิวเตอร์แบบพกพามากมายหลายประเภทให้เลือกใช้ นวัตกรรมรอบโลกฉบับนี้จึงอยากพาผู้อ่านไปพบกับคอมพิวเตอร์พกพารูปแบบใหม่ที่สากมารถม้วนเก็บได้ โดยในที่นี้จะขอเรียกว่า RollTop

RollTop เป็นคอมพิวเตอร์พกพาที่สามารถม้วนเก็บได้เช่นเดียวกับการม้วนกระดาษ ซึ่งจะช่วยให้สะดวกต่อการพกพาไปยังสถานที่ต่าง ๆ รวมทั้งง่ายต่อการเก็บ โดย RollTop มีขนาดหน้าจอล 17 นิ้ว และเป็นหน้าจอรระบบสัมผัส อีกทั้งยังสามารถใช้งานในลักษณะ Tablet PC ได้ด้วย ซึ่งเมื่อใช้งานในลักษณะดังกล่าวจะทำให้ขนาดหน้าจอลลดลงเหลือเพียง 13 นิ้วเท่านั้น จึงทำให้สะดวกแก่ผู้ใช้งานมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ หากใครที่ไม่ถนัดการใช้ระบบหน้าจอบแบบสัมผัส ก็สามารถใช้เป็นคีย์บอร์ดที่ติดมากับเครื่องได้ โดยจะเป็นคีย์บอร์ดลักษณะเดียวกับคีย์บอร์ดของคอมพิวเตอร์พกพาทั่ว ๆ ไป

RollTop เป็นคอมพิวเตอร์พกพาที่แตกต่างจากคอมพิวเตอร์พกพาที่มีอยู่ในปัจจุบันอย่างมาก โดยเน้นที่ความสะดวกสบายในการพกพาเป็นหลัก แต่ก็ยังมีอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการใช้งานครบถ้วน ทำให้ RollTop เป็นคอมพิวเตอร์พกพาที่น่าจับตามองตัวหนึ่ง ทั้งนี้คงต้องรอดูกันว่า RollTop จะได้รับความนิยมในแวดวงคอมพิวเตอร์พกพาหรือไม่

แหล่งที่มา : <http://gizmodo.com/5375467/unfurl-the-rolltop-the-flexible-oled-display-laptop>
<http://www.tuvie.com/futuristic-rolltop-foldable-notebook-with-17-inch-oled-display-and-full-fledged-keyboard/>

Benchmarking

ครั้งแรกในสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

นพส. สลก.

ปัจจุบันส่วนราชการหลายแห่งมีการตื่นตัวในเรื่องของการปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยการนำเทคนิคการบริหารจัดการต่าง ๆ มาใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงงาน ซึ่งการเทียบเคียง (benchmarking) ก็เป็นหนึ่งในเครื่องมือทางการบริหารที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

การเทียบเคียงคืออะไร

การเทียบเคียง (benchmarking) คือ วิธีการในการวัดและเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์ บริการ และวิธีการปฏิบัติกับองค์กรที่สามารถทำได้ดีกว่า เพื่อนำผลของการเปรียบเทียบมาใช้ในการปรับปรุงองค์กรของตนเอง เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศในธุรกิจ หรืออีกนัยหนึ่ง คือ เป็นกระบวนการของการวัดหรือการค้นหาจุดอ้างอิงเพื่อนำไปสู่การได้มาซึ่งวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุด (best practices) ที่จะนำกลับมาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงองค์กรของตนเอง ผลที่ได้รับจากการทำการเทียบเคียง คือ ทำให้รู้ว่าใครที่เป็นผู้ปฏิบัติได้ดีที่สุด และเขามีวิธีการปฏิบัติอย่างไร*

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกับการเทียบเคียง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้จัดทำโครงการพัฒนาระบบงานบริการของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อยกระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับคุณภาพการให้บริการของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยเปรียบเทียบระบบงานบริการของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกับหน่วยงานที่มีรูปแบบการให้บริการที่เป็นเลิศ และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการกำหนดมาตรฐานงานบริการด้านต่าง ๆ ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ในการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้กำหนดกิจกรรมหรือขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

- (5) จัดทำรายงานผลการสำรวจความพึงพอใจ และนำผลการสำรวจมาพิจารณาปรับปรุงการให้บริการในปีต่อไป
- (4) ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการ และเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจก่อน-หลังการปรับปรุงแบบการให้บริการ
- (3) ปรับปรุงแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการให้สอดคล้องกับประเด็นที่จะเทียบเคียง
- (2) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานที่เป็นคู่เทียบ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์เพื่อนำไปประกอบการจัดทำมาตรฐานงานบริการ
- (1) เลือกหน่วยงานที่มีรูปแบบการให้บริการที่เป็นเลิศเพื่อนำมาใช้เปรียบเทียบกับระบบงานบริการของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

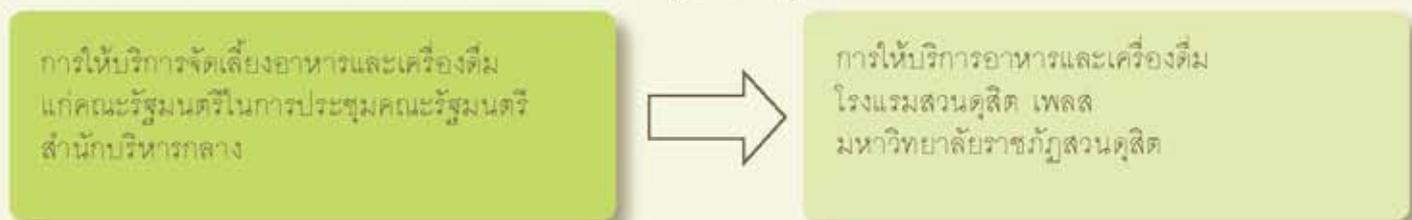
* บุญดี บุญญาภิจ และภมลวรรณ ศิริพานิช, "benchmarking ทางลัดสู่ความเป็นเลิศทางธุรกิจ", (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548) หน้า 10.

ทั้งนี้ งานบริการและหน่วยงานที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้กำหนดในการเทียบเคียงครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

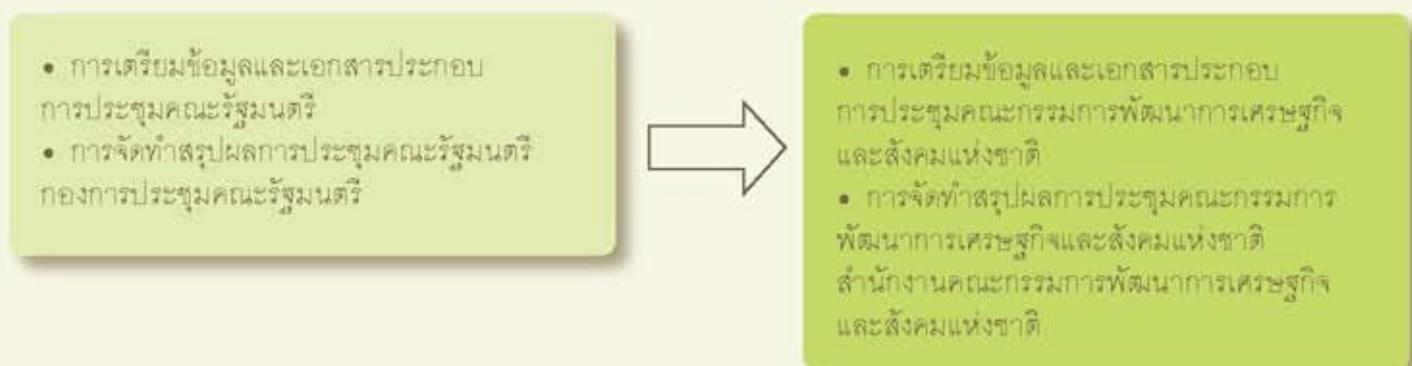
1. การให้บริการข้อมูลข่าวสาร

2. การให้บริการจัดเลี้ยงอาหารและเครื่องดื่มแก่ผู้เข้าประชุม

3. การจัดประชุมที่ต้องตัดสินใจเชิงนโยบาย

ผลจากการแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ระหว่างสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกับหน่วยงานเทียบเคียง ในเบื้องต้นสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ข้อสรุปเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่ทำให้ผู้รับบริการไม่พึงพอใจ และข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงการปฏิบัติงานของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีให้มีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการเพิ่มขึ้น

ประเด็นปัญหาที่ทำให้ผู้รับบริการไม่พึงพอใจ

1. จำนวนผู้ให้บริการข้อมูลไม่เพียงพอ
2. อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับให้บริการข้อมูลข่าวสารไม่ทันสมัย
3. วิธีการในการค้นหาข้อมูลมติคณะรัฐมนตรีทางเว็บไซต์ค่อนข้างยุ่งยาก

งานการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนผู้มารับบริการ ณ เคาน์เตอร์บริการข้อมูล

ข้อเสนอแนะการปรับปรุง

● ระยะสั้น

- จัดทำแผนรองรับเมื่อเกิดกรณีมีความต้องการข้อมูลนั้นๆ เป็นจำนวนมาก โดย
1. แจ้งวิธีการสืบค้นข้อมูลไปสู่ผู้รับบริการ โดยแจ้งให้ผู้สนใจทราบทาง e-mail
 2. เพิ่มจำนวนผู้ให้บริการเป็นการชั่วคราว
 3. แสดงมติคณะรัฐมนตรีที่มีผู้ให้ความสนใจ เป็นกรณีพิเศษในเว็บไซต์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นอกเหนือจากการค้นหาข้อมูลมติคณะรัฐมนตรีโดยปกติ

● ระยะยาว

1. เพิ่มช่องทางบริการให้บริการข้อมูลข่าวสาร
2. ปรับปรุงรายละเอียดของคู่มือการค้นหาข้อมูลมติคณะรัฐมนตรีที่ปรากฏในเว็บไซต์
3. จัดหมวดหมู่ของมติคณะรัฐมนตรี ให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

ประเด็นปัญหาที่ทำให้ผู้รับบริการไม่พึงพอใจ

1. การเข้าถึงระบบสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตมักมีปัญหาเข้าเว็บไซต์ไม่ได้
2. การ download ภาพข้อมูลบางครั้งมีความล่าช้า
3. วิธีการสืบค้นหาข้อมูลราชกิจจานุเบกษาบางเรื่องยังค้นหาได้ยาก

งานการให้บริการข้อมูลราชกิจจานุเบกษา

ข้อเสนอแนะการปรับปรุง

● ระยะสั้น

- จัดระเบียบฐานข้อมูลราชกิจจานุเบกษาใหม่รวมทั้งติดตั้งระบบปฏิบัติการในคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Database server) ใหม่

● ระยะยาว

1. จัดหาคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Database server) ที่มีศักยภาพสูง
2. จัดหาคอมพิวเตอร์จัดเก็บข้อมูลสำรอง (backup site)
3. จัดหมวดหมู่คำที่ใช้สืบค้นใหม่ เพื่อให้การสืบค้นทำได้ง่ายยิ่งขึ้น

ประเด็นปัญหาที่ทำให้ ผู้รับบริการไม่พึงพอใจ

1. การดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเก่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2491-2515 ในบางครั้ง ใช้เวลานานเกินไป
2. ข้อมูลของผู้ได้รับพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ มีการเปลี่ยนแปลง ไม่เป็นปัจจุบัน

งานการให้ บริการข้อมูล ฐานันดร

ข้อเสนอแนะการปรับปรุง

● ระยะสั้น

1. ขยายเวลาการให้บริการข้อมูลจาก 08.30-16.30 น. เป็น 07.30-17.30 น. ตามวันทำการของทางราชการ
2. ปรับรูปแบบคำร้องขอรับบริการที่จะ สามารถได้รับข้อมูลจากผู้ขอรับบริการ เพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อการสืบค้น

● ระยะยาว

พัฒนาฐานข้อมูลระบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่มีข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง

ประเด็นปัญหาที่ทำให้ ผู้รับบริการไม่พึงพอใจ

1. ข้อจำกัดด้านเวลา ระยะเวลาการทำงาน อาหารกลางวันของคณะรัฐมนตรีมีจำกัด
2. ข้อจำกัดด้านพื้นที่ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องใช้ เทคนิคและจังหวะในการเข้าเสิร์ฟ

งานการให้บริการ จัดเลี้ยงอาหาร และเครื่องดื่มแก่ ผู้เข้าประชุม

ข้อเสนอแนะการปรับปรุง

● ระยะสั้น

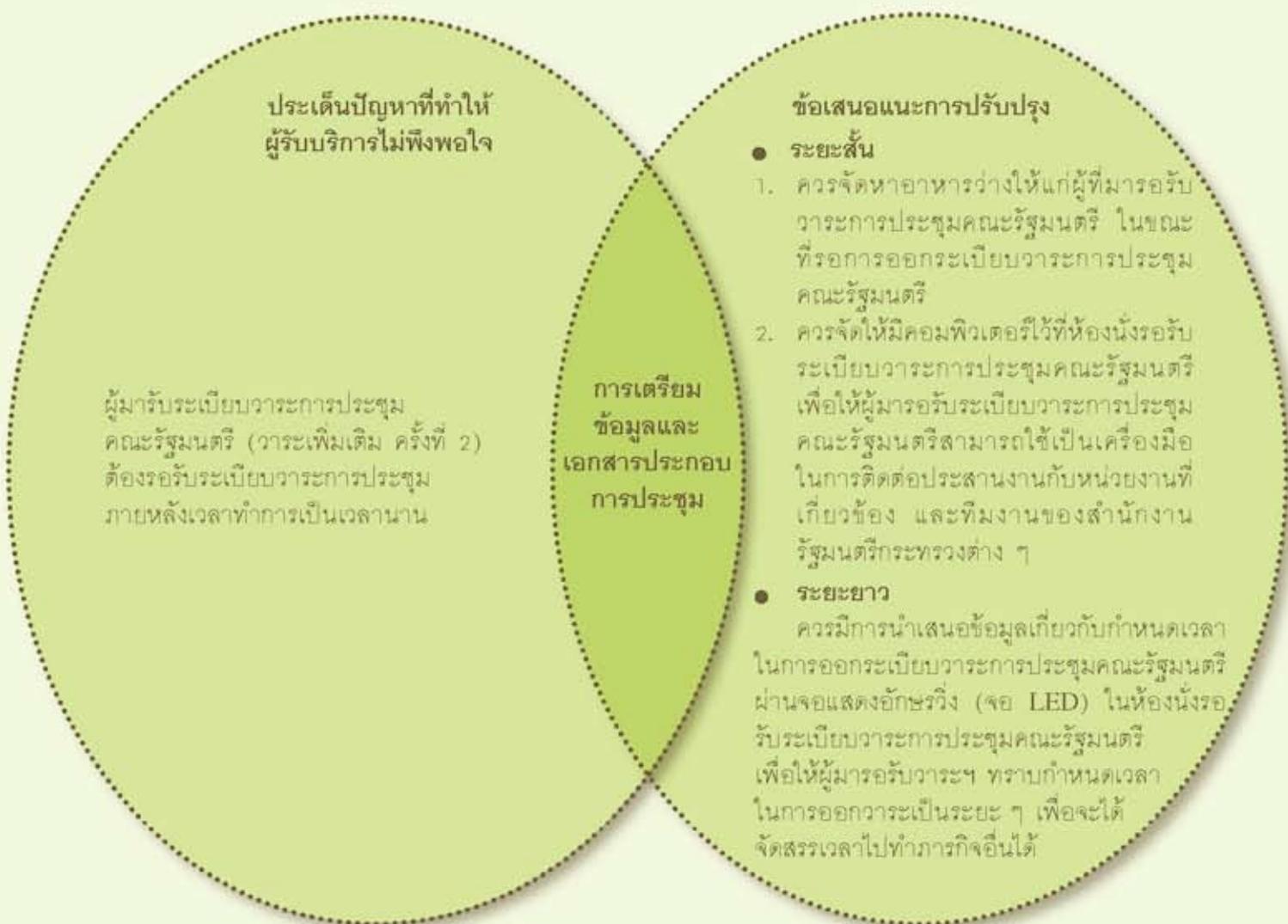
1. การสร้างบรรยากาศภายในห้องอาหาร
2. จัดเก็บข้อมูลว่ารัฐมนตรีแต่ละท่าน มีข้อจำกัดทางอาหาร (diet restriction) หรือไม่อย่างไร และชอบหรือไม่ชอบ อาหาร/เครื่องดื่มประเภทใด
3. จัดทำเมนูอาหารหรือเป็นชุด (set menu) เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการเลือก อาหารจัดเลี้ยงในครั้งต่อไป

● ระยะยาว

พัฒนาการให้บริการของเจ้าหน้าที่ โดยจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้สามารถเป็น ผู้สอนงาน (coach) หรือเป็นที่เลี้ยง (mentor) เกี่ยวกับเทคนิคการให้บริการ จัดเลี้ยงอาหารและเครื่องดื่ม

การจัดประชุมที่ต้องตัดสินใจเชิงนโยบาย

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า การดำเนินภารกิจในเรื่องการเตรียมข้อมูลและเอกสารประกอบการประชุม และการจัดทำสรุปผลการประชุม ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีความแตกต่างกันอย่างมาก ทั้งในด้านจำนวนเรื่องเพื่อพิจารณา จำนวนครั้งในการจัดประชุม และมีปฏิทินในการนำเรื่องเสนอเข้าสู่การพิจารณาอย่างชัดเจน ในขณะที่การจัดระเบียบวาระการประชุมคณะรัฐมนตรีมีรายละเอียดขั้นตอนและจำนวนเรื่องเพื่อพิจารณาที่มากกว่า รวมทั้งบางครั้งมีความจำเป็นต้องบรรจุเรื่องสำคัญที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเร่งด่วน นอกจากนี้ ในเรื่องการจัดทำสรุปผลการประชุมก็มีลักษณะแตกต่างกันไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันในลักษณะคู่เทียบได้ อย่างไรก็ตาม ผู้แทนของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ร่วมกันหารือเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการปฏิบัติงานเพื่อรับฟังความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่จะเป็นประโยชน์ในการทำงาน โดยได้พิจารณาถึงประเด็นปัญหาที่ทำให้ผู้รับบริการไม่พึงพอใจเกี่ยวกับขั้นตอนการเตรียมข้อมูลและเอกสารประกอบการประชุม และการจัดทำสรุปผลการประชุม สรุปผลได้ดังนี้

ประเด็นปัญหาที่ทำให้ ผู้รับบริการไม่พึงพอใจ

1. ข้อมูลความเห็น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในสรุปผลการประชุม คณะรัฐมนตรีไม่ครบถ้วน
2. คณะรัฐมนตรีบางท่านขอสรุปผลในรูปเอกสารเพิ่มเติม
3. ปัญหาเรื่องการเรียกใช้ข้อมูลสรุปผลการประชุมคณะรัฐมนตรีในรูปแบบ CD ROM (เรื่องเทคโนโลยีที่ทันสมัย)

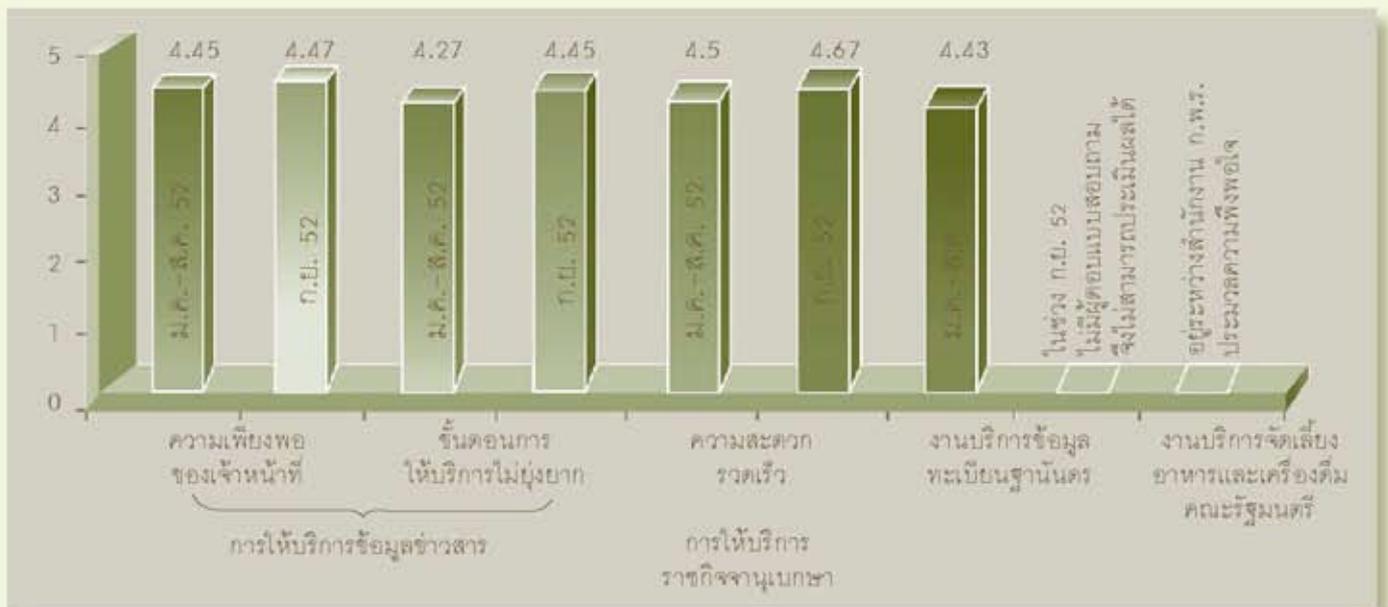
การจัดทำ สรุปผลการ ประชุม

ข้อเสนอแนะการปรับปรุง

- **ระยะสั้น**
ปรับปรุงอุปกรณ์เทคโนโลยีให้ทันสมัยและรวดเร็วขึ้น
- **ระยะยาว**
เพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานวิเคราะห์สรุปผลการประชุม คณะรัฐมนตรี

ความพึงพอใจของผู้รับบริการ

ภายหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงการปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการปรับปรุงการปฏิบัติงานส่งผลให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพิ่มขึ้น ดังนี้

ประโยชน์ที่ได้รับ

แม้ว่าผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในช่วงก่อนปรับปรุงงานบริการ (มกราคม-สิงหาคม 2552) และช่วงหลังปรับปรุงงานบริการ (1-20 กันยายน 2552) จะไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาระดับคะแนนเฉลี่ยที่ได้ในช่วงหลังปรับปรุงงานบริการพบว่ามีแนวโน้มความพึงพอใจที่สูงขึ้นกว่าช่วงก่อนปรับปรุง จึงอาจสะท้อนให้เห็นถึงประโยชน์ที่เกิดจากการพัฒนางานบริการครั้งนี้ โดยเฉพาะประเด็นการให้บริการที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีควรจะพัฒนาต่อไปในอนาคต เช่น การปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการ การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม และการปรับปรุงสถานที่ให้บริการ เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้จะทำให้ระบบงานบริการของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการมากขึ้น ซึ่งในที่สุดแล้วก็จะสามารถพัฒนาไปสู่องค์กรที่มีมาตรฐานในการทำงานตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดได้

คู่มือติดตามการ
บริหารงานราชการ

ราชกิจจานุเบกษา

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

เรื่อง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. 2552

กำหนดให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติตามมาตรา 302 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

เล่ม 126 ตอนที่ 98 ก วันที่ 28 ธันวาคม 2552 หน้า 1

พระราชบัญญัติ

เรื่อง พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2552

จัดตั้งกรมหม่อมใหม่ขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันหม่อมใหม่แห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถสามารถปฏิบัติตามภารกิจที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัว

เล่ม 126 ตอนที่ 92 ก วันที่ 3 ธันวาคม 2552 หน้า 1

เรื่อง พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2552

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 มิให้มีการยกเลิกตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

เล่ม 126 ตอนที่ 100 ก วันที่ 30 ธันวาคม 2552 หน้า 1

พระราชกฤษฎีกา

เรื่อง พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2552

ปรับปรุงบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าเช่าบ้านข้าราชการให้สอดคล้องกับการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนตามบัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 โดยนำอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการสำหรับข้าราชการพลเรือนมากำหนดแยกต่างหากไว้เป็นอีกบัญชีหนึ่ง

เล่ม 126 ตอนที่ 94 ก วันที่ 18 ธันวาคม 2552 หน้า 10

เรื่อง พระราชกฤษฎีกาตั้งอำเภอภักดีพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2552

แยกตำบลแจ่มหลวง ตำบลบ้านจันทร์ และตำบลแม่แตง ออกจากอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ และรวมตั้งเป็นอำเภอภักดีพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่

เล่ม 126 ตอนที่ 97 ก วันที่ 25 ธันวาคม 2552 หน้า 7

เรื่อง พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในพระองค์ พ.ศ. 2552

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง การบรรจุ การแต่งตั้ง การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ การรักษาจรรยา การรักษานिय การออกจากราชการ การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ และการอื่น ตามที่จำเป็นของข้าราชการพลเรือนในพระองค์

เล่ม 126 ตอนที่ 100 ก วันที่ 30 ธันวาคม 2552 หน้า 4

เรื่อง พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเครื่องยนต์ดีเซลขนาดเล็กระบายความร้อนด้วยน้ำ ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน พ.ศ. 2552
ปรับปรุงการกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเครื่องยนต์ดีเซลขนาดเล็กระบายความร้อนด้วยน้ำต้องเป็นไปตามมาตรฐาน

เล่ม 126 ตอนที่ 100 ก วันที่ 30 ธันวาคม 2552 หน้า 13

กฎกระทรวง

เรื่อง กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการทำงานและการจ้างคนต่างด้าว พ.ศ. 2552
กำหนดค่าธรรมเนียมการทำงานและการจ้างคนต่างด้าวให้สอดคล้องกับสาขาอาชีพ หรือสาขาอาชีพและ
ท้องที่ทำงานของคนต่างด้าว

เล่ม 126 ตอนที่ 95 ก วันที่ 21 ธันวาคม 2552 หน้า 20

เรื่อง กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2552
กำหนดการแบ่งส่วนราชการภายในกรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และอำนาจหน้าที่ของแต่ละ
ส่วนราชการ

เล่ม 126 ตอนที่ 98 ก วันที่ 28 ธันวาคม 2552 หน้า 118

ระเบียบ

เรื่อง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. 2552
กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์เพื่อบรรเทาและเยียวยาความเดือดร้อนของ
ประชาชน

เล่ม 126 ตอนพิเศษ 179 ง วันที่ 14 ธันวาคม 2552 หน้า 1

เรื่อง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2552
แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. 2548
เพื่อปรับปรุงให้การตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการมีประสิทธิภาพประสิทธิผลยิ่งขึ้น

เล่ม 126 ตอนพิเศษ 183 ง วันที่ 22 ธันวาคม 2552 หน้า 1

เรื่อง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552
เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ
และเพื่อประโยชน์ในการประสานการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาค
ประชาชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

เล่ม 126 ตอนพิเศษ 183 ง วันที่ 22 ธันวาคม 2552 หน้า 4

ประกาศ

เรื่อง ประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ 3)
ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จำนวน 71 จังหวัด รวมกรุงเทพมหานคร และให้คงอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไว้ในอัตราเดิม
จำนวน 5 จังหวัด โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553

เล่ม 126 ตอนพิเศษ 188 ง วันที่ 29 ธันวาคม 2552 หน้า 11

ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

เรื่องและคดี

66

กรณีเป็นบุคคลที่ขาด
คุณสมบัติที่จะได้รับเลือกเป็น
ผู้ใหญ่บ้าน เพราะเคยถูกให้ออก ปลดออก
หรือ ไล่ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ
รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น เพราะทุจริตต่อหน้าที่และ
ไม่พ้นกำหนด 10 ปี นับแต่วันที่ถูกให้ออก
ปลดออก หรือไล่ออก ต้องเป็นกรณี
ที่ได้คิดว่า บุคคลนั้นมีหน้าที่เกี่ยวกับ
เรื่องที่เป็นปัญหาและ
ได้กระทำการทุจริตต่อหน้าที่นั้นด้วย

99

เรื่องเสรีงที่ 784/2552

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามการเป็นผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา 12 (8) และ (9)
แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457

กรมการปกครองได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท 0310.2/16253 ลงวันที่ 10 กันยายน 2552 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมการปกครองได้รับหนังสือหารือเกี่ยวกับคุณสมบัติการเป็นผู้ใหญ่บ้านจากจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีข้อเท็จจริงว่า อำเภอขามเฒ่าได้จัดให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 6 ตำบลอุ่มเม่า ในวันที่ 28 พฤษภาคม 2552 มีผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 2 คน คือ นายสุมินทร์ ภูดวงดอ และนายสนธิ รัตนวัน คณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติได้พิจารณาคณะคุณสมบัติของผู้สมัครดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า นายสุมินทร์ฯ เป็นผู้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 12 (9) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 เนื่องจากนายสุมินทร์ฯ เป็นผู้เคยถูกให้ออกจากราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลตำบลโคกศรี) ตามคำสั่งเทศบาลตำบลโคกศรี ที่ 005/2549 ลงวันที่ 5 มกราคม 2549 เพราะกระทำผิดฐานลักทรัพย์ของเทศบาล โดยการคูดน้ำมันเชื้อเพลิงจากรถดับเพลิงของเทศบาลโดยมิได้รับอนุญาตจากนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อันเป็นการกระทำที่ทุจริตต่อหน้าที่และยังไม่พ้น

กำหนดเวลาสิบปีนับแต่วันที่ถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ซึ่งนายอำเภออย่างตลาดเห็นชอบด้วยกับคณะกรรมการตรวจสอบฯ จึงประกาศให้นายสุมินทร์ฯ เป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการเป็นผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ต่อมา นายสุมินทร์ฯ ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อนายอำเภออย่างตลาด โดยให้เหตุผลว่าความผิดของตนไม่ใช่การทุจริตต่อหน้าที่และไม่ได้ ลักทรัพย์ เนื่องจากคำสั่งของเทศบาลตำบลโคกศรีได้สั่งให้ตนพ้นจากตำแหน่งเพราะทำให้หน่วยราชการเสียหายและเป็นการ กระทำที่ไม่เหมาะสม ในเรื่องนี้จังหวัดกาฬสินธุ์มีความเห็นว่า การกระทำของนายสุมินทร์ฯ เป็นการกระทำเพื่อแสวงหา ประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ถือว่าเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ จึงเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการสมัครรับเลือก เป็นผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา 12 (9) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ และมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 12 (8) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เนื่องจากเป็นผู้เสียชื่อในทางทุจริตหรือเสื่อมเสียในทางศีลธรรมด้วย

กรมการปกครองมีความเห็นว่า มาตรา 12 (9) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ ได้กำหนดคุณสมบัติ ของผู้ที่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านไว้โดยชัดแจ้งว่า ต้องไม่ใช่ผู้เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ หน่วยงาน ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะทุจริตต่อหน้าที่ และยังไม่พ้นกำหนดสิบปีนับแต่วันถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายสุมินทร์ฯ ได้รับคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี ตำบลโคกศรี ตามมาตรา 48 โสฬส (2) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 อันมิใช่โทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก จึงไม่เข้าลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 12 (9) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ ส่วนการที่จะพิจารณาว่า พฤติกรรมของนายสุมินทร์ฯ จะเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 12 (8) เนื่องจากเป็นผู้เสียชื่อ ในทางทุจริตหรือไม่ นั้น เห็นว่า ตามมาตรา 1 (1) แห่งประมวลกฎหมายอาญา คำว่า “ทุจริต” หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ซึ่งเมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏแล้ว เห็นว่าแม้ตามหลักฐานบันทึกเรื่องน้ำมันเชื้อเพลิงหาย ลงวันที่ 1 มกราคม 2549 นายสุมินทร์ฯ ได้ยอมรับโดยชัดแจ้งว่าได้ ทำการคูดน้ำมันจากรถดับเพลิงของเทศบาลจริง แต่ตามหลักฐานคำสั่งเทศบาลตำบลโคกศรีที่ 005/2549 ลงวันที่ 5 มกราคม 2549 เรื่อง ให้รองนายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ได้ระบุเหตุเพียงเป็นการทำให้หน่วยงานราชการเสียหาย และเป็นการ กระทำที่ไม่เหมาะสม และนายสุมินทร์ฯ ยังอุทธรณ์โต้แย้งว่า ไม่ได้นำน้ำมันเชื้อเพลิงไปขายหรือนำไปเติมรถยนต์ส่วนตัว แต่จะนำไปเติมรถกระบะของเทศบาลฯ เพื่อออกตรวจเวรยามรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชนในเขตเทศบาล อีกทั้ง ไม่ปรากฏว่ามีเหตุผลสนับสนุนอื่น เช่น ผลคดีถึงที่สุดว่ามีความผิดฐานใดฐานหนึ่งหรือผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงสรุปว่า มีการกระทำที่เป็นความผิดต่อหน้าที่ราชการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนั้น กรณีจึงยังไม่พอพียงสรุปได้ว่า นายสุมินทร์ฯ เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 12 (8) เช่นเดียวกัน

เนื่องจากกรณีดังกล่าวเป็นปัญหาการตีความข้อกฎหมาย และมีผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลผู้สมัครรับเลือก หรือผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อยุติและกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง ชัดเจน จึงขอหารือ คณะกรรมการกฤษฎีกาว่า การที่กรมการปกครองมีความเห็นว่า นายสุมินทร์ฯ ไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา 12 (8) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมการปกครอง โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า มาตรา 12 (9) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ ได้บัญญัติคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านไว้ว่า ต้องไม่ใช่ผู้เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือ ไล่ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะทุจริตต่อหน้าที่ และยังไม่พ้น กำหนดเวลาสิบปีนับแต่วันถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ซึ่งจะต้องได้ความว่าผู้นั้นมีหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องที่เป็นปัญหาและได้ กระทำการทุจริตต่อหน้าที่นั้น แต่ตามกรณีนี้หารือนี้ นายกเทศมนตรีตำบลโคกศรีอาศัยอำนาจตามมาตรา 48 โสฬส (2) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ สั่งให้นายสุมินทร์ฯ พ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี เป็นการสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตาม

ดุลพินิจของนายกเทศมนตรี แม้ในคำสั่งจะระบุว่าเพราะกระทำกรให้หน่วยงานราชการเสียหายและเป็นกรกระทำที่ไม่เหมาะสม ก็ไม่อาจถือได้ว่าเป็นกรให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกเพราะทุจริตต่อหน้าที่ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 12 (9) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น ด้วยเหตุนี้ นายสุมินทร์ฯ จึงไม่ถือเป็นผู้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา 12 (9)

ส่วนกรกระทำของนายสุมินทร์ฯ จะถือเป็นผู้เสียชื่อในทางพาลหรือทางทุจริต หรือเสื่อมเสียในทางศีลธรรมตามมาตรา 12 (8) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น หรือไม่ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1) เห็นว่ากรที่นายสุมินทร์ฯ ได้ลงนามโดยมีส่วนร่วมลงชื่อเป็นพยานในบันทึกเหตุการณ์ เรื่อง น้ำมันเชื้อเพลิงหาย ลงวันที่ 1 มกราคม 2549 ซึ่งในบันทึกมีข้อความยอมรับว่าได้ดูดน้ำมันเชื้อเพลิงจากรถดับเพลิงของเทศบาลจริง โดยรับปากว่าต่อไปนี้จะไม่ประพฤติและปฏิบัติ และจะไม่ทำความผิดอีก เท่ากับเป็นการยอมรับว่าได้กระทำความผิดจริง จนเป็นเหตุให้ถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี อย่างไรก็ตาม มีปัญหาว่ากรที่นายสุมินทร์ฯ ดูดน้ำมันเชื้อเพลิงจากรถดับเพลิงในยามวิกาลนั้น เป็นการกระทำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่นอันเข้าข่ายการทุจริตหรือไม่ เพราะในขณะนี้นายสุมินทร์ฯ ได้อุทธรณ์โดยอ้างว่าตนดูดน้ำมันเชื้อเพลิงนั้นไปเพื่อนำไปเติมรถของเทศบาล กรที่จะวินิจฉัยว่านายสุมินทร์ฯ เป็นผู้เสียชื่อในทางทุจริตหรือไม่ จึงขึ้นอยู่กับกรพิจารณาของผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นผู้วินิจฉัยอุทธรณ์ว่าข้ออ้างของนายสุมินทร์ฯ รับฟังได้หรือไม่ ถ้ารับฟังไม่ได้ พฤติกรรมของนายสุมินทร์ฯ ก็ถือได้ว่าเป็นผู้เสียชื่อในทางทุจริต ซึ่งขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามกรเป็นผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา 12 (8) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน 2552

สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.krisadika.go.th

ห้องหนังสือ

อ่านใจคนได้ใน 1 นาที : You Can Read Anyone

ประวัติ
ผู้เขียน

หนังสืออ่านใจคนได้ใน 1 นาที : You Can Read Anyone หนังสือเล่มนี้จะแสดงให้เห็นถึงวิธีการอ่านใจผู้อื่นภายในเวลาไม่ถึงหนึ่งนาที เป็นเคล็ดลับง่าย ๆ ที่ช่วยให้คุณรู้ทันคนทุกเวลา และทุกสถานการณ์เขียนโดย เดวิด เจ. ไลเบอร์แมน (David J. Lieberman) และแปลเป็นภาษาไทยโดยพูนลาภ อุตัยเลิศอรุณ เป็นหนังสือที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย ผู้เขียนได้สอดแทรก

David J. Lieberman, Ph.D.

ภาพการ์ตูนและยกตัวอย่างประกอบทำให้เห็นภาพชัดเจนและหนังสือมีความน่าสนใจมากขึ้น อ่านแล้วสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

หนังสือเล่มนี้จะแนะนำวิธีการอ่านใจคนในเรื่องสำคัญ ๆ 7 เรื่องว่าจริง ๆ แล้วพวกเขากำลังคิดและรู้สึกอย่างไรกันแน่ ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้กับทุกคน ทุกที่ ทุกเวลา โดยจะมุ่งเน้นไปที่คำถาม 7 ข้อที่เราจะต้องพบเจออยู่เสมอ ได้แก่

1. เขาปกปิดอะไรของคุณอยู่หรือเปล่า
2. เขาชอบหรือไม่ชอบกันแน่
3. เขามั่นใจจริง ๆ หรือแกล้งทำเป็นเก็บอาการเอาไว้
4. สถานการณ์ที่แท้จริงเป็นอย่างไรกันแน่
5. เขาสนใจจริง ๆ หรือคุณกำลังเสียเวลาเปล่า
6. เขาอยู่ข้างเดียวกับคุณหรือเปล่า
7. เขาเป็นคนอารมณ์แปรปรวนและจิตใจไม่ปกติหรือเปล่า

หากเรารู้สถานการณ์ที่แท้จริง เราย่อมไม่ตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบอย่างแน่นอน นับว่าเป็นกลวิธีทางจิตวิทยาที่เป็นรูปธรรม สามารถตรวจสอบความคิดและความรู้สึกได้อย่างแม่นยำ ซึ่งจะทำให้ไม่ตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบอีกต่อไป

เป็นนักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงชาวสหรัฐอเมริกา และเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านพฤติกรรมมนุษย์ ผู้เขียนหนังสือคู่มือสะกดใจคน งานเขียนของเขาได้รับการตีพิมพ์มาแล้วมากกว่า 20 ภาษาทั่วโลก ดร.เดวิด เจ. ไลเบอร์แมน จบการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านจิตวิทยา และได้ค้นพบเทคนิคด้านพฤติกรรมศาสตร์ที่รัฐบาลและบริษัทต่าง ๆ ในกว่า 20 ประเทศ ทั่วโลกนำไปประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย

ไปไหน ไปกัน

แม่ฮ่องสอน

“หมอกสามฤดู กองมูเสียดฟ้า
ป่าเขียวขจี ผู้คนดี ประเพณีงาม ลือนามถิ่นบัวตอง”

ตราประจำจังหวัด
รูปช้างในท้องฟ้า

ดอกไม้ประจำจังหวัด ดอกบัวตอง

สินค้า OTOP

สวัสดิ์ปีใหม่ท่านผู้อ่านทุกท่าน ไปไหนไปกันฉบับเดือนมกราคมนี้ ขอเชิญชวนไปสัมผัสสหมหนาวกันที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นจังหวัดชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับสหภาพพม่า ตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกสุดของภาคเหนือ แม่ฮ่องสอนได้ชื่อว่าเป็นเมืองสามหมอก เนื่องจากเป็นเมืองในหุบเขา ล้อมรอบด้วยภูเขาสลับซับซ้อนทอดขนานไปกับทิวเขาถนนธงชัย และทิวเขาแดนลาว ดังนั้น จึงปกคลุมด้วยหมอกตลอดทั้งปี มีทิวทัศน์สวยงามตามธรรมชาติของเทือกเขาสลับซับซ้อนและป่าไม้นานาพันธุ์จนมีคำกล่าวเปรียบเสมือนกับเป็นสวิดเซอร์แลนด์ของเมืองไทย

จังหวัดแม่ฮ่องสอนห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 924 กิโลเมตร สามารถเดินทางได้โดยรถยนต์ รถโดยสารประจำทาง และเครื่องบิน สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติถ้ำปลา-ผาเสื่อ อุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุรินทร์ อุทยานแห่งชาติแม่เงา อุทยานแห่งชาติสาละวิน อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง ทุ่งบัวตองดอยแม่อูคอ น้ำพุร้อนเมืองแปง แม่น้ำปาย และวัดวาอารามที่สำคัญ เช่น วัดพระธาตุดอยกองมู วัดจองคำ วัดกลางเวียง และวัดจอมทอง สำหรับอาหารและของฝากที่ระลึกที่ขึ้นชื่อมี ถั่วแป๊ะหล่อ กาแฟสด น้ำผึ้งป่า ไบชา หมวกชาวไต ผ้าฝ้ายทอมือ เสื้อทอ มูสิทำจากไม้ไผ่ อัญมณีต่าง ๆ

ในปีนี้จังหวัดแม่ฮ่องสอนจะจัดงานฤดูหนาวและงานกาชาดจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประจำปี 2553 ระหว่างวันที่ 16-25 มกราคม 2553 ณ บริเวณถนนสัมพันธ์เจริญเมือง ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยกิจกรรมจะประกอบด้วย การออกร้านกาชาดและการจำหน่ายสินค้า OTOP ของจังหวัด การแสดงศิลปวัฒนธรรมประเพณีของชนเผ่าต่าง ๆ เป็นต้น

ไปไหนไปกันขอลาไปก่อน พบกันใหม่ฉบับหน้า

กันยี่นี้

ที่มา www.maehongson.go.th
www.tourismthailand.org
<http://region3.prd.go.th/ct/news/showprint.php?ID=091201140309>

รู้ รัก ภาษาไทย

“บุรี”

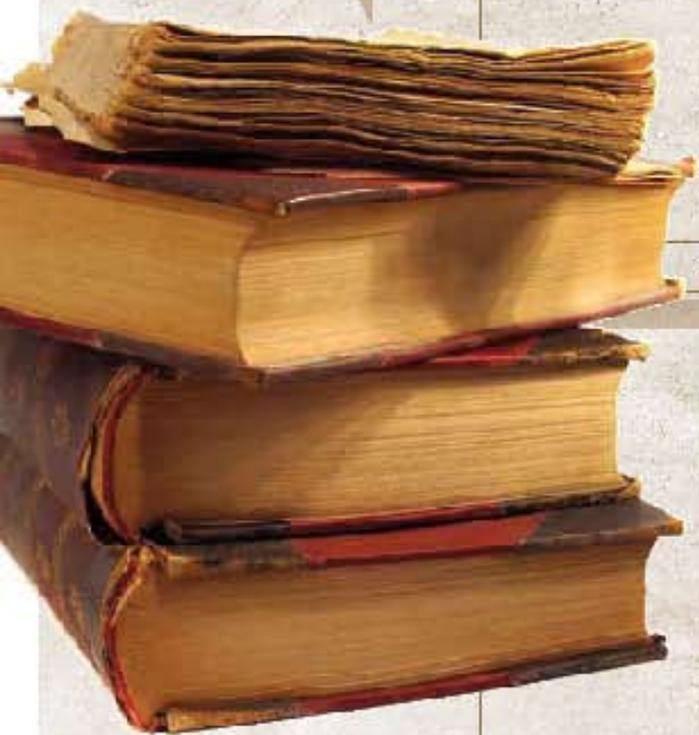
การอ่านชื่อจังหวัดในประเทศไทย
ที่ลงท้ายด้วยคำว่า

[ธน-บุรี] [อม-บุรี]
[ทน-บุรี]
[คอน-บุรี]
[ชุม-พน-บุรี]

ชื่อจังหวัดในประเทศไทยที่ลงท้ายด้วยคำว่า บุรี ไม่ต้องอ่านเชื่อมแบบคำสมาส มี 3 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี [ชน-บุรี] ลพบุรี [ลบ-บุรี] และสุพรรณบุรี [สุ-พันธ์-บุรี] เช่นเดียวกับชื่อเขตธนบุรี [ทน-บุรี] และชื่ออำเภออื่น ๆ เช่น นครบุรี [คชน-บุรี] ชุมพลบุรี [ชุม-พน-บุรี] พรหมบุรี [พรม-บุรี] ปราณบุรี [ปราน-บุรี] ก็ไม่ต้องออกเสียงเชื่อม

ส่วนจังหวัดที่อ่านได้ 2 แบบ คือ ไม่ออกเสียงเชื่อมก็ได้ หรือออกเสียงเชื่อมก็ได้ มี 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี [นน-บุรี หรือ นน-ทะ-บุรี] จันทบุรี [จัน-บุรี หรือ จัน-ตะ-บุรี] เพชรบุรี [เพ็ช-บุรี หรือ เพ็ช-ชะ-บุรี] และราชบุรี [ราช-บุรี หรือ ราช-ชะ-บุรี]

คัดลอกจากหนังสือ “รู้ รัก ภาษาไทย” เล่ม 1 ฉบับราชบัณฑิตยสถาน โดยราชบัณฑิตยสถาน

ขณะให้ทานเป็นกุศลตลอดหรือเปล่า?

ถ้าปีแก้วน้ำสะอาด

แล้วบังเอิญเห็นอะไรอยู่ในแก้วน้ำสะอาดที่จะถวายทาน

ขณะนั้นจิตจะเป็นกุศลหรืออกุศล หรือเห็นแมลงวันในถ้วยแก้ว? (ตอบ อภุศล)

วันหนึ่ง ๆ ที่จงทำบุญเลี้ยงพระ เริ่มตั้งแต่ออกจากบ้านไปตลาด

อาจจะพิจารณาได้ โลกะบ้าง โทสะบ้างไปเรื่อย ๆ

แม้แต่ขณะที่กำลังปรุงอาหาร ออ้อยเป็นโลกะ ไม้่อร้อยเป็นโทสะ

เพราะฉะนั้น สักขณะของกุศลจิตช่างแสนยากที่จะเกิด และเมื่อเกิดแล้ว

ก็ช่างเล็กน้อยเสียเหลือเกิน แต่ถ้าเป็นผู้ที่ตรงจะรู้ว่า ขณะใดเป็นกุศล

และขณะที่ไม่ใช่กุศลนั้นจะมากหรือน้อย

คัดลอกจากหนังสือ “ธรรมภาณีย์”

80 ปีขึ้นไปธรรมจากท่านธรรมาจารย์และสุนทราภรณ์

ของอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธานมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา